

Della camera del P.re Assistente di Portugallo

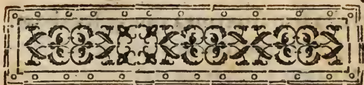
INTERPRETATIO
POETICA LATINE IN CENTVM QVINQVAGINTA PSALMOS,

AVTORE LVDOVICO CRVCIO OLYSIPPONENSI,
Societatis IESV.

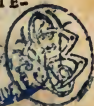

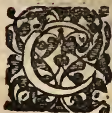
Cum gratia & priuilegio Cæs. Mai.

INGOLSTADII,
Excudebat ADAM SARTORIVS.
Anno M. D. XCVII.

ADMODVM REVERENDO IN CHRISTO PATRI N. CLAVDIO AQVAVIVAE, PRAEPOSITO Societatis IESV Generali, Ludouicus Crucius S.

Vm iuuentutem Lusitanam bonarum literarum discendarũ gratia ad Academiam confluenté, artem oratoriam poëticamq; Conimbricæ plures annos docuissem: videremq; re nulla tam iuuari ingenia discipulorum, quàm magistrorum exemplis; sæpe quæ illis componenda proponebam, coram ipse etiam scribebam: & cùm quæ fecerant, palam

recitassem; tum mea quoq; legebam. Expertusque sum hoc facto euasisse alacriores ad hanc partem eloquentiæ capessendam, quæ poliendis carminibus continetur. Sed erant illa eius argumenti, quæ alere studium adolescentiæ videbantur, peritura tamen, siquidem ad diuturnitatem non parabantur. Domi interim præter ea, quæ maiorum iussu Tragica Comicaq; ad publicum theatrum feci; extremo ferè tempore quo habui hanc palæstram, animum adieci ad interpretandũ carmine diuinum illud opus sacrarum literarum, quo psalmi centum quinquaginta continentur. Etsi enim non putabam perire mihi tempus, quo obedientia mãdante humanam poësim agitabam, tamen hac diuina consolari animum decreui, & pietati dare eam poëticam, qualis qualis ea erat, quam longo vsu compararam,

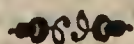
id in causa fuisse non diffiteor, quo minus actũ agere reformidarem. Sciebam in eodem argumento plures laborasse, duosque præter Flamminium maximè celebrari. Alterum elegantissimum dictione, alterum tam accuratè hærẽtem Hebraicæ orationi, vt propterea etsi diligẽtiæ laudem tulerit, ingratum quiddam auribus cecinisse à plerisque videatur. Sed vt de vtroq; proferam quod sentio, priori, etsi princeps poëtarum sui temporis inscribatur, nihil debet Respublica Christiana. Nam præter summum scelus, quo se per hæresim obstrinxit, id egisse videtur, ne clarissima, notissimaque de Christo Opt. Max. vaticinia, quæ psalmis continentur, suo in carmine apparerent. Quo facto meritò piis omnibus displicuisse potuit, etiamsi suæ factionis colluuioni maximè prædicabilis habeatur. Posteriorem

verò interpretem ipse laudo, laudarique à multis vellem, licet enim suauitas tãta non sit in ipso filo charactereque dicendi, doctrinæ tamen habet vestigia non leniter impressa, adeò vt siquis modò vellet, quod bona ex parte fecit Genebrardus, verborum sequi significationes, hac huius auctoris opera, posſit opus commentari, iis hominibus gratiſsimum, qui vocum notionibus delectantur. Ego porrò vt me venuſtiſsimum pręſtare non potui, nec ſi poſſem in re caſtiſsima ac ſanctiſsima modeſtiam poſtulante, præſtitiſſem, tamen aſperitatem fugi, poëticeq; loqui ſtudui temperatè, patrum ſententias ſecutus, qui optimè hoc diuinum opus interpretati à ſummis Theologis iudicantur. Quamobrem oracula de Chriſto Sęruatore ſtudiosè retuliſſe contendi, contendiſſe porrò deprehendent, qui hanc legerint interpre-

terpretationem minus fortaſſe elaboratam. Venio nunc ad editionem. miſſum fuerat iampridem opus Romam, ibique à M. Antonio Mureto, Fuluio Cardulo, aliisque doctiſsimis viris lectum & probatum. Quid igitur reliquum fuit? cur ceſſatum? Non putaui tenuitatis eſſe meę, quanquam ſine fuco à lectiſsimis hominibus meus labor probabatur, editionem flagitare, aut auiditate prodeundi quenquam qui id ageret exorare. Videbam enim ex infinita propè multitudine eorum, qui editionem ſuorum librorum moliuntur, nullum propè eſſe, qui non putet ſe beneuolè aſsidueque legendum, cùm tamen multò aliter eueniat, & de quibuſdam ſine verecundiæ nota iactetur, debuiſſe ipſos ſuo labori peperciſſe. Id mihi cur non pertimeſcerem accidere quoque potuiſſe? Accedit quòd à puero Societatis noſtræ

discíplina educatus, etsi ad eam rudior, retinebam tamen animo dicta patrum adhortantium cupiditates omnes iugulandas, atque eam maximè quæ humanæ laudis titillatione obrepit. Ob has causas imbecillitatem ingenij non ignorans, & eorum non immemor, qui priores magna sui nominis celebritate vires in hoc argumento fatigarunt, gaudebam nihil de isto opere in lucem emittendo cogitari; cùm ad me perlatum est, apud P. T. seriò id agi, ne diutius ei liceat in tenebris latere. Quod si non ab re, nec incerta fama fuit, ac Deo ita volente lux aliqua fauorabilis librum hunc expectat, eumque iussio P. T. in publicum exire mandat, id oro, ne sine eo patrono cælum aspiciat, quem illi maximè optaui. Is ipse es Societatis parens. Ergo cùm totus, vt cæteri nostri, tuus sim, mea alterius esse non debent. Hoc iure

iure non facio audacter, sed officiosè illi dedico lucubrationes, qui de meo capite potest Christi vice quæcunque iudicarit statuere. Præterea si more huius æui nomen aliquod tutelare est appellandum, cur ego non Patrem potius quàm dominum salutabo? Tu igitur, pater, habe tuorum liberorum operas. Et quoniam non tam gentilitium est tibi cognomen, Aquauiua, quã re & virtute partũ, age, quæso, volens, ac propitius librum accipe, & rore fecundissimi fauoris tui vel leniter adsperge, id tantũ, vt spero, satis erit nostris & externis ad hanc interpretationem modò prodeuntem cum beneuolentia legendam. Vale.

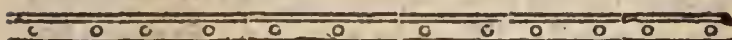

LVDOVICI CRVCII OLYSIPPONENSIS SOCIETATIS IESV

IN PRIMVM LIBRVM PSALMORVM INTERPRETATIO Poëtica latinè, &c.

PSALMVS PRIMVS.

Beatus vir, qui non, &c.

TER beatum, consiliantibus
Qui non adhæret credulus impiis:
Non orbitâ vadit malorum
Nec cathedrâ sedet, vnde sanctos
Rident profani. Condita legibus,
At iussa magni Numinis adspicit:
Qua mente versat, solis orbem
Seu teneat rota, seu relinquat.
Est ille ramus arbor vt aureis,
Quam propter vndat fluminis alueus;

Suis

Suis daturam poma lato
Mitia temporibus colono.
Illi perennat gratia frondium,
Et poma certant annua floribus:
Quæ solis æstas non adurit,
Non glaciant hyemes niuosæ.
Res impiorum non ita promouent
Flatus secundi; gluma sed area
Vt ventilatæ, iniurioso
Arbitrio rapiuntur aura.
Cùm iustus æquis lancibus Arbiter
Appendet orbem; non erit impiis
Spes vlla causæ, non beatâ
Cælituum locus in coronâ.
Est grata magno semita Principi
Et mens piorum: Sed via lubricos
Infausta deuoluet profanos
In stygij fera iura regni

PSALM. II.

Quare fremuerunt gentes.

QVid trepidãt gẽtes? populi quid inania secũ
Vanis minantur efferi conatibus?
Principibus iurant immisti fœdera reges,
Deo Deiq; bella Christo vt inferant.
Eia, viri, amborum rumpamus vincula, clamãt,
Et seruitutis colla soluamus iugo.

Hanc, habitat cæli qui templa micantia, ridens
Insanientem ludet impotentiam.
Ipse timenda graui miseris Deus ore locutus,
Studia furore vana turbabit suo.
Regem quippe meum sanctis ego collibus, inquit,
Iussi Sionis imperare; Gentium
Finibus vnde meas leges, & fœdera dicet.
Sic ora mecum soluit at rerum sator:
Es mea progenies, genui te hoc lumine, patrem
Hæreditatem posce me, gentes dabo.
Et refluo dirimit qui limes ab æquore terras,
Tui ille fines imperi metabitur.
In tumidos sceptro populos regnabis aheno,
Durosque franges instar vrnæ fictilis.
Vos regnare datum quibus est, & figere leges
Vitæ atque mortis arbitras, aduertite.
Discite Iustitiam, reuereri assuescite Numen,
Domini fouete cum timore gaudia.
Et quem perpetuo regem signauit honore,
Vltro aduolantes filium osculamini.
Forsitan irascens ne vos erroribus actos
Pœnis fatiget. Pressa si remiserit
Ira lora parum; serò agnoscetis, in illo
Qui spem locarunt, esse felicissimos.

PSALM.. III.
Domine quid multiplicati sunt?

MVlti cur Pater optime
Hostes arma fremunt hostibus additi?
Cur in perniciem meam
Coniurant acies? Numinis, inquiunt,
Nec spe fretus amabili
Durabit; nec opem sentiet ætheris.
Per bellifera prælia
Me saluum dederit cùm tua parmula:
Astris, ô mea Gloria,
Cùm tu flammiuomis hoc caput inseras:
Me cùm rebus in asperis
Orantem è superis montibus audias.
Stratis molliter incubo,
Dum nox alta volans sydera permeat.
Expers sollicitudinis,
Natum flamma diem cùm vaga prouehit,
Surgo; nam Deus excubat.
Hoc custode tremam non ego millia
Gentis pallidus effera,
Coniurata meum fundere sanguinem.
Rex in præsidium mihi
O æterne veni. Tu quatis hostium
Malas insidiantium.
Tu pollente manu sæua gementium

Dentes conteris inuidos.
O Vita columen res tibi creditas
AEternum populi tui
AEquo largus opum numine prospera.

PSALM. IV.

Cùm inuocarem exaudiuit me Deus.

TE Deus alme voco, respōde ex æthere, quādo
Es testis innocentiæ.
Sæpeq; me trepidum duxisti ô Vltor, apertum
In æquor ex angustiis.
Nunc miserere mei, & precibus da supplicis aurē.
Quousq; regni Principes
Viscera liuor edet? quid amatis inania? quorsum
Hæc fingitis mendacia?
Extulit electum Deus; hoc agnoscite, Regem:
Et inuocantem exaudiet.
Formidate Deum, scelus exhorrescite: lecto
Et ante somnos, redditi:
Arcanos animi sensus, & libera vestra
Errata lingua pendite.
Pura mente sacris adolete altaria flammis;
Tunc spem Deo committite.
Diuitiis inhiant multi: quis amabile nobis
Aurum rependet? inquiunt.

Da

Da tua signa mea vitæ, sequar omnibus annis,
Tuo coruscus lumine,
Æuum latus agam. Tum vini, frugis, oliui
Sit diues alter horreis.
Cùm mihi blanda tua concesseris ocia pacis,
Noctem quietus dormio.
Quippe meum fundas animum spe, & sede locatũ
Corroboras immobili.

PSALM. V.

Verba mea auribus percipe Domine.

DA facilẽ verbis Pater implorantib. aurem,
Accipe quæ meditor, quos tollo ad sidera questus
Rex idem, numenque mihi. Te supplice semper
Mente colam, votisq; petam: Nabathæa priusquã
Purpureis cælum radiis Aurora coloret.
Supplex mane tuum veniens orare fauorem
Sic loquar: Improbitas omnis tibi displicet: exlex
Speret nemo tuis habitare penatibus hospes.
Ante tuos oculos sontes astare tremiscunt,
Odisti qui fraude nocent, mendacia fingunt,
Humanumq; feri gaudent haurire cruorem.
Ipse autem repetens quàm sis miserescere pronus,
Alma tui veniam supplex ad limina Templi.

Vt tibi sacra feram, te relligiosus adorem.
Iustitiæ reclude viam, ne fraudibus hostes
Decipiant, tua ponè legam vestigia ductus:
Falsa tonant fictis mandaces oribus illi,
Consilia exagitant fallacibus irrita curis,
Guttur habent instar redolentis mortua busti,
Blanditias soliti linguarum adflare veneno.
Ergo illos Deus exerce iustisq; fatiga
Suppliciis, mediis olim conatibus ægri
Deficiant, æquent pulsi commissa luendo:
Irritare tuum quando potuere furorem.
Tempora agant læti quibus es fiducia, tollent
Illi te numeris dum sol radiauerit orbem,
At clypei tectos vmbra tutaberis illos.
Felices nimium, seruant qui in pectore nomen
Alme tuum, iustos etenim largißimus imples,
Et bonitate pios scuti velut orbe coronas.

PSALM. VI.

Domine ne in furore tuo.

IRa dum reddit mihi te minacem,
Carpe ne rerum Genitor merentem:
Neue dum iusto furor adflat æstu
Exige pœnas.
At laborantis miserere tandem,
Quem diu feruens agit ægritudo:

Redde me fractis medicus saluti
Oßibus agrum.
Mens adhuc curis magis agra languet,
Tune despectum penitus relinques?
An meo optatum statuis labori
Ponere finem?
Quo soles vultu Pater ô redito,
Eximes atro caput à sepulchro:
Facta ne vindex mea, te benignum
Parcere cerne.
Quis tua laudis meminit sepultus?
Te quis ad nigrum memorauit Orcum,
Nox vbi æternum patitur silendo
Frigida somnum?
Nulla lamentis vacat hora solis,
Fletibus totas ago noctis vmbras:
Et superiecto rigo lacrymarum
Flumine lectum.
Fletus & mærens hebetauit angor
Luminum vires, color inter hostes
Et vigor læta posuere rugis
Frontis honorem.
Vos, quibus fraus est iocus & voluptas
Ite; spe vana cecidistis: aure
Nam meos questus Dominus recepit
AEquus amicâ.
Annuit vultu precibus sereno,
Audiit lenis mea vota, cessas

Turba

Turba confuso variare turpes
Ore colores?
Tingat hostilis pudor ora turba:
Corda dissoluat pauor: Eia votis
Irriti, mæstos agite in remotis
Sedibus annos.

PSALM. VII.
Domine Deus meus in te speraui.

TE rector orbis spem salutis vnicam
Periclitantis inuoco.
A factione redde persequentium,
Potentiore sospitem.
Leonis instar efferi ne deuoret
Hostis carentem vindice.
Mentem manusq; labe si piaculi
Contagiosa pollui:
Si damna damnis reddidi, spe decidam
Priuatus omni gloria.
Fugiens, ab hoste persequente retrahar,
Mactatus ense corruam.
Mecum insepulto funeretur inclyti
Quacunq; laus est nominis.
At vltor ira surge plenus, fulmina:
Inuade fines hostium.

Cordi

Cordi esse legem, quam tulisti, vt afferas
Exurge: nam minoribus
Iniuriosos imperas à publica
Authoritate corripi.
Si me tueris te corona gentium
Plaudentium circundabit.
Defensor æqui iuris innocentiæ
Ab omnibus vocabere.
Hanc surge propter gloriam sublimior,
Qui iura das mortalibus.
Agnosce causam, iudica: vide meam
Quæsitor innocentiam.
Vanescet hominis tam scelesti iniquitas:
Iusti vigebit æquitas.
Scrutatur etenim perspicax mentem Deus,
Introspicit præcordia.
Illum hinc salutis habeo præsidium mea,
Nam corde puros liberat.
At vos scelesta turba, cunctantis mora
Ne Numinis fallamini.
Vt æqui amicos sospitat: sic tempore
Suo fatigat improbos.
Ni frena mentis obstinatæ vertitis
Iam stringit ensem flammeum.
Iam tendit arcum: tela mittet ignea:
Vrentur illis saucij.
Tu qui nefanda parturis, doloribus
Exæstuas dum concipis.

Partumq; tandem fundis, instar fabulæ
Quam fingit vmbra somnij.
Scrobe deuorare qua parabas alterum,
Hac deuoratus occidis.
Fraus in parentem rediit, autoris sui
Ruina pressit verticem.
Erit ergo carmen Æquitas Dei mihi,
Eiusq; nomen inclytum.

PSALM. VIII.

Domine Dominus noster, quàm, &c.

NOster humanæ Imperator
Gentis ô clarissime
Quàm tuum nomen per omnes
Orbis oras funditur!
Elegantior decore
Astra cæli præteris.
Muta soluis ora laudes
In tuas infantia;
Cuius acclamatione
Victor hostes eruis.
Hoc tua videbo cælum
Arte factum dextera:
Orbe lunam nunc rotundam,
Nunc acutam cornibus:

Flam-

Flammeas stellas in ipso
Conspicabor athere.
Tunc, Quid est homo? rogabo:
Cuius es non immemor.
Exulis quid est Adami
Strips, vt illam visites?
Condidisti si minorem
Angelorum cœtibus:
Inclytum tamen creasti
Mente, forma, gloria.
Quicquid est tui peractum
Roboris potentiâ,
Te volente te iubente
Est sub illo principe.
Cuncta quæ meantis aura
Viua potant spiritum,
Eius ipse collocasti
Sub pedum vestigiis
Huic boues, ouesq; parent,
Huic agrorum bellua.
Huic volucres, ac ruentes
Lata pisces æquora.
Noster humanæ Imperator
Gentis O clarissime
Quàm tuum nomen per omnes
Orbis oras funditur!

PSALM.

PSALM. IX.

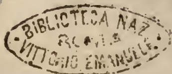
Confitebor tibi Domine.

TE cithara te voce canam, tua mente reuoluā
Facta, Parens, tibi lætitiā perfusus in auras
Efferar, & citharas numeris vocalibus addam
In nomen rex alme tuum. Ruit hostis ab ore
Namq; tuo fugiens, animamq; efflauit eundo.
Æquus enim iudex partes aduersus iniquas,
Ipse mihi afflictæ dirimis certamina causæ.
Gentibus increpitans clausisti immanibus ora.
Impietate reos damnasti, nomina quorum
Fecisti æternùm secreta minoribus esse.
Hostis amare tuo finem Deus attulit ensi,
Et tua prostratis iam diruet oppida muris.
Illa cadent magno radicitus eruta motu
Teq; simul tacita condent obliuia famæ.
Ipse aũt Dominus manet, æternumq; manebit;
Iamq; sibi solium componit vt arbiter orbem
Temperet, & populos examine iudicet æquo
Præsidium miseris aderit statioq;, furentes
Tempestas rerum cùm soluerit aspera ventos.
Ergo, Parens, duris sperent te in rebus amicũ,
Qui nomen nouere tuum. Non sorte relinquis
In grauiore pios, qui te & tua iussa requirunt.
Dicite vos dominum qui numine tecta Sionis
Alma tenet, populis externa per oppida ferte

Confi-

Consilia, euentis nunquam caritura secundis.
Cæde vaporantes insonte vlciscitur enses,
Et dare pauperibus non obliuiscitur aurem.
Alme precor, miserere: meas ô respice curas
Hostilisq; minas odij: Ne regia lethi
Effice me piceis includat ahenea portis.
Ipse tuas repetam Solymææ per atria laudes
Autoremq; meæ dicent caua nablia vitæ.
Quem fecere lacum gentes adiere malignæ:
Retia ponentes nodati in retibus hærent.
Scilicet hanc legem statuit vindicta Parentis
Admiranda, suis fallantur vt artibus artes:
Et laquei propriis inuenti autoribus obsint.
Impietas ergo teneat regna inuia soli.
Et secura Dei gentes quæ obliuia potant.
Integritas autem nec tristibus occubet vmbris,
Spes inopum seros nec lugeat obruta fines.
Surge, parens, ne quis rerum successibus auctus
Erigat in tenues elato cornua vultu.
Iuraq; regnator da gentibus æqua superbis,
Adde metum freno quoniam formidinis acta
Aspicient Numen maioribus esse timendum,
Vlturum in timidos quæ patrauere minores.

Collocat insidias circa ferus atria ditum,
Inde vt cruorem spargat innocentium.
Hinc inopem toruo venientem lumine seruat;
Respicit ab antro sæuus vt prædam leo.
Innocuis ergo latet imprudentibus hostis,
Vt implicatos retibus trahat suis.
Quos vbi despexit luctari in casibus, exit
Superq;, toto pectore incumbens, cadit.
His vbi non meritos affecit cladibus, arte
Immanitatem celat implacabilem.
Tum secum hæc memorat, Deus obliuiscitur orbem,
Et vt ferantur res videre negligit.
Surge manum radiis attolle minacibus vltor,
Ne te piorum cœperint obliuia.
Cur impunè tuus secum meditabitur hostis,
Non esse curæ res tibi mortalium?
At bonus innocui miseranda incommoda cernis
Et quo dolore torqueantur adspicis.
Indignata vides vt sæuiat ira tyranni,
Quem puniendum dextera trades tua.
Sunt inopes, & erunt tua cura, parētibus orbam
Tutor gubernas ipse solitudinem.
Vires frange; pios adeò quibus impius vrget,
Vt non reperias quem secundò punias.
Omnia rex hominum dominabere tempora, quamuis
Ex orbe semen impium fugaueris.

Hæc sunt alme Parens: audi pia vota bonorum!
Hæc mista lacrymis pectorum suspiria.
Pupillum tenuemq; velis defendere, surgat
Animis tyrannus nequis insolentior;
Et validis fidens opibus calcare minores
Audeat eodem fictus è terra luto.

PSALM. XI.

In Domino confido: quomodo, &c.

CVm Domino fidam, quid dicitis, Alite pẽnâ
Instar auis timidæ per iuga summa fuge?
Impius intendat calamis lethalibus arcum,
Et velit occultâ cæde necare pios.
Quid meruêre boni, si fundamenta ruerunt
Prauorum instabili non benè fulta manu.
Sancta coruscantis vindex habet atria templi,
Inde toro residens omnia facta videt.
Per varias hominum circumfert lumina curas,
Lumina secretum præteritura nihil.
Approbat, insontes peragunt quæcunq; labores;
Omne sed auerso despicit ore nefas.
Quin super exleges tortum iaculabitur ignem,
Mistaq; sulphureâ retia nube pluet:

Addet

Addet agens hyemes. Hæc pharmaca diluet auris
Impie lethæo vase bibenda tibi.
Iustitiam Dominus rerum quia diligit, omnes
Pectore qui casto recta sequuntur, amat.

PSALM.. XII.

Saluum me fac Domine, quoniam, &c.

O *Rector esto præsidium mihi,*
Nam fugit orbem territa sanctitas:
Fidesq; mutauit remoto
Exilio temerata gentes.
Mendosa narrant quisq; sodalibus,
Verbis amicant dulcibus alterum:
Sed corde prauas fraudulento,
Vt noceant, meditantur artes.
O frangat, orbem qui regit arbiter
Fucata blandis ora coloribus:
Doctam recidat magna linguam
Intrepidis resonare dictis.
Audent superbi talia proloqui,
Verbis agamus cuncta licentius:
Nam nostra habenis ecquis ora
Aut hominum premit aut Deorum?

Aduertit aurem sed querimoniis
Numen bonorum saua gementium:
Dixitq; surgam, ne cathenas
Sub tumido patiantur hoste.
Quin liberatos sedibus inferam,
Impunè cernent vnde pericula;
Rerumq; motus & frementes
Subpedibus volitare curas.
Promissa ducit semper in exitum
Syncera, tanquam fusile septimo
Aurum camino quod recoctum
Dissimili sine face lucet.
Nos efferata gentis ab impetu
Regnator olim magne tueberis:
Nos à malorum stirpe saluos
Perpetuum statues in auum.
Rerum potestas cùm datur improbis
(Scis alme) versant cuncta volubiles:
Terraq; proles in bonorum
Asperior sobolem tumescit.

PSALM. XIII.

Vsque quo Domine obliuisceris me in finem?

QVo Pater vsq; mei capiēt te obliuia? semper
Ora teges, oculis non retegenda meis?

Con-

Consiliis animum quò tristibus vsq; fatigo?
Flebile quo pectus desinet esse die?
Quò ferus vsq; suos de me canet hostis honores?
Verte precor vultus ad mea verba tuos.
Hos radiis oculos tandem vitalibus adfla,
Sopiti stygiis ne moriantur aquis.
Ne meus, inualui, pleno canat æmulus ore;
Namq; meis alacer casibus hostis erit.
Spes ego quas habeo, te solo in præside figo,
Alma salus veniat numine missa tuo.
Tum secura meis accedent gaudia rebus
Teq; tuumq; meo nomen in ore feram.

PSALM. XIV.

Dixit insipiens in corde suo.

IMpietas, addens calcaria cæca furori,
Sibi dixit, orbem qui regat non est Deus.
Polluit hinc hominum contagio lurida mores,
Nemine sequente veritatis orbitam.
In terras oculos Deus æthere misit ab alto,
Facta vt videret omnium mortalium.
Esset an ex hominum tot saltem millibus vnus,
Qui corde numen purior requireret.
A recto in prauas gens declinauerat artes
Humana, cælo facta detestabilis.

Omnibus Vnus erat furor in contraria Veri,
Nam faspu' dorq; continebat neminem.
Fas colerent illi, sceleri qui Vela dederunt,
Plebem Vorantes Vt suos cibos meam?
Quin etiam Viuunt securi Vindicis auum:
Nullo inuocantes numen in periculo.
At gelido Victi ponent horrore tumores,
Cùm res timorem nulla iustis afferet.
Qui fouet insontes, hæc dicet sontibus olim,
Studia Vocastis pauperum ludibria?
Spes erat, & constans Valida fiducia mentis,
Deus secundo quam beabit exitu.
Quis dabit aërea missam de rupe Sionis,
Opem Vocatis Isaci nepotibus?
Cùm Deus in patrias profugos reuocauerit Vrbes,
Tunc Abrahamo nata gens lætabitur.

PSALM. XV.
Domine quis habitabit in tabernaculo tuo?

O Sator rerum quis amœna tecum
AEtheris felix habitabit arua?
Quem fines almi tua feriari
Per iuga montis?
Integrum Vitæ, scelerisq; purum,
Iuris & Veri cupidum; Veneno

Nesci-

Nescium blando medicare ficta
Spicula lingua.
Damna moliri sociis, amicos
Turpium dictis maculare rerum;
Casta qui pura temerare fugit,
Nomina fama.
Impios ducens nihilo minores,
Qui vehit iustos super astra laude
Vera iurati stabilire certus
Fœdera pacti.
Non dedit nummos repetendo lucra;
Non vt insontem spoliaret auro
Cessit, inuictus stetit imò contra
Munera iudex.
Quisquis hæc felix animi peregit,
Euolat pennâ mituente solui:
Redditum cælo canet at sequentes
Fama per annos.

Psalm. XVI.
Conserua me Domine, quoniam, &c.

Incolumem seruet tua me custodia, quando
Alme Parens animo spes ades vna meo.
Vnum te soleo sanctum mihi dicere numen:
Et mea contestor non opus esse tibi.

In sanctos ideo votis feror omnibus illos
Quos non pœnituit sorte voeasse tuos.
O genus ingratum, gens ô obnoxia pœnis
Fingere de cæsis rupibus ausa Deos.
Non ego pollutis horum me altaribus addam,
Accendunt vitulâ quando tepente rogos.
Non inuenta loquar, Diis nomina talibus vnquã:
Nec facient dictis fœderibusq; fidem.
Ritè colam Dominum nostra patrimonia sortis,
Qui socium patera me facit esse sua.
Rem mihi componet, populumq; tuebitur idem
Cui vertenda dedit fertilis arua soli.
O sors, ô regio cultis vberrima fundis,
Prouentu agricolas quàm beat vna suos.
Te dicam Genitor, video quo vera magistro;
Quo perago noctem, quo monitore diem.
Namq; soles dextrum semper mihi numen adesse,
Res ferat impulsas ne qua ruina meas.
Gaudia quàm recreant hoc exultantia pectus,
Linguaq; per laudes quàm cupit ire tuas.
Spero equidem stygiis animam nec sedibus addes,
In cineres verti nec mea membra sines.
Immo viam pandes qua rursus in æthera surgam,
Inq; meos fundes gaudia mille sinus.
Et manibus sparges ingentia munera plenis,
Temporis æternas præteritura moras.

PSALM.

Psalm. XVII.

Exaudi Domine iuſtitiam meam.

SI iuſta poſco, lenis aurem Conditor
Blandam querelis applica.
Fuco malignæ fraudis ora callido
Non te precantur illita.
Qui cernis oculis æqua perſpicacibus,
Quo iure ſum pronuncia.
Per noctis vmbram ſæpe tentaſti meis
Quid eſſet in præcordiis.
Examinaſti facibus, inuentum nihil
In ore menti diſſonum.
Vidi malorum facta, legum ſcilicet
Memor tuarum, lubricas
At quas terebant orbitas exhorrui,
Ne par ſequendo euaderem.
Hac mente greſſus per tuas vias rege,
Lapſu pedum ne corruam.
Audi inuocantem, mitis aure ſupplicis
Queſtus amicâ ſuſcipe.
Bonos tuendo redde te mirabilem
Spes vna te colentium.
At præpotenti dexteræ obſiſtentibus
Oſtende formidabilem.

Pupilla quali luminum custodiâ
Seruatur intuentium:
Hac me tuere. Sub tuis fugiam graues
Alis timores hostium.
Vallant obesi me phalange corporum
Formidolosâ pinguium.
Tonant superba fastuosi, callibus
Rotant euntem, retia
Locis adaptant, & leonis impetunt
De more, vel leunculi.
Quem prima ab antro mittit in prædam fames:
Exurge, vim tyrannidis
Prior anteuerte, sterne vindex impium:
Et hunc ab illo spiritum
Defende, gladium de manu extorque tuum
Quem nunc inulta fulminat.
Dextris eorum vindica mortalium
Caduca quos spes allicit,
Qui se beatos rentur, vncto fercula
Si lauta ventri sufficis.
Penumq́ terræ pandis, vnde prodigæ
Felicitate exuberent.
Diu parentes & talenta liberis
Fruenda dent hæredibus.
Intaminatâ diues innocentiâ
At ipse te clarissimo
Vultu micantem si, Parens, aspexero,
Implebor omni gaudio.

Hæc

Hæc est beata cælitum felicitas,
Tuam videre gloriam.

PSALM. XVIII.

Diligam te Domine fortitudo mea.

ARdebo te, sancte Parens, mihi turris ahena,
Arx, spes, ara, salus, belli in cōgressib. vmbo:
Iactataq; salo statio bene fida carinæ.
Te quoties laudo, et supplex tua numina posco,
Hostis abire fugâ magnis vlulatibus ardet.
Ipse autem positâ sospes formidine viuo
Cùm laqueis pauidum mors irretiret ahenis,
Vndantes Erebi ruerent è fontibus amnes,
Me lethi manicæ vinctum pedicæq; tenerent:
Clamaui ad Dominū; stellanti à vertice templi
Audiit, ac blandam clamoribus appulit aurem.
Ingemuit tellus, dirum fundamina motis.
Contremuere iugis sensere vt numinis iram.
Fumiferam calidis efflabat naribus vndam
Ore vomens ignem quo sylua ambusta relucet,
Et noua concipiunt restincta incendia prunæ.
Cumq; supercilio Pater inclinasset Olympum,
Descendit, nebulaq; pedes vmbrauit amictu.
Protinus inuehitur curru celer alite, candens
Quem flammis auriga regit, pennisq; volantes

Ocyor auratis ventorum præterit alas.
Ille cauo piceæ latitans in fornice nubis,
Se circum tenebras & aquatica nubila fudit.
Attamen ardenti vultus fulgore coactas
Soluebat nubes, grando lapidosa ruebat.
Vnde, poloq; faces toto micuêre sonantes.
At pater omnipotens vt vocibus ora resoluit,
Intonuit cælum, ruit ater grandinis imber,
Et diri arserunt radiis fatalibus ignes.
Instat agens hyemes telorum, & fulmina densat
Crebra manu, totoq; vagas ferit æthere flammas.
Tunc patuere suis defecta liquoribus antra,
Vnde fluunt amnes, tunc fundamenta reclusit
Orbis terræ, sinus arcanaq; viscera pandens.
Talis erat Domini vox, talis anhelitus oris.
Ille manum tendens è cæli vertice, ferri
Me stygiis inhibebat aquis, ex hostibus vltor
Asseruit, flammas odij restinxit anhelas:
Arma quibus potui victus succumbere, fregit.
Nam me tempestas ageret cùm turbida rerum,
Aggreßi magnis validi conatibus hostes
Incubuere, Parens at qui regit omnia, vidit
Auxilioq; suum præsens fundauit amicum:
Et latum per iter duxit. Mihi namq; volebat
Iustitiæ ob merita, & manuum benefacta mearũ
AEquus honorata concedere præmia vitæ.
Iußis quippe viis vltro vestigia feci,
Cultor sacra Deûm nunquam temerata secutus

Ante

Ante oculos Domini sanctissima iura ferebam,
Nec placitas duro repuli conamine leges.
Teste Deo fraudis, scelerisq; ignarus, & omnis
Flagitij, tenui cursu meliora secundo.
Iussa videns ergo diuina facessere promptum,
Et sine labe manus donis cumulauit amicum.
Cui non assimilem te moribus optime fingis?
Sanctus ades sanctis, idemq; insontibus insons,
Simplicibus simplex, at fallere callidus armis
Te non disparibus regem experietur iniquum.
Tu populum seruas inopem, tu lumina cogis
Ardua, ventosos ponant vt cernua fastus.
Tu generis decoras ortum, mea nubila pellis,
Das superare acies, transireq; mœnia saltu.
O tua quàm sanctas aperit Deus orbita leges,
Quàm seruant promissa fidem? Non purius vnquã
Defluet à septem coctum fornacibus aurum.
Queis tibi fidentes clypeo vt septemplice munis.
Qui Deus ô gentes alter molitur habenas
Orbis, & inuentis hunc addit rebus honorem?
Numen habet solus qui me nunc viribus armat,
Nunc aperit sine fraude vias, pedibusq; volantes
Fecit vt aquarem ceruos ac tuta subirem.
Ille docet bellare manus, quibus arcus ahenus
Frangitur, & clypeum telis venientibus offert.
Nutantem fulcit: cùm me in discrimina mittit,
Aut scelerum pœnas, extremo vrgente periclo
Sospitat, & famæ maioribus euehit alis,

Expediens latum vestigia tuta per æquor.
Ergo ferum rigidis hostem sequor acer in armis,
Palantem capiam, nec signa in castra reducam
Ante, mea sæuo quàm turbine corruat hasta;
Aut veniam affusi pedibus, vitamq́ precentur
Inualidi pugnas iterum tentare minaces.
Hunc mihi das genitor pugnãda in bella vigorẽ,
Sub pedibusq́ locas quicunq́ in prælia surgunt,
Aut inhonesta facis vertant in vulnera tergum.
Auxilio veniant vt numina voce ciebunt,
Nemo tamen fractis aderit, tibi vota neganti
Responsum, facient successibus irrata latis.
Pulueris instar eos, quem torquent flamina, verram:
Et pedibus subigam ceu strata per humida cœnũ.
Seditiosa leuis pacas certamina vulgi.
Multis æqua tuo populis do numine iura
Et famâ imperij veniunt se subdere gentes
Ignotæ, seu vera ferant, siue arma timentes
Nostra parum fidis narrent mendacia linguis.
Vt libet accedant: Etenim mea iussa capessent,
Inclusiq́ suis agitabunt mœnibus æuum,
Vnde fluent instar frondis quam decutit Auster.
Laus tibi sit rerum genitor, sit gloria, vita
Ara salusq́ mea, per quem vindicta rebelles
Iusta domat, populisq́ iugum tractabile reddit.
Te duce præterito redij iam sospes ab hoste
Victor agam reliquos mihi si noua bella resurgẽt;

Indi-

Indignata feri si sæuiet ira tyranni.
Ergo tuas dicam quæcunq; per oppida laudes,
Immortale feram numeris ad secula nomen.
Seruasti incolumem per tot discrimina regem,
Seruatum cumulas opibus, prolemq; fouebis
Dum sol astra suo radiauerit ignea curru.

PSALM. XIX.

Cæli enarrant gloriam Dei.

H*AEc cæli species motu reuoluta perenni*
Hic tenor æternus, rerum hic pulcherrimus ordo,
Esse Deum memorant. Illo inuentore coruscis
Astra rubens æther accendit eburnea flammis.
Succedunt vmbris soles, & solibus vmbra.
Noxq; diem, noctemq; dies monet vt sua magni
Numinis æternùm veniant ad munera iussu.
Non voces nō verba sonant, tamen vltima rerū
Meta videt spatiis concordibus omnia ferri
His populi signis atq; hæc exempla secuti
Vestigate Deum qui frenat prouidus orbem.
Ille coruscanti posuit tentoria soli,
Vnde velut Tyrio sponsus rubicundus amictu
Deserit auroræ thalamum, similisq; giganti
Carpit iter. Postquam summū terit æthera curru,
Extremi reuolat per sidera frigida mundi
Et fouet interea vitalibus omnia flammis.

At de-

At decor astrorum solisq́ aspectus euntis,
Non ita delectat mortalia lumina visu,
Vt lex alma Dei mentes ad honesta reducit.
Ille fidem rebus iurataq́ fœdera sancit,
Ille rudes animos monitis sapientibus aptat,
Et placidis hilarat mortalia pectora iussis,
Quæ demunt oculis omnem caliginis vmbram.
Æterna colitur sed relligionis honore:
Leges quippe tulit quas veri conscia virtus
Fasq́ iubent. Ergo meliore cupidine mentes
Alliciunt, quam gemma nitens auriq́ metallum,
Mella nec afficiunt adeò prædulcia linguam:
His tibi qui purus Domino famulatur, inhæret:
Nam facit ingentem meritis custodia legum.
Quis scelus omne cauet? quis non fallacib. errat
Consiliis? quis semper iter rimatur Olympi?
O pater ignotas animi bonus elue fraudes,
Nec sine ventoso me deseruire tumori.
Si fugio hunc, sceleris fugiam contagia magni
Purus, & horrenda prateruehar ostia pœna,
Quæ verbis, quæ mente rogo, Deus effice, quando
Nobis solus ades, vitamq́ à morte reducis

PSALM. XX.

Exaudiat te Dominus.

A*Vdiat omnipotēs tua vota, & protegat, atra*
Cum nube sæuit temporum necessitas.

Iaco-

Iacobum ex humili magnum quo nomine fecit,
Hoc hoste reddat te subacto nobilem.
Mittat opem sacris alma è penetralibus adis,
Et è Sionis arcibus corroboret.
Sit memor ut sanctas epulis adoleueris aras,
Pinguemq; flammis hostiam cremaueris
Det tibi largus opum quacunq; rogaueris illum,
Consilia latis prosperet successibus.
Te reducem cantu dicemus, & inclyta signa
Domini frementes nomen, alleuabimus.
Ipse tuis equidem votis Pater annuet, ipse
Precibus secundos ordinabit exitus.
Quin etiam (video iam ferri oracula) Christum
Saluum per omnes euehet casus Deus.
Afferet auxilium diuina è sedibus aula,
Pollentis alma dextera potentia.
Hi metuenda fremant falcatis curribus arma:
Illiq; turmis sauiant equestribus.
Nos Domini sanctum nomen repetemus auiti,
Illoq; tuti pralia inchoabimus.
Curribus implicitis, & quadrupedantibus hostes,
Cadent in escam belluis voracibus.
At nos inualidi parto surgemus honore,
Fauore nempe sublenante Numinis.
Incolumen nobis da, qui potes omnia, regem:
Et numen adsit qua die inuocabimus.

PSALM. XXI.

Domine in virtute tua lætabitur rex.

Virtute fultus rex tua, victoriis
Potitur alme Conditor.
Te sospitante viuit, & vitam tui
Fatetur esse muneris.
Voti dedisti compotem, nunquam preces
Tulisse passus irritas.
Quin vota donis anteuertis, circulo
Illum coronas aureo,
Preciosa clarat more translucentium
Quem fixa gemma siderum.
Vitam roganti secla viuat annuis
Metanda nullis seculis.
Immensa per te gliscit eius gloria
Res, fama, laus, felicitas.
Calestis vnum ponis admirabile
Exemplar indulgentia:
Tui exparatâ semper oris gratiâ
Suum trahentem gaudium.
In te locauit spes, fauore Numinis
Non cedit inconstantia.
Tua sceleratos perduelles dextera,
Et te perosos vinciet.

Flam-

Flamma vt caminis lambit æstuantibus
Arbusta sole torrida:
Sic, cùm furori lora iusto solueris,
Adflabis omnes impios,
Iraq; velles intonante noxiis
Cum stirpibus propaginem.
Quid impiorum cæca peruicacia
Est ausa? comminiscitur
Tibi labores mente sauâ, inutilis
Ad cogitata viribus.
Hos terga coges impotenter horridis
Cadenda telis vertere.
Et ora rursus occupans, lethalia
In ipsa mittes spicula.
Qui mundi habenas rector æternas regis
Assurge nunc potentior.
Nos te canemus esse clementem bonis,
Et in scelestos asperum.

PSALM. XXII.

Deus Deus meus respice in me.

O *Deus, ô sanctũ mihi numen, respice, quare*
Te premor innumeris destituente malis?

Sidera

Sidera continuis rugitibus alta fatigo,
Et fugit à lachrymis vita salusq́; meis.
Siue polum radiet solis vaga flamma, vocanti
Non mihi respondes dum regit illa diem.
Siue polum tenebris nocturna silentia condant,
Non sine lamentis nox abit vlla meis.
Tu colis astrorum radiantes ignibus arces,
Et celebre Isacidum carmine numen habes.
Spes atauûm lætis firmasti euentibus olim,
Roboris erectas sæpe vigore tui.
Clamantum gemitus audisti ex æthere, nunquam
Quod te quæsierint erubuere Deum.
Dicor ego vermis, non vir: sum fabula vulgo
Nominis exemplum vilis in vrbe feror.
Porrigit extensis qui me videt ora labellis
Vtraq́; ludenti tempora fronte mouet.
En trepidas aiunt, qui spes in numine fixit:
Seruet eum voluit si deus esse suum.
Matris at è gremio venientem in luminis auras,
Alme tuus patrio fouit amore sinus.
Spes mea iam fueras quando puer vbera suxi,
Nec sine te vidi teste parente diem
Ergo meum numen casta Genetricis ab aluo,
Ne velut exposita stirpe relinque tuum.
En Pater, hanc animã propiora pericula terrent,
Nemine tam sæuas impediente minas.
Hinc vituli cingunt, vertunt hinc cornua Tauri,
Dorsa quibus validâ pinguia mole tument.

Me super ore fremunt, leo se de montibus acer
In timidam veluti præcipitasset ouem.
Et cruor effuso sudantem flumine lauit,
Iunctaq; dissoluit frigidus ossa timor
Cor liquidum circa præcordia tabida fluxit,
Cera velut tepidos soluitur ante rogos
Pristinus in morem luteæ vigor aruit vrnæ,
Faucibus obstupuit lingua retenta meis.
Spirat adhuc refluæ vitalis anhelitus auræ,
Et videor gelidâ iam tumulatus humo.
Hinc me turba canum rabidis assultibus vrget,
Pastaq; flagitiis inde corona tenet.
Ergo manus clauis fodere trabalibus ambas,
Traiecêre pedes ceu ferus vngue leo.
Omnia dinumerant oculis ridentibus ossa,
Ossa per extensam visa tumere cutem.
Sæuitiæ exemplo tam raræ lumina pascunt,
Et iuuat à nostris gaudia ferre malis.
Diuisêre sibi spolium ceu nobile vestes:
In tunicam læti sorte venire meam.
O Genitor diris absens ne deﬁce rebus,
Posco, vides quali tempore, fessus opem.
O Deus hanc animam crudelibus eripe telis,
Præda sit, ô inhibe, ne canis vna feri.
Impatiente rapi ne siueris ore leonis,
Neue sub immani Rhinocerote mori.
Ipse tuum nomen memorabo fratribus olim,
Te populi gregibus conciliisue canam.

Hunc

Hunc laudate pij Dominum quicunq; timetis
Hunc, domus Isacidum quem canis, vna time.
Aspera supplicibus non prabuit ora querelis,
Non inopis durâ respuit aure preces.
Audiit orantem letheo ex aggere vocem,
Restituitq; oculis lumina dempta meis.
Ergo tibi laudes populorum in cœtibus addam,
Vota piâ coram debita gente feram.
Accumbent epulis inopes, saturiq; loquentur
Quæ fas est animo numen amante loqui.
Felices ô este boni, pia viuite corda,
Dum fugat astra dies, dum fugat vmbra diem.
His olim exemplis, quauis habitata colonis
Accipiet Domini mollior ora iugum.
Tam varij linguis, habitu quàm vestis & ore,
Mente Deum, precibus, muneribusq; colent.
Illius est totum componere legibus orbem,
Ille domet gentes imperioq; regat.
Excipiam mensis populos epularibus omnes,
Quos alit innumeros vbere terra sinu.
Prodiga mirantes igitur conuiuia cœna
Spontè dabunt iussis mitia colla Dei.
Ante patrem solus cadit infelice ruina,
Sidera quem terris postposuisse iuuat.
At mea posteritas superæ famulabitur aulæ,
Solaq; dicetur grex populusq; Dei.
Tunc aliis dicet ventura nepotibus ætas,
Quæ promissa Dei sint stabilita fide.

PSALM. XXIII.

Dominus regit me & nihil mihi deerit.

ME regit æternis qui mundũ frenat habenis:
  Nullam timebo pauper indigentiam.
Mollia ridenti vernant vbi gramine prata,
  Mihi sedat ille pastor arentem famem.
Vnda calore graues vbi frigida temperat auras,
  Dulci æstuosam mitigat lymphâ sitim.
Cùm vagus errarem de tramite deuius æqui,
  Dux in sequenda me locauit orbitâ.
Si frigentis eam stygiis conuallibus Orci,
  Hoc regna comite non timebo pallida.
Alme pedo tantum discrimina cæca fugabis,
  Animiq; solues irritas formidines.
Tu mihi das epulis cumulata accumbere mensa,
  Turba cateruis æmulæ videntibus.
Tu fragrante mihi celsum caput vngis oliuo,
  Hilari coronas vda vino pocula.
Quin etiam vita dum spiritus hôs reget artus,
  Comes fouebit me tua indulgentia.
Inq; tuæ sanctis viuam penetralibus aulæ,
  Tempora dierum longa diffluentium.

PSALM.

PSALM. XXIV.

Domini est terra & plenitudo eius.

Est Domini tellus, & quæ pleno vbere nutrit
Orbisq́, & omnes orbis huius incolæ.
Immotam refugo stabiliuit in æquore molem
Vndisq́ lauit amnium perennibus.
Quam tamẽ exuperant humana hæc atria, sedes
Illa beatis destinata heroibus?
Ergo quis in montem veniet rutilantis Olympi?
Gradumq́ cæli figet in cacumine?
Qui gerit immunem sceleris mẽtemq́ manumq́,
Hinc corde purus, inde factis innocens.
Ludibriis animum vana neq́ detinet vmbra
Aliis nec obstat callidus periuriis.
Hæc est progenies reuolans in sidera, quærit
Hæc ora, proles nata Iacobo, Dei.
Altius æterna deducite limina portæ,
Latera remotis expedite ianuis.
Rex venit insignis rerum quem gloria clarat,
Per vos in almam vadit ille regiam.
Iste quis est adeò regem quem gloria clarat?
Fortis potensq́, bella qui nutu regit,
Altius æterna diducite limina portæ,
Latera remotis expedite ianuis.

Iste

Iste quis est adeò regem quem gloria clarat
Et sempiterna poscit alta regia?
Qui regit arma suo pugnataq; prælia nutu,
Hic est perenni rex decorus gloria.

PSALM. XXV.

Ad te Domine leuaui animam meam.

AD *tua sollicitas animæ penetralia curas*
Mitto parens; ô sola meæ fiducia mentis.
Effice ne tingat fuco pudor ora rubenti,
Neue canant hostes me spes aluisse caducas.
Erubuisse piis de te pendentibus, absit:
Quippe rubor meliùs sontes inglorius vret,
Triste bonis acuunt qui nulla ob crimina bellum.
Alme tuas ostende vias, aperiq; magister
Flammea cælestes quibus itur ad atria calles.
Dirige me veri facibus ne credulus errem,
Ô Deus, ô omnes spes exorata per horas.
Esto memor prima qui sis ab origine mundi
Scilicet humano facilis mansuescere fletu.
Quare age ne miseræ recolas delicta iuuentæ,
Neue per incautos admissa piacula mores.
Et tua me bonitas non auersata rogantem
Excipiat, quamuis nunquam meruisse, fatebor.

Qua pietate Deum qua dicam iuris habena
Mollire imperium? lapsos per inhoſpita gaudet
Mollibus in planum deducere legibus æquor.
Stat duce te nunquã ſuperata modeſtia, vadit
Oſtenſum per iter virtus inimica tumoris.
Qua pergis rex alme via clementia tecum
Ambulat, & paribus verum ſe greßibus infert.
His etiam ducibus caſti veſtigia firmant,
Irreuocanda tuæ legis qui fœdera ſeruant.
Iura poli vellem nunquam temeraſſe iubentis
At non ſæpe tenent quando retinacula mentem:
(Fama tui latum ſic nominis occupet orbem)
Ignoſce, & quamuis ſint multa admiſſa remitte.
Qui colis æternum vir relligione parentem,
Et faciles audis cæli inflectentis habenas:
Sis felix quocunq; viam legis æquore, rector
Diriget omnipotens: animo tranquilla ſerena
Aſpicies, tua poſteritas dotata manebit.
Sacra ſuo Dominus cultori arcana reuelat,
Vnde pij ſapiunt, & fundamenta bonorum
Immotos ſolidant nunquam ruitura labores:
Ergo oculis Dominum ſeruo vigilantibus, ille
Quippe mea è poſitis demet veſtigia nodis.
Reſpice me genitor, miſerere: en vnicus erro
Pauper, acerba ferens. Animũ quã cura fatigat?
Quam ſcelerum facies, & prapetis horrea pœna?
Clade vides humilem, ſubeant obliuia culpa.
Aduerſas acies inimicaò agmina cerne,

Tam

Tam numero veniūt, odiis quā infensa malignis.
Hanc animam serua; mihi ne pudor ora coloret
Alme tuo trepidas quod spes in numine fixi.
Simplicitas verumq; mea duo mentis amores
Speranti auxilio Dominum cecinere futurum.
Quare age defessos Iacobi ô alme nepotes
Erige, & in melius quacunq; pericula verte.

PSALM. XXVI.

Iudica me Domine quoniam ego, &c.

QVi regis humanas æquo moderamine causas,
Rex alme nostram iudica.
Arcanis animi faculam penetralibus infer:
Adure cordis intima.
Donorum inuenies semper meminisse tuorum,
Hunc veritatis æmulum.
Ipse in consilio non sedi vana secuto,
Nec me scelestis addidi.
Inuisos habui quos praui detinet ardor:
Iniqua perpetrantium
Tecta nec ingredior, nec sum mea passus adiri
A fraudis inuentoribus:
At lauo fonte manus, vt circum altaria purus
Litante verser hostia.

Vt Choream ducens tua facta insignia narrem,
Cantuq; laudes personem.
Scis tua quàm viuis vrant me limina flammis
Tuo dicata numini.
O adyta, ô templum Domini quo gloria factis
Seruatur immortalibus.
Ne sequar ô Genitor mores quibus Optime gentes
Abominaris impias.
Nec me pœna reum maneat qua cadis amicos
Non sera terris auferet.
Quorum fraude manus vulgò temeraria sordet,
Et dextra prensat munera.
Vtq; per innocuos faciam vestigia calles
Me tu misertus dirige.
Nā pede quod stabili gradior, tibi sospes in ampla
Vulgi corona deferam.

PSALM. XXVII.

Dominus illuminatio mea.

LVx alma, certa Dominus est salus mihi;
Timebo quem mortalium?
Anima tuetur halitum spirabilis;
Ecquis timores afferet?
Meum coibant expetentes sanguinem
Siccis calentem faucibus,

Hostes

Hostes sed ipsis compediti retibus
Hasère qua locauerant.
Inimicus antè castra ponat horrida,
Non ore cernam pallido.
Bellisq; tollat signa miles, obuiam
Spe fretus ibo Numinis.
Vna est meorum summa votorum, Deum
Pro qua rogabo sæpius,
Eius habitanda detur vt domus mihi,
Dum vita corpus sustinet,
Domini tuebor inde pulchritudinem
Almiq; templi fabricam
Tum me procellis temporum furentibus
Abscondet in tentorio.
Adytisq; tectum ponet in reconditis
Nulli timori peruium.
Et eminenti collocabit arduum
In arce rupis inuia:
Qui nunc acerbis hostium conatibus
Me fortiorem reddidit.
Illius ad aras ergo votorum reus,
Cùm ritè cadam victimas;
Tum laude tollam numen omni patrium,
Illiq; dicam carmina.
Vocem misericos ô precantis accipe,
Votis benignus annue.
Sic fatur animus, Alme de te pendeo,
Vultu supino amabilem

Vultum requiro: verte ne faciem, tuum
Ne me relinque supplicem.
Rebus fuisti semper auxilium meis
Ne vita me nunc despice.
Nam si parentes deserunt suum, Deus
Misertus orbum colliget.
Mihi tuarum pande legum semitas
Rectiq; calle dirige.
Securus omnes hostium nocentium
Sic negligam formidines.
Ne dede votis me scelestorum precor:
Testes iniqui conuolant.
Mentita falsum crimen est Iniquitas
Aduersus Innocentiam.
Post tot labores duro si viuus, tibi
Regnator alme debeo.
Me namq; latum credo visurum bona
In patria viuentium.
Deo virili fide mentis impetu,
Honesta facta perpetra.
Te roborari senties, ne defice,
Sed corde fortis sustine.

PSALM.

PSALM. XXVIII.

Ad te Domine clamabo.

AD te recurro præsidium meum
Rex alme, surdis ne precor auribus
Hæc pauca voluam, nam silentes
In tumulis imitabor vmbras.
Orationem supplicis accipe,
Dum voce placo te lacrymabili,
Dum pronus ambas ad dicata
Templa Deo tibi tollo palmas.
Ne me profanis cætibus implica,
Ne cum cateruis perde nocentium:
Verbis amorem qui loquuntur,
Sed recoquunt fera corde bella.
His iusta factis præmia diuide,
Quantum meretur tollat iniquitas:
Respondeat merces labori,
Vtilitas operas adæquet.
Hos grande rerum non opus excitat
In conditorem lumina tollere:
Non cuncta cernunt prouidentis
Arbitrio Domini moueri.
Ergo coruscis ætheris æmulas
Substructiones ignibus erigant:
Nec stare prolem, nec superbas
Omnipotens patietur arces.

Dic audientem vox mea principem,
Qui me iuuanti numine protegit:
Hunc cor manebat triste, casus
Hunc habuit clypeum per omnes.
Hinc mersa letho vita refloruit,
Iucunda pectus gaudia concipit;
Agitq; grates quòd salutem
Attulerit tua dextra regi.

PSALM. XXIX.

Afferte Domino filij Dei.

QVisquis es armipotens, & origine clarus auitâ,
Mente lita Domino: teneros altaribus agnos
Affer, & in laudes ora exultantia solue.
Dic age maiestas & gloria numinis almi,
Cuius nulla satis colit obseruantia nomen,
Tranat inacessi quicquid sinus ambit Olympi.
Flecte genu, calumq; videns, miratus adora
Incolit aeternum qui tanti hac atria templi.
Vox Domini fundit grauidis è nubibus imbrem,
Maiestate potens cùm detonat, aëra rumpit;
Miscet aquas ventis, & tollit ab aquore ventos.
It comes & virtus & magnificentia voci,
Siue iubet celsas conuelli à montibus ornos:
Seu libanum cedris nudari, aut ludere montes

Vt

Vt vituli saliunt, vt Rhinocerotes in auo
Quo verni aspirat lasciuia mollior anni.
Vox Domini trifidas rupto secat æthere flāmas:
Concutit arentes Arabis sitientis arenas:
Ante diem celerat ceruarum partubus aluum,
Et spoliat nemorum foliis vmbracula demptis.
Ergo terra Deum pelago redimita sonante,
Æquor aquis tremulum, campi spirabilis aura,
Ignis, & astra canant. Orbem vaga proluit vnda
Eius ab imperio. Sedet æternumq; sedebit
Ille tamen, faciles hominum recturus habenas.
Da Genitor populo, veniunt si prælia, vires:
Si pacem dederis, da lætum messibus annum.

PSALM. XXX.

Exaltabo te Domine quoniam, &c.

TE Genitor, quantum possunt mea carmina, tollam
Gelido seruatus ab Orco.
Nam neq; læta meos hostes victoria laudat,
Per te neq; gaudia narrant.
Quippe tuum supplex votis cùm numen adirem,
Rediit vis pristina membris.
Tu bonus hanc animam stantē super aggere busti
Vetuisti intrare sepulchrum.

Vos Dominum cantate pij, memorate futuris
Facilem miserescere seclis.
Momentum indulget properata, vt puniat, ira:
Bonitati, vt sospitet, æuum.
Tristia serus aquis rorabit lumina vesper,
Surget cum sole voluptas.
Cùm regerem populos tranquilla in pace quietos
Gaza rex diues opima:
Nulla meam dixi turbabunt secula pacem,
Neq; me de sede mouebunt.
Tu patriæ munimen eras, tu gloria regni:
Ego mente ferebar inani.
At ne credulitas aleret temeraria fastum,
Vertisti lumina retro.
Extemplo insolito vertit mea regna tumultu
Facies contraria rerum.
Agnoui errorem, & supplex clamoribus egi,
Propior, velut ante, redires.
Est Pater vtilitas tua dixi, si meus vndet
Extrema ad funera sanguis?
Te cinis exanimus canet, aut sopita fidelem
Testabitur vmbra sepulti?
Audiit orantem miseratus, & attulit ægro
Solatia dulcia vitæ.
Vertens ergo meas lacrymas in gaudia, mœstum
Trabea mutauit amictum.
Alme parens ideo mea vox, mea nablia nũquam
Te depositura silebunt.

PSALM. XXXI.

In te Domine ſperaui non confundar, &c.

REx tibi ne fuerit ſpem commiſiſſe pudori
Eripe me Valida iuſtus ab hoſte manu.
Attentam querulis inclina Vocibus aurem,
Ocyor, auertas Vt mea damna, Veni.
Protege me, rupes hoſti Velut obuia nulli,
Vt Domus hoſtili non penetranda metu.
Nam mihi non aliæ ſtant altis mœnibus arces,
Solus ades rebus turris ahena meis.
Fama tui Vaſtum decurret nominis orbem,
Me rege dux, Vnum me pater Vnus ale.
Solue plagas, homines quas abſcondere maligni,
Nititur auxilio nam mea Vita tuo.
Hanc manibus commendo tuis, Pater accipe, Vitã
Alme ſoles pactam qui ſtabilire fidem.
Intentos Vmbris animos fallacibus odi,
Spes mea nam Dominum reſpicit Vna ſuum.
Huius ego felix bonitate ingentia quondam
Spero redundanti gaudia ferre ſinu.
Vidit Vt immanes torquerent pectora curæ,
Et bonus ætherea damna refecit ope.
Cumq; fero nollet me ſuccubuiſſe tyranno,
Detulit arua meos in ſpatioſa pedes.

O miserere, vides, quàm multa pericula turbent:
Deficiunt oculi corq; animusq; dolet.
Vita petit nigras tenuata laboribus umbras,
In lachrymis anni præteriêre mei.
Vis abiit, claræ discessit gratia formæ,
Ossa reuulsa locum deseruere suum.
Æmulus irrisum quòd plurimus vndiq; cingat,
Fugit ab aspectu turba propinqua meo.
Et qui fortè domus extra penetralia vidit,
Alta, vel vt libuit cernuus ora tulit.
Sicut humi positos humana obliuia condunt,
Ex hominum pulsus sic ego corde fui.
Amphora detrito spretus ceu fumea dorso
A populo coram liberiore feror.
Consilium dictis ineunt concordibus omnes,
Scilicet inuisum me decuisse mori.
Spe tamen interea non deficiente manebam,
Cùm Pater, arbitrio stet mea vita tuo.
Eripe me iaculis hostilibus, eripe turbæ,
Ponè ciet trepidos quæ violenta metus,
Funde iubar, sancti radia me lumine vultus
Et famulum Bonitas sospitet illa suum.
O genitor fuerit ne te implorasse rubori,
Impia sed maculet decolor ora pudor.
In stygio discant inuita silentia regno,
Conscia nunc omni fraude mouere dolos.
Innocuis scelerum maculas infigere docta,
Horribili tumidas voce sonare minas.

O quam

O quã magna bonis, nunc condita, præmia seruas,
Qui tua iussa colunt, qui tua iura timent!
Quanta paras animis quibus es fiducia, gentes
Aspicient oculis orbe fatente suis.
Interea abscondes radiosi lampade vultus,
Nequa grauem tendat vis inimica manum.
Aut templi sacris almi penetralibus abdes,
Nequa suâ vulnus cuspide lingua ferat.
Ergo Deo meritas accingar dicere laudes,
Me velut in tuta qui bonus vrbe locat.
Dixerat hic animus cùm iam diffideret expes,
Non est, affuerat quo Deus ore mihi.
Attamen audisti miseratus ab æthere vocem,
Sollicita peterem cùm prece fessus opem.
Sancti ardete Deum, nam vera & iusta requirẽs,
Eruit vltrici facta superba manu.
Durate & validas in prælia sumite vires,
Vincere freta Deo spes animosa solet.

PSALM. XXXII.

Beati quorum remissæ sunt iniquitates.

FElix remisit cui bonus arbiter
Offensionis debita noxia:
Et tecta velo obliuionis
Perpetuæ malefacta nubit.

Delicta felix cui pater optimus
Non imputauit; nec penetralibus
In cordis vllam deprehendit
Indecorem latuisse fraudem.
Morbum silebat dum taciturnitas,
Exaestuabant ossa doloribus:
Omnes agebam solis horas
In miseris ideo querelis.
Seu lux micabat, siue reconditum
Velabat orbem noctis opacitas:
Tu me premebas aestuantem
Triticeas velut arua messis.
Tum saeua demum mens sua vulnera
Tibi reclusit: claudere destitit
Iniusta caecum facta pectus,
Et scelerum patefecit vlcus.
Hic me leuasti factus amicior,
AEterna soluens vincula criminum:
Et quo ligatum me tenebat
Impietas scelerosa funem.
Optat carentem sordibus integer
Quicunque vitam, te roget, vnicam
Te poscat aram, dum facultas
Non prohibet tetigisse limen.
Quod si litauit, dissociabili
Fac pontus orbem proluat aequore,
Securus vndarum quieta
Ne variet facie colores.

O ara

O ara semper rex mihi cælitum
Præsens amico: lætior euehor
Per te, rigentes ceu cathenas
Qui rabidi fugiunt tyranni.
Addamq; menti lumen amabile
Inquis, docebo qua tibi semita
Est ambulandum, teq; euntem
Intuitu propiore cernam.
Tantum monebo quadrupedantium
Ne te ferinis moribus imbue;
Audire voces qui magistri
Depositis renuunt habenis.
Freno & capistris ergo prementibus
Ingrata parent ora, nec optimi
Sessoris agnoscunt amorem,
Nec Domini benefacta curant.
Flagella tergum multa nocentium
Manere certum est; Inuariabilem
Qui spem locarunt in Tonante,
Æthereæ fauor ambit aula.
Gaudete iusti quod fauor ætheris
Vos tollit almi: pectora criminum
Ignara, vestram gratiore
Lætitiam memorate cantu

PSALM. XXXIII.

Exultate iusti in Domino.

Gens casta, sanctis dedita legibus
Attolle numen cantibus inclytum:
Fas est amicis aequitatis
Caelicolum memorare regem.
Hunc tinnienti dicite barbito,
Hunc nabliorum tollite vocibus:
Decem loquantur verberatis
Hunc cithara fidibus canora.
Audita nondum carmina pangite,
Non vsitatis psallite cantibus:
Miscete voces quas recurua
Dat lituus sinuosus aluo.
Quaecunq; dixit, non variabili
Ludo redibunt temporis irrita:
Quaecunq; fecit, stant ab aequo
Iustitiae stabilita iure.
Attemperatum munificentia
Ius ille toto pectore diligit:
Foecunda ridet terra cuius
Omnigenûm bonitate rerum.
Verbo ille campos fecit Olympicos,
Orisq; iussu sidera condidit;
Tam grata caelo, quàm futura
Luminibus speciosa nostris.

Effusa cinxit rupibus æquora,
Certisq; lymphas sedibus occulit,
Quas inde promit cùm liquentes
Inferior sitit ora nimbos.
Formidet illum machina pendula
Suspensa molis, quisquis & algidos
Septentriones, aut Eoa
Sub tepido colit arua Cancro.
A voce tanti Numinis, antea
Quæ non fuerunt nunc iubar hauriunt
Cælestis auræ, iussa frontem
A Nihili regione tollunt.
Hic acta versat consiliantium
Iniusta quo vult turbine gentium:
Iniqua plebes & tyranni
Quæ validi statuere, soluit.
Æternat omnis sed diuturnitas,
Decreuit almus quæ fore conditor:
Nec iussa menti fixa delet
Ludibrium fugientis æui.
Felix Olympi gens sibi præsidem
Sortita regem; quam propriam vocat
Hæreditatem, segregatum
Quam populum Deus ipse legit.
Sic ex Adami semine posteros
Regnator alto cernit ab æthere:
Siue occidentem, decolores
Siue tenent orientis oras.

Stellan-

Stellante curas ex habitaculo
Rimatur omnes, omnia lumine
Per corda vadit perspicaci,
Quæ sapiens fabricauit autor.
Non se tuetur rex legionibus,
Non se gigantes robore protegunt:
Non qui volanti promptiores
Cornipedes Aquilone frenant.
Fallit vehentem nobilis vngula,
Euroq; certans fallitur Alipes,
Non sæpe felix irruendo
Aut alias fugiendo turmas.
Clemens amicos at Deus aspicit
Spe, mente, votis, & prece supplices;
Quos effugata morte nutrit,
Quando fames populatur vrbes.
Hunc mens anhelet feruida principem,
Hunc speret vnum cùm mala detonant:
Qui stat bonorum pro salute
Indomiti clypeus vigoris.
Illo fruemur præside gaudiis,
Illius alma nominis anchora
Ventos feremus: spes ab illo
Accipiet bene flante Portum.

PSALM.

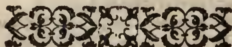
PSALM. XXXIV.

Benedicam Dominum in omni tempore.

SIue quies orbem foueat gratissima, siue
Procella vexet intonata fluctibus.
Cælicolum regem dicent mea carmina, laudes
Illi perennes os laborabit meum.
Hac animi fuerit Dominum cantare voluptas:
Et turba mitis audiens lætabitur.
Eia illum pariter gestu celebremus ouantes,
Eiusq; nomen efferamus cantibus.
Audiit è sæua me tempestate vocantem,
Et quæ premebant depulit pericula.
Hunc ardete pij, claro rutilabitis igne
Nunquam pudoris obliti coloribus.
En qui stelligerum clamauit in æthera pauper:
Dominusq; voces inuocantis audiit.
Eius ab æthereo missus volat Angelus arce,
Numen timentes vt periclis arceat.
Discite quo foueat iustos ardore, beatos
Illos scietis esse qui fidunt Deo.
Casti sacra pias tangat reuerentia mentes,
Tunc ne pauori torua sit penuria.
Esuriat soboles nunquam saciata leonum;
At nulla sanctos torqueat necessitas.

Pergite

Pergite filioli, verum me audite magistrum,
Almi timorem vos docebo numinis.
Siquis amat vitam lætis successibus auctam,
Diesq; pacis si quieta diligit.
Hoc agat, imprimis ne fando nefaria dicat,
Ne moliatur ore fallaci dolos.
Improba ne faciat, curas meditetur honestas;
Inquirat alma grata pacis ocia.
Innocuos oculis circum Deus adspicit æquis,
Votis eorum blandus aures commodat.
At sontes oculis obliqua tuentibus haurit,
Eosq; nube contigit silentij.
Innocuis facilem præbet clamantibus aurem,
Omniaq; tandem liberat molestia.
Auxiliaris adest, animus cum deficit expes,
Humilesq; tollit adiuuando spiritus.
Coniurata fremunt circum discrimina iustos,
Clypeo sed vltor cuncta depellit suo.
Quorum lecta parens custodit prouidus ossa,
Nec passus vnum vi malorum conteri.
Auferet at sontes fortuna miserrima lethi,
Iustum perosus stirpe cum tota cadit.
Eximet omnipotens animos sua castra secutos,
Nam spes in illo qui locant, non occidunt.

PSALM.

PSALM. XXXV.

Iudica Domine nocentes me.

IVdica tremende ſæuos
Perduelles Arbiter.
Inferentes bella, perde
Bellicoſus æmulos.
Parmulam tene ſiniſtra,
Sume dextra lanceam
In truces exurge pugnax
Miles aduerſarios.
Stringe ferrum, quo laceſſe
Perſequentes impios.
Dic mihi periclitanti,
Sum tui cuſtodia.
Erubeſcant & tremiſcant
Molientes funera,
Terga cum pudore vertant
Qui nocere cogitant.
Gluma qualis ante ventos
Conuoluta funditur:
Sic eant, & incitante
Ventilentur Angelo.
Nocte protegente cælum,
Calle pergant lubrico.
Et ruentes ponè vindex
Defatiget Angelus.

Abdidere namq; lethum
In paratis caßibus:
Innocentis euolare
Cogerent vt ſpiritum.
A ſuis irretiantur
Ergo capti fraudibus:
Hauriantur deuorati
A ſua voragine.
Liberata vita dono
Sempiterni numinis,
Efferet ſe prædicando
Quam ſalutem rettulit.
Lingua, fauces, oſſa, nerui,
Pectus, & præcordia
Clamitabunt, ecquis audet
Se Deo componere?
De manu potentiorum
Ille tollit pauperem,
A rapinis ditiorum
Indigentes eripit.
En iniqui falſa teſtes
Mentiuntur crimina;
Inſcienti quæ patrata
Peierantes imputant.
Pro bonis accommodatis
Afferunt incommoda:
Caritatem pro locata
Dant meorum copia.

Flebi-

Flebiles iacere vidi
Quos vt ægritudine,
Me dolentem veste totum
Induebam lugubri.
Sordidatum macerabam,
Corpus hoc ieiuniis
Vota feci quæ volebam
Vt mihi contingerent.
Frater vt fratres adibam
Charitate proximos.
Eiulabam ceu perempta
Stirpe mater eiulat.
At meis illi in periclis
Gestierunt gaudio.
In coronis flagra linguæ
Aggregarunt inscio:
Dissipati & inquieti
Histriones moribus.
Sauciarunt impetitum
Me caninis dentibus.
Probra quando tot seuere
Vltor intueberis?
Hanc ab immani leonum
Ore vitam protege.
In frequenti te corona
Plebis ornatissima
Confitebor esse vitæ
Ac salutis anchoram.

Ne meis canant triumphum
Perduelles cladibus.
Oderint frustra, malignis
Innuendo palpebris.
Pacis hostes, velle fingunt
Quam fugant concordiam.
Et quiescentes iniquâ
Fraude terras concitant.
Ora porrigunt, & Euge
Euge dicunt garruli:
Nostra tandem quæ volebant
Conspicantur lumina.
Cernis hæc? ô alme Iudex
Ne foue silentium.
Ne recede, ne relinque
Destitutum supplicem.
Surge, ius meum tuere
Numen ô amabile.
Pro clientis ô patrone
Lite causam iudica.
In tuam cùm iudicaris
Æquitatem respice,
Non habebunt vnde voti
Compotes irrideant.
Mente secum nec loquentur,
Euge tandem vicimus.
Præda nostris quæ tenetur
Retibus, vocabitur.

Exube-

Erubeſcant & tremiſcant,
Qui meis doloribus
Perfruuntur; ora tingat
His pudenda dedecus.
Qui ſuam meas ruinas
Arbitrantur gloriam.
Gaudeant & efferantur
Qui fauent innoxio.
Et ſuo canant amantem
Læta ſeruo principem.
Alme vindex, æquitatis
In tua præconia
Ora ſoluam, dum coruſca
Aſtra ſol obiuerit.

PSALM. XXXVI.

Dixit iniuſtus vt delinquat in ſemetipſo.

MEcum profanæ ſæpe licentiæ
Dum voluo mores, ſic ſtatuo, Dei
Nunquam tremendum vindicantis
Ante oculos habuiſſe Numen.
Blanditur amens quippe nefariæ
Menti libido ne ſcelus abnuat;
Hinc magnus autorem nefandi
Flagitij Dominator odit.

Fraudes iniquas dicere callidus,
Occludit alma cor sapientia;
Ne veritatis se coactum
Imperiis ad honesta flectat.
Aut in cubili noxia cogitat,
Aut tecta linquens deuia criminum
Per tesqua vadit, pestilenti
Nequitia data frena soluens.
Rex alme cæli templa benignitas,
Vltraq; nubes it tua veritas:
Tuæ æquitati dorsa montes,
Iudiciis mare subdit vndas.
Humana custos agmina sospitas,
Cunctisq; victum das animantibus:
O te scientem sponte vastum
Præsidiis recreare mundum.
Te gens Adami fessa laboribus
Respectat vnum, tegmine scilicet
Velata vt alarum tumultus
Sollicitos fugiat tuarum.
Tu mortis illam legibus erutam
Stellantis aulæ sedibus inferes;
Torrentis olim quam bibentem
Lætitiæ satiabis amne.
Fons viuus illic diffluit alueo
Vitæ perenni non variabilis:
Lumenq; fulget, quo videtur
Lux superi radiosa templi.

Prætende castis mentibus interim,
Tua fauorem munificentia:
Et corde rectis sempiterna
Iustitia monumenta pande.
Ne fastuosum me ferat insolens
In castra ventis fœta superbia
Exempla turba ne profana
In scelerum sua regna ducant.
Lethalis author criminis occidit,
Per tuta rerum nescius ingredi:
Oberrat exul, semper albo
Instabilem pauit ore sortem.

PSALM. XXXVII.

Noli æmulari in malignantibus.

NE, licet alta petat, factis imitare malignos,
Ne læta prauis inuide felicibus.
Ocyus arescent viridis ceu gramina fœni
Hortiq; verna ceu comantis gratia.
Spem committe Deo, molire laboribus æqua,
Diuq; terras affluenter incoles.
Sit Pater æthereus tua prima, et summa voluptas,
Vt quæq; supplex flagitaris, annuet.
Res omnes Domino si ceperis auspice, firma
Sit spes, secundo prosperabit exitu.

Virtutem auroræ similem radiare, tuiq́;
Dabit æquitatem iuris vt meridiem.
Tempora fer tacitus successibus aspera duris,
Deumq́; castis flecte votis interim,
Prospera, ne prauos, etsi lucet aura, sequaris,
Ne molientes cuncta per libidinem.
Iræ ne indulge, frenos ne immitte furori,
Ne fortè liuor trudat in piaculum.
Autores scelerum terris procul omnibus errant:
Iusti paternis immorantur ædibus.
Siste parum, nusquam sceleratum stare videbis,
Nec ima cernes turrium vestigia.
Longa manent homines pacatæ secula mentis,
Aguntq́; læti grata pacis ocia.
Impius insonti per fraudem retia ponit,
Fremensq́; sæuis dentibus spirat minas.
Consilia insani Deus at furialia ridet,
In quem parari tela mortis imperat.
Horridus immanem vaginâ liberat ensem,
Totis ahenum lunat arcum viribus.
Siue trucem dirâ mucronem vt cæde cruentet,
Siue vt sagittis corde puros induat.
Crudelis feriat sed lethifer ilia mucro,
Neruoq́; ducto fracta cornus euolet.
Casta pij modica melius res limina seruant,
Opes superba quàm scelestorum domos.
Effera deficiunt iniusta robora pubis,
At semen auget Dominus insontum: quibus

Con-

Consulit vt viuant placidè, seruentq́; futuris
Hæreditatem patriam nepotibus.
Tempora cùm fuerint ardente obnubila bello:
Ferri nec iras, damna nec famis trement.
Vni hominum duris è cælo in rebus alentur;
Sed interibit gens scelesta funditus.
Tunc quoq; tergeminis cũ tanget honorib. auras,
Aruina flammis vt cremata diffluet.
Fœnerat iniustus, nec donat egentibus vnquam,
Iusto, vnde tribuat indigenti, suppetit.
Et vir amans iusti natis sua prædia linquet,
Iustum at perosus stirpe cum tota ruet.
Ipse viri Dominus vestigia dirigit æqui,
Amatq́; vitæ quam probauit orbitam.
At si fortè cadit, non casu alliditur vllo:
Manum cadenti quippe supponit Deus.
Qui fueram iuuenis, senui: nullumq́; recordor
Pium relictum: vel piorum liberos
Ante fores hominum surdas alimenta rogantes.
Miseretur, imò commodat, donat pius.
Quin memor egregium Deus hac pietate fuisse,
Felice prolem ditat eius copia.
Quæ documenta dabo vitæ meliora regendæ?
Fuge praua, recta perpetra: viues diu.
Diligit æqua Deus, sanctos non deserit, aui
Spatia sequentis viuidi præteruolant.
At qui iussa Dei temerant cælestia, pœnam
Meritam recisi stirpe cum tota ferent.

Cum sobole verum tota pius accolet orbem:
Dum sol habenis ducet auratis diem.
Nobilis ore pij casto Sapientia fatur:
Eiusq; lingua fas & aequum disserit.
Condita legis habet diuina in pectore iussa:
Hinc non vacillat lubrico vestigio.
Impius vt capiat iustum mouet omnia, cadis
Et aestuosa flagrat impotentia,
Vim prohibet Dominus, gladio seu lethifer instet
Seu cogitatis litium calumniis.
Fide Deo, legemq; Dei complectere, sospes
Honore clarus, diues, orbis incola
Aspicies obiisse malos. Ego surgere vidi
Libani vt Cupressos arduas nefarium.
Dum redeo iam nullus erat, qua sede maneret
Dum quaero, vidi prima nec fundamina.
Insontes aliter iustiq;, age respice, viuunt,
Ipsi genusq; perfruuntur ocio.
Iniusti fugiunt surgens velut aequore nubes,
Similemq; proles sortietur exitum.
Alma salus, veniet de caelo attollere iustos,
Quos numen ambit dum procella detonant:
Quos leuat auxilio, quos tempestatibus arcet,
Et à profani liberat conatibus.
Quos dabit incolumes tãdem contingere portum,
Cùm spes in illo rite collocauerint.

PSALM. XXXVIII.

Domine ne in furore tuo arguas me.

NE me furoris Arbiter
Dum fumat æstus, argue
Ne commerentem pallida
Dum feruet ira, corripe.
Tua sagitta viscera
Ictu profundo sauciant,
Manusq; vulnus asperat
Nimis premendo luridum.
Relinquit artus sonitas
Ira fugata turbine,
Bellantur ossa spiculis
Attacta conscientia.
Iniquitates obrutum
Feruntur vltra verticem,
Et molis instar plumbea
Gementis armos opprimunt.
Obducta iam recruduit
Nouo cicatrix vlcere,
Largeq; tabo diffluit,
Heu quòd mederi distuli.
Miser gemensq; maceror,
Totus dolendo complicor:
Incurua terga desero,
Mærendo soles exigo.

Contabuerunt ilia
Turpi veneno tabida:
In parte nulla corporis
Apparet ægri sanitas.
Sic pressus vsq; maximis
Et vsq; damnis torqueor,
Vt cor leonum clamitet
De more rugientium.
Æterne rector adspicis,
Mens ægra quæ desideret:
Non te latent abscondita
Vel vota, vel suspiria.
Cor æstuosum fluctuat,
Amissa virtus occidit,
Offusa nox horrescere
Videtur ante lumina.
Omnes amici, & sanguinis
Affinitate proximi
Stetêre contra, longius
Ob fœda pulsi vulnera.
Vni propinquant scilicet
Hostes furore perciti:
Dolosq; versant callidi
A solis ortu ad Hesperum.
At ore mutus adfui
Et aure surdus interim:
Par simplici qui nesciat
Responsa pro se reddere.

Anhe-

Anhela sed te vindicem
Spes orat vt respondeas;
Curabis alme conditor
Vt ne facessat irrita.
Precor meis ne casibus
Se crudus hostis efferat;
Si pes vacillat, lubrico
Si nuto gressu, gestiet.
Paratus en ad verbera
Morsu doloris aspero,
Correptus ægra surgere
In terga vires horreo.
Agnosco memet, crimina
Ob perpetrata maceror;
Et ante vultus excubat
Imago culpæ lurida.
Sed viuit hostis interim
Longeq́; fit potentior:
Et me perosa maximis
Gens gliscit aucta viribus.
Loco rependunt gratiæ
Qui damna, de me detrahunt:
Calumniantur, orbitâ
Quòd æquitatis ambulem.
Ne me relinque deprecor
O alme vindex: aspera
In hac procella temporum
Abire cessa longius.

Festinus imò conuola
Opemq; fer rogantibus,
Es namq; solus anchora
Mea salutis vnica.

PSALM. XXXIX.

Dixi custodiam vias meas, &c.

RVmpere me tandem licet alta silentia victũ,
Hostis proterua cogeret loquacitas:
Os inhibere tamen validis conabar habenis,
Ne lingua verbis insolens offenderet.
Sic tacui patiens, vt ne aspersora referrem,
Amica premerem verba. Sed coercitus
Corde ardente dolor magis æstuat; hic mea voluo
Dum damna, creuit ignis impatiens tegi.
Erupit tandem, & dixi pater optime, finem
Quem das laborum? fare quid reliquũ est mihi?
Quantum lenta dies aberit, qua tædia vitæ
Misera iubebis luctuosa soluere?
Viuo diesnumero breue quo mortalibus æuum
Metiris, idq; pene te coram est nihil.
Ille vt imago leuis, volucriq; simillimus vmbræ,
Animum fatigat anxium laboribus.
Æstuat infelix vt inutile congerat aurum,
5 Ignarus ecquis auferet. Quam spem sequor?

Quid moror? Vna tuis ô anchora numen amicis
Te nitar Vno rege, de te pendeam.
Crudelis à sceleris me solue tyrannide Vinctum,
Et ne impiorum dede ridendum gregi.
Vt mutus silui, non ora in Verba resolui,
Tui ferebam cuncta iussa numinis.
Verbera paulisper sed, quaso, dura quiescant
Nam te imprimente flagra, Vix animam traho.
Tu plagis hominem peccantem Vltricibus Vrges,
Tabescit impar ille, sicut arida
Aut tinea, aut fragilem qua ponit aranea telam.
Homo est profecto bulla, Vel bulla minus.
Audi sancte Parens orantem, hunc adspice fletũ,
Ne torua retro Verte quaso lumina.
Viuo peregrinus, sum terra in sedibus hospes
Mei fuerunt Vt parentes aduena.
Ergo fer hanc animam blãda Vt refrigeret aura,
Vadat priusquam, regredi Vnde non licet.

PSALM. XL.

Expectans expectaui Dominum.

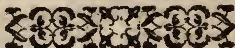
SPerabam Domini rebus in asperis
Succurrentis opem tristis, ab aureo
Cali Vertice tandem
Oranti bonus annuit.

Aurem ſollicitis queſtibus applicans
Immerſum barathro ſuſtulit algida
E nigrante lacuna,
Ac cani ſcrobe ſordidi.
Rupem conſtituit me ſuper inuiam
Greſſus ille regens : Vt canerem ſuas
Laudes, os animauit,
Inſpirans noua carmina.
Hac multi aſpicient numinis inſcij,
Attactiq; ſacris relligionibus,
Se committere diſcent
Æternæ ſapientiæ.
O felix animi, reſpicit efficax
Cuius ſpes Dominum : ſi neq; Vanitas
Faſtu lactat inani
Nec Vecordia decipit.
Sunt exempla tuæ munificentiæ
Quàm miranda parens ? Ecquis amicior
Gratas nutrit amoris
Curas in ſua pignora ?
Conabar patriæ ſollicitudinis
Enarrare Vices : innumerabili
At ſummâ ſtetit ipſo
In curſu labor irritus.
Cultris caſa nihil cùm iuuet hoſtia,
Aurem Vellit amans & docet elui
Nullius ſcelus arâ
Tinctâ ſanguine Victimæ.

Tum

Tum dixi, En venio: namq; prioribus
Arcani tabulis esse voluminis
Inscriptum scio, iussa
Vt primus tua persequar.
Huc me vota ferunt, in penetralibus
Legem quippe tuam pectoris occulo:
Et latè cano laudes
Præco Iustitiæ tuæ.
In magnis populi cœtibus eloquar,
Non claudo labiis ora silentibus:
Nosti, sit tua cura
Vni quàm mihi gloria.
Non te præteriij sontibus asperum,
Mitem supplicibus: pacta clientibus
Certum reddere: opemq;
Promptum ferre iacentibus.
Per me nec bonitas nec tua veritas
Conduntur tacita nube silentij:
In congressibus ambas
Euulgo popularibus.
Ne clemens igitur me pater exige,
At custos bonitas, almaq; veritas
Seruent: vtraq; pellat
Casus exitiabiles.
Circum mille fremunt damna, sonantium
Examen scelerum perstrepit auribus:
Quæ discernere nullo
Possum mentis acumine.

Nec tam densa pili tempora vestiunt,
Quam mens victa malis ingeminantibus,
Succumbit, vigor vnde
Lassi pectoris effugit.
His ô me Genitor cladibus eripe,
Et tandem placido numine respice:
Atqui lugubre vita
Optant exitium mea,
Fœdis ora rigent vncta coloribus.
Vertant terga fuga: nec mihi vocibus
Dicant Euge superbis,
En hostem superauimus
Qui te suscipiunt, se pater efferant,
Tranquillis agitent gaudia mentibus:
Acclament Pater omni
Flore laude salutifer.
Et si pauperies durior opprimat,
Nunquam confitear me tamen indigum:
Sat sum diues, Olympi
Si me Conditor adspicis.
O spes ô dubiis temporibus salus
Vita dulce mihi præsidium, veni:
Nosti quàm sit acerba
Speranti mora pectori.

PSALM. XLI.

Beatus qui intelligit ſuper egenum, &c.

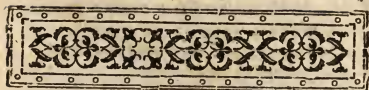
HVmilem beatus pauperem qui pectore
Intelligenti reſpicit.
Animoq; reputat nunc egentem, mox fore
Volente cœlo diuitem.
Deus hunc ab omni liberum periculo,
Iniuriaq; temporum
Diu beatum, ſoſpitem, plenum dabit
Felicis affluentia.
Formidoloſa nec relinquet hoſtium
Immanium libidini.
Recreabit ægrum, ſternet infirmo torum,
Mali dolorem molliet.
Languoris artus flamma cùm depaſceret,
Precatus alme conditor
Anima ſalutem, parce dixi, langueo
Te nempe quòd offenderim.
At ſæuus hoſtis interim me Tartaro
Sic imprecando, deſtinat.
Hunc ora quando mortis illatabilis,
Eiusq; nomen auferet?
Ingreſſus vt me viſeret, ſuſpiriis
Immugiit fallacibus.
At ex atroce cepit ægritudine
Ridente corde gaudium.

Ete-

Etenim regressus, quam tenebat pectore
Nudauit ore gratiam.
Inimica iungit turba se, clam mussitant,
Clam dira de me cogitant.
Hunc ira, dicunt, torquet Vltoris Dei:
Habendus est pro mortuo.
Tam surget hic de lectulo, cadauera
Quàm de sepulchri sedibus.
Amicus etiam cuius in fide meam
Spem collocaui, particeps
Mensæ, larisq; me, necessitudinis
Oblitus, Vrget calcibus.
At tu misericors rector alme, pristinis
Me redde quæso Viribus.
Dabo quæ dederunt. Hoc erit pignus tui
Amoris optatissimum;
De me subacto perduellis insolens
Si non triumphos egerit.
Tuere Genitor propter innocentiam,
Ac ante pone lumina.
Vt te nepotes Isaci colunt Deum,
Sic totus orbis euehat.
Dum nox opacat, luciferq; noctibus
Clarat fugatis æthera.

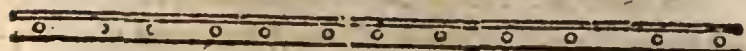

INSE-

IN SECVNDVM LIBRVM PSALMORVM

INTERPRETATIO POETICA LATINE,&c.

PSALM. XLII.

Quemadmodum desiderat ceruus, &c.

SIcut agens animam ceruus desiderat amnes,
Sic tua Rex hominum cor sitit ora meum.
Te sitio viuum Deus ô fortissime numen:
Sunt tua quando oculis templa videnda meis?
Pro lautis habui lacrymarum pocula mensis,
Sole ferente diem, nocte fugante diem.

Talibus

Talibus insultans dum sæpius increpat hostis:
Dic vbi quæue tuum detinet ora Deum?
Hæc memorans animæ laxabam fræna dolenti
At desideriis sic vacat illa suis.
Scilicet arcani quando ô tentoria templi,
Ingrediar Domini limina quando mei?
Qua mecum populus choreis hilaratus adibat,
Et quali trepidat gens epulata sono.
Cur anime ô tristes versas exercite curas?
Cur mihi sollicti causa timoris ades?
Imple vela Deo, patriæ nam redditus, illi
Victor adhuc laudes & tua vota feram.
His licet absentem tristis solabor amorem,
Dum memor exilij tempora longa tero.
Iordanis scopulos dum vasti inglorius erro:
Dum sequor Hermonium dorsa minora iugum.
Vna ruens alium tempestas attulit imbrem,
Ceu polus effusis cùm fluit asper aquis,
Me super è cœlo multi cecidere timores,
Aëris irati detonuere minæ.
Hæc Pater eöo sed nubila sole fugasti:
Et mea te cecinit nocte manente lyra.
Exul, inops, supplex nunc dicam in rebus egenis,
Præsidium vitæ dulce salusq; mea:
Cur tam longa mei toleras obliuia? quare
Ire laborantem tot patiere malis.
Dum ferit his animũ, velut ossa reuelleret hostis,
Et per ludibrium talia sæpe rogat.

Heus

Heus age si profugus cælesti à numine pendes,
Dic vbi, quæue tuum detinet ora Deum?
Cur animæ ô tristes versas exercite curas?
Cur mihi solliciti causa timoris ades?
Imple vela Deo, patria nam redditus, illi
Victor adhuc laudes & tua vota feram.

PSALM. XLIII.

Iudica me Deus, & discerne.

ARbiter iurisq; custos
Me querentem vindica
Et tuo defende causam
Innocentis robore.
Fraudulenti deprecare
Litigantis impetum.
Si mihi munitionis
Instar es tutissimæ,
Cur repellor? cur dolore
Te ferente differor?
Cur ab hoste cogor omnes
Ferre contumelias?
O tuæ iubar refunde
Veritatis aureum.
Æquitatis ora casta
Pande lucidissima.

Me duces hi montis alma
Deferent in culmina.
In tua diuinitatis
Templa ducent conscia.
Et vigentis introibo
Vsq; ad aram principis
Quo iuuante quo fouente
Lætus annos exigam.
Plectra quem meo loquentur
Verberata pectine.
Ergo quare tristis hæres
Mens amica fletibus?
Cur tuis me defatigas
Amplius suspiriis?
Spem tuere: namq; voti
Compos olim, gratias
Debitas agam Tonanti
Restitutus patriæ.

PSALM. XLIV.

Deus aúribus nostris audiuimus.

Viuit adhuc operũ Deus inclyta fama tuorũ,
Quam proaui seros nos edocuere nepotes.
Scilicet vt quondam tua dextra videntibus ipsis
Eruerit

Eruerit populos natali à sede fugatos,
Poneret vt nostra firma incunabula genti.
Non ferro armati, non illi viribus hostem
Infregere suis, habuere aut præmia belli
Vrbes, indigenæ quas fundauere coloni.
Sed tua vis Genitor, tua sola potentia fractos
Extulit Isacidas, magno quos amore fouebas. 5
Regnator numenq; mihi, tu semina custos
Iacobi defendis aui. Te robur in hostes
Dante, gigantæos, pellemus, in æthera, contis,
Vt resupina leuant taurorum cornua frondes.
Nominis auspicio calcabimus effera regum
Colla tui, nec enim fragilem confidimus arcum,
Aut habiles gladios vitam imperiumq; daturos.
Te duce belligeris seruati è gentibus, ipsos
Accelerare fugam, & pallentia vidimus ora.
His adeo meritis, ornant dum sidera mundum
O Pater, Isacidum semper memorabere cantu.
At nunc deserimur victi, nec bellica ductor
Signa, velut quondam regni penetralibus effers.
Proiectis ad terram armis en terga fugati
Vertimus, & spoliis hostem ditamus ouantem.
Vt timidæ iugulamur oues, aut visere capti
Diuersa exilia, & diuersas cogimur oras.
Te verò populum iuuit posuisse sub hasta
In capita exiguos pactum seruilia nummos.
Vicinæ miseri trahimur ludibria terræ,
Pascitur illa malis, risumq; à cladibus hauris.

Nos:

Nos ignominia tanquam simulacra lacessunt
Finitimi, nictant oculis, & tempora quassant.
En vt continuis mæsti rubuere pudoris
Ora notis: signat probrosa iniuria frontem;
Dum clades alius verbis inimicus acerbat:
Relliquiis alius ferrum exciliumq; minatur.
Tot miseri damnis, tot tempestatibus acti,
Alme tamen genitor non te obliuiscimur vnum.
Non mutata fides animi tua fœdera soluit;
Ritibus aut aliis, aliis aut callibus imus
Interea exulibus non oppida mitia præbes,
Sed malè pacatis habitata draconibus antea,
Vt viui iam busta colant. Si nomen auiti
Immortale Dei taciti mandauimus vmbris,
Si noua sustulimus geminas ad numina palmas,
Nonne recognosses qui nosti abscondita mentis?
Barbara te propter feritas nos deuouet orco,
Et veluti sacræ pecudes seruamur ad ignes.
Quid somno indulges, aut indulgere videris?
Surge Parens, etenim quid dāna extrema tuorū
Negligis? auerso quid torques lumina vultu?
Nec tibi pauperies, nec sunt tot vulnera curæ?
Afflicti vitam in tenebris, in puluere busti
Ducimus, ad terram defecti viribus imus.
Surge Pater, miseros, si non meruere leuari,
Alme tui saltem pro nominis erige fama.

PSALM.

PSALM. XLV.

Eructauit cor meum verbum bonum.

ERuctat cor læta meum: præcordia magno
Parturiunt fœcunda bono: mea dicere regi
Carmina fert animus. Fado volet excita lingua,
Et linguam calamus scribendo celerrimus æquet.
O super eximios hominum pulcherrime natos,
Ipsa tui speciem cùm gratia fingeret oris,
Purpureis roseum labiis adflauit honorem.
At Pater æthereus regnum tibi destinat orbis,
Nec metam factis, nec sceptro tempora ponit.
Ergo ingens animis, etiam bellator in armis
Cinge latus gladio, formaq; & robore victor
Alipedes iuncto scande in certamina curru.
Fræna tibi verum, Ius, & clementia ducent,
Ocyor aurigis liquidum quibus æthera tranes.
Tunc noua cadendo rerum tua dextera monstra,
Attonitas pauida soluet formidine terras.
Indomitos regido populos iaculaberis arcu,
Lethales adigens per corda hostilia pennas.
Tu Deus æterno solio moderabere mundum
Iustitia nam sceptra geres. Quod scilicet olim
Iuris amans, curuas praui insectaberis artes
Nate Deo, super æquæuos pater unget oliuo:
Lætitiæ æternæ insignum, regniq; futuri.

Vestibus aspirans in versicoloribus halat
Myrrha tuis, stacta lachryma, casiaq; rubentes
Exhilarant, loculis quando tibi dantur eburnis.
Astabunt famulæ claris à regibus ortæ
Vt tua cùm fuerint iussa mandata capessant.
At regina tibi vinclo sociata iugali
Dextera erit, flauos auri diademate crines,
Ardentem vario chlamydem circundata limbo.
O audi me nata, vide, rem pectore serua:
Connubio tanti sancto decorata mariti
Pone tuos animo patrios oblita penates.
Ille autem paribus curis æquabit amorem,
Quamuis dignus erat, posito quem poplite regem
Serua colas, numenq; tuum mortalis adores.
Tunc aliæ venient famulæ; tibi munera supplex
Afferet emerso refluis Tyros æquore ponti:
Et qui diues arat terram, & qui nauigat vndas.
Maior in interno quamuis sit gloria cultu,
En formosa tamen procedit filia regis
Errantis variè redimita laboribus auri.
Illa suo fulgens en sponso adducitur vxor
Virginibus stipata suis: En sanguinis illam
Eiusdem nymphæ sociæ comitantur euntem.
Applaudunt aliæ manibus, choreasq; sonantes
Ad numeros aliæ ducunt, ad tympana saltant:
Ac thalami auratis subeunt penetralia velis.
O regina tuos ne iam reminiscere patres,
Nam tibi felici nascetur origine proles,

Regna-

Regnatum iubeas quam ponere iura per orbem
Fortunata nimis, quãtum mea carmina possunt,
Te celebrem faciam venturain sæcula matrem.
Te populi aspicient, & dum flammantis anheli
Solis equi rutilum spirarint naribus ignem.
Semper honos, nomenq; tuum, laudesq; manebũt.

PSALM. XLVI.

Deus noster refugium & virtus.

ARa mihi, virtusq; mea Deus anchora vitæ,
Vndiq; terribiles quàm petiere minæ;
Per te nil metuo; quamuis exterrita montes
In medium videat terra volare fretum.
Insonuere noti, fremuerunt æquora ponti,
Culmina montanis exiluere iugis.
Oppida terrificos timuere hos cætera motus
Non timuere tamen pergama sacra Deo.
Pergama lætitiæ quæ præterlabitur amnis,
Numine sic aras nobilitante suas.
Excubat in medio Deus, hinc timor effugit omnis:
Ante fugat regum quam metuantur opes.
In nos finitimas acuat discordia gentes,
Regna fremant, Domino regna loquente cadẽt.

Qui regit aratas acies, & prælia nutu,
Isacidum noster Dux tegit ille domum.
Confluite, æterni miracula cernite regis,
Sub quocunq; vagi viuitis axe poli.
Tristis inhumanas belli compescuit iras,
Solis ad extremam cuncta videntis humum.
Letiferos arcus, & tela nocentia franget,
Scuta pij flammis vret ahena rogi.
Terrigenæ his signis, atq; hæc exempla secuti,
Cernite, numen ait, meq; vocate Deum.
Magnus ero domitis princeps in gentibus olim,
Et quem nunc refugit tunc pia terra colet.
Qui regit aratas acies, & prælia nutu,
Isacidum noster dux tegit ille domum.

PSALM. XLVII.

Omnes gentes plaudite manibus.

EIa omnes manibus certatim plaudite gẽtes,
Deumq; læto personate cantu.
Ille premit campos celsissimus ætheris, ille
Terras gubernat annuente vultu.
Imperio gentes nostro parere coegit,
Iugumq; victas ferre nationes.
Ille colenda sua nobis dedit oppida sortis:
Hoc læta proles Isaci triumphat.

En

En Deus ascendit, quem circum personat æther
Tubisq́ue, tympanisq́ue, vocibusq́ue.
Psallite mortales, magno date carmima plausu,
Vestrum canora voce ferte regem.
Quod Deus imperio terras & numine frenet,
Parate cantus elegantiores.
Iam sua sceptra Deus populos super efferet omnes,
Stellisq́ue sedem flammeam tenebit.
Iam proceres alij veniunt ad castra Tonantis,
Quem lecta proles nouit Abrahami.
Inclinant alij clypeos atq́ue arma Deorum,
Nostrum fatentes esse celsiorem.

PSALM. XLVIII.

Magnus Dominus & laudabilis nimis.

MAgnus, & ob nostram nimis es laudabilis vrbem
Alme Parens, sancti fundatam in vertice montis
Quam tua maiestas, & rerum gloria seruat.
Montis amœna sedens nēpe hac tua regia dorso:
Vnde bibit tenues puris Aquilonibus auras,
Deliciæ mundiq́ue decor, pulcherrima tanquam
Nympha serenato tollit fastigia vultu.
Huius in auxilio quando furit ira duelli,
Finitimi nouere Deum. Socialibus armis
Huc coniurati bellum innexere tyranni,

Sed visa in trepidos ingens stupor incidit urbe.
Turbati inuersas retulere à mœnibus hastas:
Nutantes acie, tremuli formidine, turpi
Frigore pallentes, illum sensere dolorem
In primo tolerat nitens quem fœmina partu.
Ergo fugæ memores conuellunt signa, ruuntq́;
In Syrtes vt agunt Carthaginis æquora naues.
A proauis aiunt quæcunq́; audisse minores,
Vidimus æterni fundata in numinis vrbe.
Te pater ex adytis templi videamus amicum,
Nominis vtq́; tui nullis stat gloria metis,
Sic eat in populos omnes, tibi seruiat orbis
Per quem Iustitiæ monumenta insignia ponis.
Læta Sion trepido se vertice tollet in auras,
Virginei cætus antiquo è sanguine Iudæ
Applaudent, statues cum præmia debita factis.
Ite, Sionæum spatiis circundate collem:
Ite videre domos, ambitaq́; mœnia fossis:
Quot turres habeant, quot propugnacula muri.
Mirati moles operum, speciemq́; domorum
Vnam venturis narrate minoribus vrbem.
Hinc nostrũ coluisse Deum gens postera discet,
Talibus impositam seruat qui montibus arcem,
Quo duce nos etiam reliquum durabimus æui.

Psalm. XLIX.

Audite hæc omnes Gentes.

Audite hæc gentes quæ curribus afflat anhelis
Sol oriẽs, aut sera rubẽs dat lumina Vesper.
Audite à variis populi regionibus orbem
Qui colitis, qui diues opum, qui paupere vitam
Sorte regit. Diuina meo sapientia magnum
Ore canet: meditata diu prudentia voluet.
Ipse meam exemplis pandam cælestibus aurem;
Et Citharæ fidibus non clara oracula dicam.
Cur inopi metuam vita, dum sæuus habendi
Vret amor, studio partis vt rebus iniquo
Diues ab extremæ formidine puniar horæ?
Disce quid eueniat tumidis, auroq́ superbis:
(Seu fidant opibus, seu viribus omnia credant
Concessura suis) Fratrem non eximet Orco
Frater, vbi è manibus vitaï lora remisit:
Nec precio faciet veniat rediuiuus in auras.
Quin definitum producere longius æuum,
Quam sinat æterni nunquam lex irrita patris;
Nemo potest, auroue Deum mollire, silentes
Mortis vt effugiat non euitabilis vmbras.
Non hic occiderit, cineres sapientis humari
Cùm videat? Stultis etiam sua funera restant,
Tunc miseri ignotis hæredibus omnia linquent,
Et sola examines habitabunt busta sepulti.

Quid iuuat aëreas fundasse nepotibus arces,
Famaq; per vanos nimium quæsita labores?
En quo laudis amor, quo nominis illa cupido
Impulit ignaros veniat quo gloria cursu?
Sicut in vmbrosis obeunt animalia siluis:
Haud aliter reuolant ad nigra cubilia lethi.
En hominis vecordis iter, quo tendit in Orcum
Æmula posteritas, illos mors ferrea pascet
Ceu leo crudus oues. Contra dominabitur insons
Turba, coruscanti cùm fulserit æthere iudex.
Impia sed patria de sedibus exul adempta,
Æternæ vmbriferum caliginis accolet antrum.
Me verò Deus eripiet, barathroq; remissum
Suscipiet, vitaq; dabit melioris honorem.
Ne quem diuitiæ quem maxima nomina iactãt
Horrueris, quem fama canit, quem gloria tollit.
Mors etenim quando clauos adamantina figet
In gelida tumulo spoliatum ponet arena.
Dum viuit spiratq; nimis securus Olympi
Delicias opibus quærit: Stupet inscia turba,
Et coram attonito felicem prædicat ore.
Verum summa dies vt auorum busta recludet,
Fugisse in cassum lacrymans sua gaudia dicet,
Missus in exilium, luciq; imperuia regna.
En quid habent homines; Quærant sine Numine famam:
Illos suscipient tacitæ somni hospitis vmbræ,
Mortua ceu vastæ condunt animalia siluæ.

PSALM. L.

Deus Deorum Dominus locutus est.

Rex hominum diuumq́; potens inhibere superbos,
Terrigenas in iura vocat nascentis ab ortu
Solis ad occasum. Speciosa è monte Sionis
Ipse graui gentes affabitur ore coactas.
Accedet propius domitor manifestus Olympi,
Nec culpas hominum temerataq́; iura silebit.
Ante illum venient sinuosa volumina flammæ,
Prælia ventorum, tempestatesq́; sonoræ.
Vtq; suum populum ferat in prætoria iudex,
Este inquit Tellus, & Olympi sidera testes.
Sistite quam docui gentem mea numina quondã,
Et positis sacros adolere altaribus ignes.
Iustitiam Domini vulgabit flammeus AEther:
Quippe sedens æquum solio ius dicet ab alto.
Ille audi gens lecta mihi, gens semine creta
Iacobi nunc pauca loquar. Scio te mihi testem
Esse, quod adfuerim duris in rebus amicus
Et Genitor numenq́; tibi. Non arguo vindex
Rarior ad sacras quod venerit hostia tædas.
Quin memini quoties flammis holocausta dedisti.
Non ego te vitulis ornes conuiuia, poscam:
Non hircos de more cremes. Sunt omnia latè
Nam mea quæ densis errant animalia siluis,

Quæ montes vallesq; tenent: mihi libera pictis
Aethera per liquidum ludunt auiaria pennis:
Mitiaq; irriguis frondent pomaria campis.
Vrgeret si dura fames, Ego conditor orbis
Ad te confugerem cui parturit omnia tellus?
An pascor vitulis? an sanguine proluar hirci?
Disce litare, mihi grates age pectore casto:
Tum calidas vltro quæ voueris affer ad aras.
Ac vbi te circum dederint discrimina signum,
Auxilium me posce, feram: pro munere tanto
Indefessa meas in laudes ora resolues.
Tum Deus aspiciens revereri numina parcum,
Quid mea iura, inquit, memoras? & fœdera mendax
Interpres vano nequicquam differis ore?
Iussa furens odio rumpis cœlestia primus
Inq; tuum vecors tergum mea dicta relegas.
Te comitem visis vnum latronibus addis,
Et sequeris thalamos ausum violare iugales.
Irrides alios; intexis callidus omni
Arte dolos, etiam fratri conuitia dicis,
Dedecorasq; tua matris germanus alumnos.
Has scelerum furias quòd non sit pœna secuta
Me similem rebare tui? malefacta luendo
Agnosces; oculis iam coram singula figam.
Discite iustitiam securi numinis, olim
Aeterna rapiam ne vos in pabula flammæ:
Dum nemo eripiet, dum nemo obstabit eunti.

Sacra

Sacra mihi, laudes: & puri nuncia cordis
Vota litant. Hac ite, Dei reperire salutem
Fas erit, & tandem cæli requiescere portu.

PSALM. LI.

Miserere mei Deus secundum, &c.

O *Miserere Parẽs, animi sua crimina flentis,*
Hoc petit, & Bonitas hoc tua sola potest.
Tam bonus ut soleas inimici ignoscere culpis,
Elue flagitij tetra venena mei.
Nec semel hanc animam, sed perlue sæpius unda,
Purus ut à sceleris tabe necantis eam.
Heu scelus aspicio, factiq; nigerrima semper
Omnibus adcurrit criminis umbra locis.
Hoc queror infelix in te peccasse videntem,
Nec me respectu continuisse tui.
Si veniam dederis tua me clementia vincet:
Si pœnam statues tunc quoq; victor eris.
Ecce mea labem traxi Genitricis ab aluo,
Natalemq; fui iam reus ante diem.
Tu veri, & nimium puri candoris amicus,
Abdita sint quamuis me tua sacra doces.
Si tamen Hysopi felici aspergine lustres,
Dicar hyperboreas candidus ante niues.

Deferat ô aliquis iam te mihi nuncius æquum;
Tritaq; restituet pristinus ossa vigor.
Respice ne toruo defleta piacula vultu,
At laue quas fecit culpa timenda notas.
Finge mihi sceleris cor purum & viscera magni
Plena nouis animet flaminis aura modis
Ne faciem vela, ne longius eiice pulsum,
Ne sine me vacuum flaminis isse tui.
Sed cùm reddideris sperata gaudia vitæ,
Spiritus impulsu me regat ille suo.
Tunc ego qui fugiunt cælestia castra reducam,
Et venient positis ad tua signa minis.
Exue patrata me compede cædis ahena;
Perpetuò iustum te mea lingua canet.
Conditór alme nouis aperi concentibus ora
Nuncia virtutis sæpe futura tuæ.
Si pecudum fusô placari sanguine velles:
Ara tibi vitulis staret onusta meis.
Sed non in cineres, quæ vertitur hostia, placat:
Mens bona, vel sceleris fracta dolore litat:
Humida quæ lacrymis, & amoris saucia ferro,
Non erit irato despicienda tibi.
Respice pacato tranquillior ore Sionem
AEdifica Solymæ, pergama clara tuæ.
Tum patiere manu curari altaria casta:
Cæsa piis vri tunc holocausta focis.

Macta-

Mactatos etiam flammis ardere iuuencos.
Ac epulis aras incaluisse suis.

PSALM. LII.

Quid gloriaris in malitia?

QVid te potentem fraudis, & impia
Crudelitatis barbarè prædicas?
Nescis per omnes innocentem
Vt Dominus tueatur horas.
Quid lingua praui non tua cogitat,
Instar minacis prompta nouacula
Haurire casu, vel maligno
Consilio iuguli cruorem? 5
Præponis omnem nequitiam bono,
Et falsa veris: exitiabilem
Ementiendo res piorum
In scopulum sceleratus vrges.
Te numen ergo funditus eruet,
Aget paternis sedibus exulem
Radice ab ima te, genusq́;
Ex hominum patria reuellet.
Iusti videbunt, nec sine gaudio
Metuq́; dicent. En homo pectoris
Insanientis, qui sibi olim
Duxit opus nihil esse numen.

Sed fretus auro spes sibi credulas
Fouit caducas, & leue blandula
Qua murmur aura flauit, amens
Vela tulit sinuosa ferri.
Frondens oliua ramus ut insita,
Ego in beatis numinis adibus
Spe nitar, alma semper alti
Fertilior bonitate cali.
Autor meorum laudibus efferam
Hinc te bonorum: nominis hinc tui
Vires manebo, sic Olympi
Nam video placuisse Diuis.

PSALM. LIII.

Dixit insipiens in corde suo.

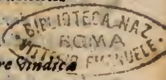
IMpius ut mentem pœna formidine soluat,
Audaciorq; militet libidini.
Sic loquitur secum, Nullius numinis orbem,
Stabili gubernat lege prouidentia.
Hinc ipse ac iisdem malè turba furoribus acta
Abominati calitum regi, viam
Deseruere boni. Specula despexit ab alta
Ardentis athra conditor rerum Deus,
Cernat ut in superas ecquis sapientior arces
Se vertat, animo numen ut colat pio.

Idem

Idem præcipites per deuia traxerat error:
Curante recta, vel modesta nemine.
Tum Pater, ista suo gens vsq; addicta furori,
Sæua vt leæna quæ meam plebem vorat:
Agnoscet quando supplex mea numina? quando
Opem rogabit cladibus circundata?
Hanc habeant pœnam, timidi cùm nulla pauoris
Est inquieti causa, semper horreant.
Omnia bellator Deus olim conteret ossa,
Animos superbos ille franget hostium.
Ora rubere notis faciet maculosa pudoris,
Exosus illos, vt merentur, auferet.
Illa vnquam radiis an fulserit hora serenis,
Qua de Sionis arce prodibit salus?
Cùm domus Isacidum remearit libera vinclis,
Deum sonoris læta dicet cantibus.

PSALM. LIV.

Deus in nomine tuo saluum me fac.

O *Rex nomine sospitem*
Fac me sancte tuo: robore vindice
Orantis querimonias
Blandis sollicitas auribus accipe.
En vno ruit agmine
Gens infesta mihi, viribus impij

Impetu quali petit hoſtis hoſtem,
In meam torui coiere famam:
Et reum magno ſcelerum tumultu
Eſſe fremebant.
Cor mihi ſenſu trepidauit acri,
Viſa nigrantis fuit Vmbra lethi:
Horrui membris gelida pauore
Noctis amictus.
Tunc ego dixi, celeres columbæ
Quis mihi pennas dabit, Vt per auras
Ales euadam, Vel inhoſpitalis
Deuia ſyluæ?
Montium ſolas Vagus inter arces,
Nec repentinæ ſonitum procellæ:
Nec tumeſcentes iterum Videbo
Turbinis Vndas.
O Parens labi ſine fraudulentos,
Vltor ô linguas penitus recîde,
Quæ Venenatis agitant quietas
Fraudibus Vrbes.
Siue furetur iubar Vmbra cælo,
Seu diem flammæ reuehant Eoæ:
Occupant muros ſcelus, & mouentes
Omnia lites.
Vis, nefas, rixa, dolus, & cupido
Omnibus ſedem poſuere Vicis:
Et ſitis flagrat calefacta magno
Fœnoris æſtu.

Siquis

Si quis afferret maledicta coram,
Aut caput ferro peteret, stetissem
Forsan: aut sæuum fugerem latendo
Territus hostem.
Cruda nunc infert homo notus arma,
Particeps mentis, laris, atque mensæ:
Sæpe qui mecum comes in Tonantis
Venerat ædem.
Quid pio in mores precer ore tales?
Mors necaturis veniat sagittis,
Et nigro tellus patefacta viuos
Sorbeat Orco.
Ecquid atrocis meruere pœnæ,
Qui dolos omnes aluere tectis:
Dulciter fraudem gremio fouentes
Instar alumnæ?
At meo supplex ego more numen,
Siue cùm prodit, medioue cælo
Errat, aut currum lauat occidentis
Lucifer vnda:
Vt manum fesso mihi det, rogabo.
Annuet, vitam redimet periclis:
Nec trahi victum feret à superbis
Millibus vnum.
Audiet vocem pia deprecantem,
Mentis elatæ reprimet tumorem:
Sanxit æternis ita qui gubernat
Secula frenis.

Non enim vitam semel obstinatam
Impij mutant, neq; numen horrent:
Iuris obliti benefacta rupto
Fœdere pensant.
Lacteo blandum nimis ore fantur,
Mente retractant sed acuta bella:
Vtq; se nudant iaculantur acres
Spicula linguis.
Cælitum fido tua crede regi,
Ille defensum dabit, & cauebit,
Ne pius rerum vario suarum
Fluctuet astu.
In scrobem prauos aget astuosam,
Cadis & fraudis cupidos, senecta
Inscios tollet, mihi sed Tonanti est
Fidere certum.

PSALM. LVI.

Miserere mei Deus, quoniam conculcauit.

MIserere Genitor, nam tyrannus insolens,
Me calcat ad fastidium.
Fatigat armis continenter: oribus
Hostes hiant frementibus.
Bellantur aucta virium potentia,
Ferociores æmuli.

Non exuissem nocte, vel die metum.
Nisi adfuisses anchora.
Per te resisto fortis, & meis tua
Promissa canto laudibus.
Te fretus vno nil tremisco virium
Formidines mortalium.
Interpretantur dicta nostra pessimè:
Extrema vita cogitant.
Coeunt in vnum, se cauernis occulunt:
Notant ferar quo gressibus.
En vt libido captat hanc animam ferox?
Calumnias æquissima
Qui lance pendis vltor, intactam sines
Hanc ire contumeliam?
At vindicabis quando gentes integras
Ob facta perdis impia.
Mea recenses tu fugæ pericula:
Tu condis vrna lacrymas.
Et in tabellis damna scribis omnia,
Ne sis laboris immemor.
Cum me rogante terga fusi verterint
Hostes metu pauentia:
Tunc confitebor esse præsidium meum,
Te Numen ô sanctissimum.
Promissa iure laudo rex Diuûm tua,
Tuaq; fido dexteræ.
Qua fretus vna, nil tremisco virium
Formidines mortalium.

Quæ nuncupaui vota reddam, plurimis
Sed auctiora gratiis:
Te liberante sospes, & vestigiis
Te dante firmis integer
Tuaq; facessam iussa, dum me spiritus
Vitalis aura fouerit.

PSALM. LVII.

Miserere mei Deus, miserere mei.

SAncte Deus miserere, tuo de numine pendet,
Animus spe fretus amica.
Alarum pennis timidum me absconde tuarum,
Dum detonat ira tyranni.
Regnatem stat clara Deum super astra ciere,
Mea qui bonus acta secundat.
E cælo veniens vltor dabit irrita probro
Inimici vt vota ferantur.
Ille fide insignis, pietateq; notus ab alto
Qui liberet æthere mittet.
Vidit vt in media viuam regione leonum,
Quorum formidine turbor.
Huic hominum soboli sunt arma & spicula dẽtes,
Gladius verò impia lingua.
Erige te Genitor super aurea culmina cæli,
Lustret tua gloria terras.

Tenta-

Tentauere meas laqueis inuoluere plantas,
Sensit mens obruta fraudes.
Insecuere viam fossis, & hiatibus, ipsi
Lapsi tamen antè ruerunt.
Lata mihi trepidis saliunt hinc ilia fibris
Tibi vindex carmina dicam.
O chelys vnde mihi fuit olim fama canendi,
O nablia surgite mecum.
Ante diem referat tacito quam lucifer orbi,
Montesq; Aurora renudet.
Voce canorus ego, & dulci testitudine gentes
Dicam tua facta per omnes.
Vt tua nempe fides caput vltra nubila tollat,
Bonitas trans athera surgat.
Erige te Genitor super aurea sidera cæli
Lustret tua gloria terras.

PSALM. LVIII.

Si verè vtique iustitiam loquimini.

SI ius ab alta sede minoribus
Legum seueri dicitis arbitri:
Ne gratiosum, ne potentem
Iustitia sed amate causam.
Iniuriosam pectore callidi
Iniquitatem quid meditamini?

Quid praua honesti vos amictu
Induitis, quid honesta praui?
A lacte matris iam sedet improbis
Syncera veri castra relinquere:
At vanitati militare
De tenero meditantur vngue.
Qui virulenta cuspide sauciant
Lingua cruenta ceu fera vipera:
Ceu mordet, ambas qua Magorum
Carminibus negat Aspis aures.
O frena mundi qui regis, impio
In ore dentes contere liuidos:
Horum voraces & leonum
Frange manu valida molares.
Labentis amnis ceu liquor effluant,
Mittant sagittas at sine vulnere,
Pennata coram tela fracto
Ante pedes iaculentur arcu.
Limacis instar solibus astuent;
Vt partus aluo mortuus occidant;
Prius sepulti quàm coruscos
Aspiciant orientis ignes.
Spina priusquam brachia roborent
Vestra, ite casi noxia semina:
In flore primo vos Tonantis
Ceu rapidis cremet ira flammis.
In cæde latus vir pius impij,
Amnem videbit sanguinis aspera

Testem

Testem vltionis, ceu rapacem
Sub pedibus celerare riuum.
Fandi & nefandi conscius asseret,
Sic est: honestis præmia diuidit,
Pœnas iniquis, rex Olympi:
Qui meritis sua iura librat.

PSALM. LIX.

Eripe me de inimicis meis.

ME rex alme feris hostibus eripe,
Crudeles inhibe fortiter æmulos:
Hoc sumptis caput armis
Qui certant dare funeri.
Illorum è rabidis vnguibus assere,
Quos assueta malo pascit iniquitas:
Cædis quos amor vrit
Promptos fundere sanguinem.
Me circumpositis retibus ambiunt,
Vno terribiles agmine sæuiunt:
Insontem Deus vrgent
Vt nosti, sine crimine.
Pro me surge Parens hostibus obuius,
Nutu bella tuo qui regis arbiter:
Et res mente bonorum
Æqua prouidus aspicis.

Gentes

Gentes vise grauis, neue nocentibus
Indulge scelerum debita mitior:
Culpas exitiales
Iusto supplicio luant.
Ad seri redeant lumina vesperi
Impastiq; canum more vagantium
Latrantes, & hiantes
Vicos vrbis obambulent.
Ferrum terribiles, pralia, sanguinem,
Ignem voce tonant: esse nec auribus
Quenquam rentur apertis,
Ipsos testis vt audiat.
Tu qui cuncta vides altus ab athere,
Eludes rabiem desipientium:
Vertens in nihil vltor
Gentes ocyus impias.
Te murum sed ego non penetrabilem
Opponam validis viribus hostium:
Arcis nam mihi solus
Restas instar ahenea.
Defensor venies ante pericula,
Euersisq; frui me dabis amulis:
Sed ne funditus vna
Omnes clade reuellito.
Rem tantam populus ne meus obrui
Obrepente ferat nube silentij:
Illos omnia tantùm
Per terra sola dißipa.

O nostra

O nostra clypeum gentis aheneum,
Ob lingua tumidum pestifera scelus;
Ac elata furentis
Paßim verba superbia:
Sacramenta dolis irrita callidis;
Veri rupta malis vincula fraudibus:
Captos feruidus ira
A radicibus erue.
Clarè tunc oriens noscet, & occidens
Proles ritè Deum quem colit Isaci
Frenis esse potentem
Iustis omnia flectere.
Ad seri veniant lumina vesperi
Impasti, rabidi ceu redeunt canes:
Latrantes & hiantes
Vicos vrbis obambulent.
Quærant vnde famem viscera morsibus
Torquentem satient, inueniant nihil:
Insomnes vt agendo
Noctis tempora, murmurent.
Latis interea vocibus efferam,
Orta à principio lucis ad Hesperum,
Te firmam Deus arcem,
Et Patrem facilem bonis.
Duris temporibus perfugium mea
Vita dulce canam: namq; benignitas
Præsens me tua fouit
Rebus semper in asperis.

PSALM. LX.

Deus repulisti nos,& destruxisti nos.

EXpulsos, fractosq́; Deus, torrentibus vltor
Exercuisti nos malorum fluctibus.
Sed tandem posita redeas ô blandior ira,
Sanaq́; tactu nostra blando vulnera.
Te quatiente solum subsidit hiatibus: exple
Terræ profundos excauatæ gurgites.
Dura tua coram statuisti gente, pauoris
Cui hauriendum præbuisti pharmacum.
Signa tamen Genitor diuina celerrimus effer,
Quæ te colentes insecuti, subleuent
Deiectos animos. Visiq́; ad lumina veri
Ipsi fugatis sospitentur hostibus.
Eripe nos olim quos es dignatus amicos,
Et aure blandus annue inuocantibus.
En Deus è sanctæ fatur penetralibus aulæ,
En læta vultu iam serenus annuit.
Felicem Sichimam tibi partiar vberis arui,
Vallem Socothi nobilem demetiar.
Est Galadæa mihi, Manasæa est subdita tellus:
Mei Ephraina est verticis custodia.
At Iudæ dè stirpe mei gens regia sceptri:
Nostris Moabi terra seruit balneis.

Victor Idumæam pedibus dimetiar Oram:
Obtemperabit gens Palestina mihi.
Ardua turritis quis ducet in oppida muris?
Quis vsq; Idumen? Alme tu duces Parens.
Nuper agi ferriq; tuos ob crimina passus,
Ad prima non iam signa dux, vt antea.
At nunc affer opem fugiamus vt aspera rerum:
Spes est caduca freta nostris viribus.
Fortia te belli tentabimus auspice facta,
Et qui minantur sæua nobis, conteres.

PSALM. LXI.

Exaudi Deus deprecationem meam.

ÆTerne Parens accipe blandus
Quas fundo preces: questibus aures
Non difficiles aduerte meis.
Te namq; soli finibus exul
Appello Deum, dum timor ægram
Animam curis turbidus vrget.
In sublimi vertice rupis
Me pone tuum. Spes mihi solus
Vnica restas, & firma graues
Turris in hostes. Quà vela tua
Maiestatis conscia tendis,

Omnia

Omnia præſta ſecula viuam:
Totusq; tuis protegar alis.
Cùm tua ſupplex numina poſco
Bonus attentam porrigis aurem:
Teq; timentis gentis habenas
Pollente facis tractare manu.
Regis ad annos adiicis annos,
Ac noua metis ſecula nullis:
Vt perpetuum te ritè colat.
Illum bonitas ac alma fides
Semper habebunt. Sic ego dicam
Te carminibus, dum frena regit
Sol purpureus lucis & vmbræ:
Et vota feram gratus ad aras.

PSALM. LXII.

Nonne Deo ſubiecta erit anima mea?

NOnne Dei valida ſpe mens fũdata quieſcet,
Alma ſalus rebus ſi venit inde meis?
Eſt mihi ſi numen, ſi robur, & ænea turris:
Nullus erit moueat qui mea corda timor.
Vos hominem totis quo viribus vſq; tyranni
Pergitis in ſtygiæ mittere iura domus?

Pergama vos senio velut inclinata ruetis,
Aut fragili moles ædificata luto.
Surgere vidistis, sed non tulit æmulus ardor:
Deq; gradu insontem pellere cura fuit.
Coram vana meis implestis laudibus ora,
Damna sed orastis pessima corde mihi.
Tu tamen in Domino mens ô fundata quiesce;
Alma salus rebus nam venit inde tuis.
Ille salus vita, nota est & gloria fama:
Et nunquam exilij spes obitura mei.
Hunc sperate Deum, qui cæli pascitis auras,
Nubila seu fuerit, candida siue dies.
Illi animi curas, illi memorate labores:
Qui iuuet in duro tempore solus erit.
At vires hominum, coeant licet omnia regna,
Nomina ventosis sunt leuiora Notis.
Hac Zephyros, illa mortalia robora lance
Pone, sua Zephyri robora mole prement.
Fidite ne sceleri, neue indulgete rapinis:
Quin animo parta ne dominentur opes.
Est semel Omnipotens sacro Pater ore locutus,
Quod tamen acceptum non semel aure, canam.
Se facilem miseris, numen tamen omnibus æquũ:
Vt, bene qui fecit, qui malè iusta ferat.

PSALM. LXIII.

Deus Deus meus ad te de luce vigilo.

PRima rubēt orto cùm mane crepuscula, surgo
Vt fruar alloquiis ô Pater alme tuis,
Te desideriis mens ista fidelibus ardet:
Milleq; te sitiunt viscera nostra modis.
Qua deserta siti regio caret inuia lymphis,
Exul amo sancti limina diua loci.
Qua tua maiestas qua sacra potentia seruat,
Qua decorat factis gloria magna tuis.
Non tam vita mihi est, tua quā clementia dulcis:
O mea te meritis laudibus ora sonent.
Te dum spiro canam, tollensq; ad sidera palmas
Praco tui semper nominis vnus eam.
Non tam lauta iuuant defectas prandia vires:
Est tua quam menti laus alimenta mea.
Te memor in noctem recolo, portumq; salutis,
Dico renascentem peruigil ante diem.
O quàm dulce mihi trepido latuisse sub alis,
Et foto plumis intepuisse tuis.
Hic mens haret amans, curarum nescia viuit:
Quippe tua fultus sto, gradiorq; manu.
Insidias vani ponunt conatibus hostes:
Ipsi regna petent inferiora soli.

Accipient rigidos cæsis ceruicibus enses,
Membra feris linquent trunca, vo randa lupis.
Rex Domino grates aget exhilaratus amico,
Et quicunq; Deum relligiosus amat.
Mendaces tacitis inuita silentia linguis
Quod sua despiciant irrita vota, prement.

PSALM. LXIV.

Exaudi Deus orationem meam.

SVpplices audi Pater alme voces,
Hostium duras trepidantis iras:
Ne manus sæuæ timeam cruentas
Effice turbæ.
Arma conuentus fremuere magni,
Quos iuuant cædes, & iniqua facta:
O Deus, quando potes innocentem
Protege vindex.
Ceu feros enses acuere linguas
Verba tendendo veluti sagittas:
Mentis vt puræ tacito necarent
Vulnere iustum.
Nec manus nec mens scelus horruissent,
Efferi postquam stygio furore
Impia secum statuere dextras
Tingere cæde.

Iamq;

Iamq́ metati loca destinatis
Retium nodis sinuosa, dicunt
Perspicax ecquis latitare fraudis
Arma videbit?
Quicquid inuentis potuere prauis,
Conferunt acres studiis in vnum:
Quisq́ de fundo nociturus artes
Pectoris haurit.
Sed potens arcu Deus, & sagittis,
Figet hos, tanquam pueros nec armis
Vim repellentes, neq́ deprecantes
Vulnera linguis.
Magnus inuadet metus intuentes,
Vt cadant vulgo iaculis perempti:
Nec lacessendas animis putabunt
Numinis iras.
At Deum cauti sapienter ore
Efferent, iustè tumidis iniquum:
Semper infrenes minimè ferentem
Ire superbos.
Hac Dei gaudens probus æquitate,
Spes alet certas, & amica curis
Turba synceris, aget alta læta
Ocia pacis.

PSALM. LXV.

Te decet hymnus Deus in Sion.

TE Parens rerum ſacer alme cantet
Qui Sionæam decet hymnus Vrbem:
Dum tibi Votis Solymi obligatas
Ponimus aras.
Supplicum Voces quia blandus audis,
Qua Vagi mundum rota ſolis ambit,
Hac tuum caſta prece numen ibunt
Flectere gentes.
Criminum tortis agitamur Vndis,
Et ſuperfuſum tumulaſſet æquor,
Ni ſerenaſſes Veniæ fauente
Sidere fluctus.
Quem tibi carum legis, ô beatum:
Nam loco iunctum propiore pones:
Et tui felix habitabit aulam
Accola templi.
Nos tua ingreſſos recreabit ædes,
Nempe cæleſtis domus illa formæ:
AEquitas factis Vbi ſancta miris
Limina ſeruat.
Nos ſalus rerum miſeratus, audi:
Speſq; terrarum Deus Vltimarum;
Et maris, longè tumidùm ſonora
Quà fremit Vnda.

Tu po-

Tu potens altos stabilire montes,
Saua compescis freta si tumescunt:
Aut sono contra requieta magno
AEquora tollis.
Se sua gentes feritate turbent,
Signa cùm cælo dederis, quiescent:
Solis occasum recreabis, idem 5
Luminis Ortum.
Cùm solum findit calor æstuosum,
Humida grata vice nubis imples:
Et iubes latis noua parturire
Semina fundis.
Labitur ripis tibi plenus amnis,
Vt sinus terræ penetrante lympha;
Rideat mater soboli datura
Pabula viua.
Tu soles vnda satiare sulcos:
Tu satas glebis animare fruges:
Tu laborantem refouere molli
Imbre colonum.
Floribus picta similem coronæ
Annui ducis spatij laborem:
Et tuo campos speciosa dono
Copia vestit.
Vberem fundunt loca sola pastum,
Gestiunt colles riguæq; valles:
Hic greges altas auidi per herbas
Pascua tondent.

Vota flauentes segetes coloni
Messibus vincunt trepidantis Euros.
Vnde te cantat cumulata postquam
Horrea claudit.

PSALM. LXVI.

Iubilate Deo omnis terra.

QVi terræ incolitis fines Dominoq; Deoq;,
Age dicite carmina læti.
Eius in astriferum concentibus æthera laudes,
Ferte vltra sidera nomen.
Dicite, sancte parens, quantum formidinis Orbi
Pauido tua facta tulerunt.
Attonitos hostes mendacibus hiscere linguis,
Tua magna potentia fecit.
Machina te curua supplex telluris adoret,
Nomenq; attollat in auras.
Facta venite Dei perpendere maxima gentes,
Nostra quibus ille saluti
Prospiciens, fecit pelago vada sicca remoto:
Et apertas fluminis vndas
Miratum pedibus tranare arentibus agmen.
AEternum temperat Orbi:
Luminibus curas hominum metitur acutis.
Probibet ne credula somnis,

Gens

Gens oblita poli, votorum læta triumphet.
Age nostrum dicite numen
O populi, quantum numeris & voce potestis,
Resonent præconia laudum.
Nos lethi eripuit miseros crudelibus vmbris,
Gressu stabiliuit euntes.
Nos explorasti per sæua pericula rerum,
Ceu flamma examinat aurum.
Duxisti in laqueos, onerasti dorsa cathenis:
Humeris equitare dedisti
Impositos homines: Infanda per ignis & vnda
Tandem discrimina vecti
Te duce frugiferæ campis requieuimus oræ.
Ideo tua templa reuisam.
Incendam pecudes: Voti reus omnia sanctis
Promissa altaribus addam.
Illa meo nuper quæ voui scilicet ore,
Tot circumuentus ab vndis.
Pinguis aiet sacras aries tibi victima flammas
Hirci, cum thure iuuenci.
Qui Dominum colitis properate, en aurea dicam
Mihi quæ bonus ocia fecit.
Illum quo potui venerans clamore vocaui,
Et laudans ora resolui.
Mentem, sponte malæ fuerit si conscia fraudis,
Non audiet ille querentem.
Me tamem orantem facili Pater adspicit ore,
Aduertens blandior aurem.

Laus tibi ſit Genitor prece qui lenitus, in arcto
Nunquam me tempore linquis.

PSALM. LXVII.

Deus miſereatur noſtri.

ORbis alme fabricator
Nos ſerenus adſpice.
Proſpera ridentis anni
Fructuoſam copiam.
Sparge latiora vultus
Gratioſi lumina.
Nota ſit ad te parentem
Qua venitur ſemita.
Expetita Gens ſalutis
Vadat omnis particeps.
Efferant te prædicantes
Orbis omnes incolæ.
Gaudio pleni triumphent,
Te videntes arbitrum
Iuris æqua qui ſilentem
Lance mundum ponderas.
Efferant te prædicantes
Orbis omnes incolæ.
Terra quondam parca, Fructu
En ſuo iam Germinat.

Sit De-

Sit Deus, Deus ſit ille
Noſter exorabilis:
Sit Deus benignus anni
Vbitate fertilis.
Et tremiſcant numen eius
Orbis omnes incolæ.

PSALM. LXVIII.
Exurgat Deus & diſsipentur inimici.

S*Ancte Parens exurge, vagos fuga diſsipet*
hoſtes,
Formidoq́ tui pauidos agat æmula vultus,
Qui rerum Dominum te mente odere maligna.
Fumus vt afflatu ſpirantis deficit aura,
Ceraq́ ſuppoſito tepefacta vt liquitur igne:
Irradiante Deo ſic gens ſcelerata fatiſcet.
Iuſti autem veluti celebrent conuiuia, coram
Numine læta fremant. Age puri carmina magno
Pangite grata Deo, cantuq́ attollite nomen.
Vos illi munite vias, qui ſolis ab Ortu
Occiduo verſat celerem ſuper æthere currum.
Et nomen Dominantis habet. Gaudete frementes
Eia pij: è cælo quoniam mortalia curat,
Ille fouet gremio pueros genitoribus Orbos,
In viduasq́ animo iuſtus ſedet arbiter æquo.
Ille tenens ſolium ſtellis radiantibus aptum
Mæren-

Mærentes sine prole, facit sobolescere tædas:
Vincula captiuis ceruicibus ænea demit:
Et populis vindex habitata rebellibus arua,
Mutat in arentes glebas sitientis arenæ.
Alme tui castris populi cùm signifer ibas,
Per deserta siti, & nullis cultoribus arua:
Terra nouo tremuit penitus conterrita motu,
Sudauit pauidus formidine numinis æther,
Et iuga fumantis trepidarunt algida Sinæ.
Ille soli faciem pluuialibus irrigat vndis,
Defessos iterum renouans ad semina campos.
Hinc alit irrigui pratis animalia fœni,
Hinc miseris inopum tot sufficit horrea turbis.
Cùm trepidant gentes, cũ bella minacia tractãt;
Ille regens acies & tristia nutibus arma.
Ad cantum & choreas dabit argumenta puellis,
Scilicet vt fugiunt reges, vt castra relinquunt,
Vt pauci spoliant multos, & sæpe quieti
Læta domum referunt bellorum præmia ciues.
Vos tripodas quamuis inter iaceatis ahenos
Ferte Pij. Veniet tempus quo lucis honorem
Splendentem latè dabitis; ceu sole columba
Aduersò niueis argentea visitur alis,
Et dorso rutilans auri volat æmula fului.
Quãdo triũphatos Deus arcta in vincla tyrannos
Misit, in alta suos tunc sidera vexit amicos.
Et prius in tenebris positi, nituere micantes
Aëreus Selmon niueo ceu vertice candet.

Sit

Sit Baſſan mons ille ferax, ſtelliſq; minetur
Arduus, & riguo lactis fluat vuidus amne:
Qua tamen inuidia monti contendere montes
Audetis, quem numen amat? certamq; futurum
Quem ſibi delegit ventura in tempora ſedem.
Ille tot alatis equitumſe millibus effert,
Tot currus aciesq; trahit. Nunc ardua Sina
Nunc ſua templa ſubit. Iam victor in æthera tẽdis
Captiuosq; greges tecum per inania ducis,
E caloq; foues populos, donisq; ſecundus.
Ignarosq; Dei, pietatis ad arma reducis:
Vnde habitare domos, hominumq; videberis vrbes.
Nos ideo, quoties aperit ſol flammeus Orbem,
Te Dominum canimus; qui nobis æquore tutum
Lato pandis iter, donasq; ſalutifer auras.
Tu potes exanimos animare & ferrea diri
Oſtia defunctis iterum recludere lethi.
Cuiuſcunq; tamen franges caput, aſper in hoſtes,
Paſcentis vacuas animis infrenibus auras.
At Genitor dixit Baſſanis ſaltibus hoſtem
Eripiam, & pelagi renouabo exempla rubentis.
Vt tuus effuſo rubeat pes ſanguinis amne
O animi gens pura vide, canibuſq; malorum,
Per medios iaceant lambenda cadauera vicos.
Hæc olim vidêre Pij, cùm clarus habebas
Rex idem numenq; mihi, tot rebus honorem,
Cumq; triumphalis cepiſti inſignia pompæ.
Ibant arguta primi qui voce canebant,

Quiq;

Quiq; dabāt calamis, citharisq; tubisq; sonorem.
Tum circumfusæ plausu fremituq; puellæ
Intermista cauis addebant tympana sistris.
Hunc celebrate Deum Iacobi è sanguine creti,
Scilicet egregiæ primæuo in flore iuuentæ,
Qui placido fruitur somni Beniaminus æstu.
Tum Iudæ de stirpe duces, primiq; virorum
Quos Zabulon misit, quos Nephthalinus in auras.
Rex, tibi cōstituit Genitor Deus addere robur:
Hoc agat, & donum promissum numine firmet.
Sic vigeat maior Solymæi gloria templi
Certatimq; ferant alij donaria reges.
Tu populos agita pharetra iaculisq; minaces
Quiq; ruunt veluti fortes in prælia Tauri,
Aere paciscentes quicquid fert alea belli.
Funde manu populos quorū fremit arma Cupido:
Oratum veniet Pharijgens accola Nili,
Aethiopesq; ferent manibus tibi dona supinis.
Regna per humentes terrarum condita fines
Voce lyraq; Deum cantate in sidera vectum,
Surgentemq; super stellas Orientis ab ora.
Ille suæ imperio, quæ vult facit omnia, vocis;
Vos illum citharis, vos tollite laudibus illum.
Cuius in Isacidum maiestas stirpe refulget
Nubibus, & cælo toties manifesta sereno.
Sancti dira loci quàm sit venerabile numen
Relligio factis aperit cælestibus. Ille

Nam

Nam Deus Isacidis Vires animumq; ministrat,
Ora cui æternas dicant Vocalia laudes.

PSALM. LXIX.

Saluum me fac Deus.

ERripe sancte Parens, tempestas fluctibus Vndat,
Et mihi læthea penè bibuntur aqua.
Hæreo fixus humi nimius quam diluit humor,
Est Vbi durati copia nulla soli.
Veni equidem pelagi delatus in ima profundi,
Nam fera Ventosi sorbuit ira freti.
Dum miser auxilium magnis clamoribus oro,
Debilis in rauco constitit ore sonus.
Lumina deficiunt dum spectant ardua cælum;
An Deus oratam ferret amicus opem.
Cæsaries capitis non est tam densa capillis
Quam mouet hostiles æmula turba minas.
Immeritoq; calens odiis furialibus instat,
Et quæ non rapui soluere furta iubent.
Scis, Pater, Vt Vitæ fuerit mihi candor amori,
Effugiunt oculos non mea facta tuos.
Quare age ne rubeant, tua quærere iussa Volētes,
Res ita despiciant cùm cecidisse meas
Aspera te propter toleraui opprobria mutus,
Tristia signauit decolor ora pudor.

Eru-

Erubuere suo genitum me sanguine fratres,
Et miser in patria versor vt exul humo.
Hac fero quod rerum succendor amore tuarum,
Probraq; te contra, me quoq; iacta reor.
Siue dolens habui vacua ieiunia mensa,
Id fuit opprobrio ludibrioq; mihi
Hispida seu rigidis sumpsi velamina setis,
Hac etiam populo fabula veste fui.
Illusere senes portarum ad limina: risit
Me calices inter turba iocosa suos.
Quid faciam? tristes animi tibi defero curas,
Et precor auxilij tempus adesse tui.
O bonitas audi qua fine coercita nullo es,
Alme tua dextram nunc mihi tende fide.
Eripe ne mergat luteo niger aquore turbo,
Ne ferat arbitrio gens inimica suo.
Nubila turbati ne differat ira profundi:
Ne glomeret tortos me super vnda sinus.
O Pater ingenio pronus miserescere, fessum
De supero tantis axe tuere malis
Ne bonus à seruo vultum implorante retorque,
Quam peto cum lacrymis ocyor affer opem.
Respice, & hanc animā mucronibus eripe gentis,
Ante sit interitu quàm satiata meo.
Alme tuli genitor quàm fœda opprobria, nosti:
Et tremula quoties erubuere gena.
Ante tuos oculos hostes, iniuria, probrum,
Est ignominia plaga dolenda mea.

Qui mea deflendo sentiret vulnera mecum,
Solando nemo quiue leuaret, erat.
At qui felle dapes scirent medicare, fuerunt:
Quiq; darent acidi pocula dira meri.
Ergo vbi crediderint conuiuia, funera cernant;
Accipiant quales apposuere cibos.
Exitiale sibi videant consurgere bellum
Conuiuantis vbi fœdera pacis erant.
Æternæ amittant oculos caliginis vmbra,
Incuruo aspiciant corpore semper humum.
Funde super meritos tua quæ bene fulminat ira,
Deprensos agili concremet igne furor.
Nec deserta colant homines tentoria viui,
Alta ruinosas sed tegat herba domos.
Nam tua percussit quem dextera sæuius vrgent:
Et probris augent vulnera facta suis.
O sine criminibus factis noua crimina iungant,
Iustitiæ possint nil vt habere tuæ.
Exime de tabulis illorum nomina, seruant
Quæ bona post obitum non obitura piis.
Æger inopsq; tua video si dona salutis,
Te citharæ fidibus te Pater ore canam.
Hæc vitulo fuerit iucundior hostia, cornu
Qui feriat, pedibus prosubigatq; solum.
Hæc videant mites, pandantq; in gaudia pectus,
Nam iucunda Deum vita colentis erit.
Ille suos inopes audit, bonus adspicit illos,
Vincula pro causa qui pietatis habent.

Ergo

Ergo canant illi Tellus, Polus, æquora laudem,
Quæ cælo, & terra quæq; vagantur aquis.
Incolumi tutam seruabit pace Sionem,
Et noua per Iudæ mœnia tollet humum.
Hic dabit Isacidum lætos habitare colonos,
Cultaq; pignoribus tradere rura suis.
Et nati accipient ab auorum stirpe minores,
Ritè colunt vera qui pietate Deum.

PSALM. LXX.

Deus in adiutorium meum intende.

HVc ades rerum Pater, à malorum
Vindica tractum violenter vndis:
Vt tua serues ope, curre sumptis
Ocyor alis.
Qui meæ quærunt animæ ruinam,
His rubor turpi linat ora fuco:
Palpitent cæci tremefacta neruo
Corda timoris.
Sæua qui fesso mihi moliuntur,
Irritum mœsti doleant laboris:
Et metu plantas celerante, raptim
Signa reuellant.
Terga confusi iaculanda vertant,

Qui

Qui fremunt læti quoties meorum
Temporum magno subeunda sensu
Vulnera cernunt.
Gaudio iusti potius triumphent,
Qui tuam sperant cupidè salutem:
Ritè clamantes tibi sit perenni
Gloria cursu.
Scis opes huius tenues egeni,
Pauperis nosti leue robur huius:
Diues ô rerum, validusq́, fractum
Viribus auge.
Es meum numen mihi sospitale,
Es mea certus clypeus salutis:
Te Parens vna mora ne retentum
Differat hora.

PSALM. LXXI.

In te Domine speraui non confundar, &c.

TIbi credidisse spem beate cælitum
Rex ne pudori sit, vide.
Memor æquitatis at tua me vindica,
Auremq́ tende questibus.
Mihi esto rupes euolanti peruia,
Et portus in quo liberer.
Nam tu salutis ara, tu vitæ es meum
O alme propugnaculum.

Eripe

Eripe nocentis à manu, grauissima
Exlegis à tyrannide.
O spes ab annis primulis, fiducia
Ab vngulis infantia.
A matris aluo nitor in te, nam mihi
Es inde tutor vnicus.
Te laude semper efferam, ostentum licet
Appaream quàm plurimis.
Et adferenda damna vi mirabili,
Sed te iuuante praeditus.
Ideo tuarum voce plena gloriam
Laudum perenne concinam.
Diesq; totos praeco magnitudinem
Tui sonabo numinis.
Ne me relinque sub senecta languidum,
Marcente vi ne desere
Sic namq; secum destinauit factio
Meum coacta in verticem.
Ope destitutum numinis prehendite,
Nullo tuente vindice.
Tu ne recede longius, sed impetum
Depelle, quando fecerint.
Pudor retentet, frangat imbecillitas
Eneruet corpus hostium.
Malaq; parantes oblinat coloribus
Affusa contumelia.
Hanc spem fouebo semper, antiquis nouam
Addendo laudem laudibus,

Sem-

Semperq́ dicam iuris æqui principem
Fontem salutis vnicum.
Illamq́ nullis comprehensam litteris
Aut terminis clementiam:
Et vim potentem iusta factis præmia
Bonis malisq́ soluere.
Ab inchoata me iuuentæ limine
Cantare facta gentibus
Tua docuisti, nunc senectæ in vltimo
Ne da silere termino:
Donec futuris seculis narrauero
Robur tuæ potentiæ.
Et æquitatem, quæ vagi præteruolat
Arces olympi flammeas.
Quis alme tecum conferet mortalium
Numen profanus alterum?
Sic te volente dura vidi, viderim
Vt erigente prospera.
Haustum profundò gurgite, in cæli iubar
Rursus tulisti amabile.
Tuæ addidisti munera indulgentiæ,
Placatus ad solatia.
Mihi ergo dulci iam caneris nablio,
Fidem tueri nobilis:
Abramidarum numen, & sanctissimum
Diceris vsq́ barbito.
Te vox canendo, spiritus te gaudio
A morte raptus efferet.

Diesq́

Diesq; totos lingua contestabitur,
Veriq; & æqui vindicem.
Meos quod hostes irritos dimiseris
Nota pudoris oblitos.

PSALM. LXXII.

Deus iudicium tuum regi da.

R*Ex æquitatem, qua regis omnia.*
Hanc sancte regis sensibus imprime:
Tuaq; proles regis almum
Iustitiæ decus æmuletur.
Vt plebis æquus pectora temperet;
Causas egeni protegat integer:
Ac anteponat iustiorem
Diuitiis inopem superbis.
Frondente montes vertice nobiles
Pacis ministrent dona minoribus:
Exempla colles æquitatis
In populo generosa figant.
Cùm iudicarit pauperis erigat
Stirpem iacentis, legibus eruat
Idem serueris, molientes
Iudicium temerare fraudes.
Hunc gens timebit postera vindicem
Dum nota visit sidera Lucifer:

Et mul-

Et multiformi luna curru
Noctiuagos moderatur ignes.
Ceu flagitatus vellera molliter
Humectat imber, gemmea recreat
Vt gutta blandi roris astum
Puluereum sitientis arui:
Terris amicum proferet AEquitas
Sic orta vultum: pacis amabile
Sic immorantis curret auum
Dum properat vaga luna menses.
Rex hic habenis imperij reget
Hinc inde quantum cingitur aquore:
Quantumq; decurrunt ab ortu
Ad tumidi maris arua riui.
Illum ante pronus concidet AEthiops,
Hostes in ipso puluere sordidi
Vultum refigent, osculantes
Quam pedibus premit ille terram.
Reges profundum qui trabe nauigant,
Frenantq; vasti marmoris insulas
Aurum rependent, sacra thuris
Dona ferent Arabes Sabai.
Et qui coronant se diademate,
Curuato honorem poplite deferent:
Illiq; gentes vniuersa
Subiicient famulare collum.
A vi potentum namq; tuebitur
Infirmiores, ac opis indigos

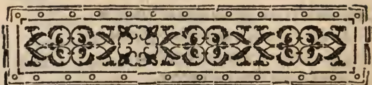
 Clemen-

Clemens leuabit, ne malorum
Imparibus rapiantur vndis.
Soluet ligatos compede fœnoris:
Cædi vetabit per violentiam
Trahiq́ egenos, quos honorum
Nominibus decorabit amplis.
Rex quippe secum viuere pauperes
Auri Sabæi torquibus inclytos
Donabit: illi laude regem
Afficient, humerisq́ tollent.
Messes opimæ per iuga montium
Crescent in altum, flatibus aëriis
Quæ verberatæ tam sonabunt,
Quàm Libani crepuere frondes.
Terraq́ surgent vberis incolæ,
Vt gramen agris nascitur herbidis,
Quos fontis humor, vel cadentis
Vrna rigat pluuiosa nubis.
Sit nomen eius nobile cantibus,
Quod est parentis Filius Optimi:
Et iam vigebat solis antè
Quàm nitidæ micuere flammæ.
Gentes beabit, gentibus inuicem
Ex vniuersis aurea faustitas
Ad eius immortale regnum
Purpureis celerabit alis.

Abrami-

Abramidarum quem domus vnicum
Deum fatetur, laudibus efferat:
Quacunq; rerum mira solum
Nutu oculi fieri iubentem.
Sanctumq; nomen numinis euehant
AEterna magni secula; gloria
Cuius per orbem fama pennis
Latiuagum spatiata curret.

IN TERTIVM LIBRVM PSALMORVM

INTERPRETATIO POETICA LATINE.

PSALM. LXXIII.

Quàm bonus Israel Deus iis qui, &c.

PVra tua seruas quicunque sacraria mentis,
Aduersis ne cede malis: Qui sæpe nigrantes
Depulit afflicta Iacobi à naue procellas
Te bonus incolumem dabit à torrentibus vndis.
Greßibus incautis abeuntem, & penè ruētem
Me Domini tenuit bonitas, cùm flāma medullas
Æmula decoqueret, sontes quòd pacis honore
Muneribusq; dies latos agitare viderem.

Impia

Impia gens ergo successibus ebria, dixi,
Nec curant obitum, nec lethi vincula, morbos:
Sed mansura suis hæredibus atria ponunt.
Non hominum curas, non experiuntur acuta
Verbera quæ reliquis mortalibus ossa renudant.
Hinc tremulis illos afflata superbia ventis
Abstulit, oblitos penitus cœliq; suiq;:
Nequitiæ spoliis ac impietatis amictos.
Postquam vota super tectis opulentia creuit,
Indomiti venis quemcunq; Cupidinis ignem
Accipiunt, animo linguisq; nefaria voluunt.
Astra super volitãt: nunc verbis numina dãnant:
Nunc quemcunq; volunt per terras figere, figunt.
Hæc Domini populus secum tristissima voluit
Ceu diluta bibat liquidis absynthia lymphis.
Tunc ait, humanæ gentis num cura fatigat
Vlla Deum? Genitor num prouidus adspicit orbẽ
Improbus en summis æquat laquearibus aurum,
Securusq; poli mollissima tempora viuit.
Tristis, egenus ego formidine pallidus Orci,
Incassum videor me relligione piasse:
Continuisse manus, asperrima quæq; tulisse:
Nec dum lucifero rumpente silentia noctis
Obiecisse mihi commissa piacula flendo.
Sic dicam res ire? Pios ego dicere cogar
Extremos hominum, quos tu tua pignora ducis.
Insequor hinc causas aliter penetrare latentes,
Irrita sed vacuum responsi cura reliquit.

Aurea cùm veniam, Pater, in sacraria dixi,
Cur sit vita malo iucunda, miserrima iusto
Amborum fuerit cùm meta nouissima, cernam.
Hæc vbi: vidi equidẽ, vidi quàm perfida lactet
Prosperitas sontes animos, sinis ire volantes
Altius, vnde trahant casu grauiore ruinam.
Miror vt è magna tantorum mole virorum
Astra lacessentum vestigia nulla supersint.
Quid loquar extinctos propter sua facta superbos?
Et vacuæ similes nebulæ, spectrisq; fuisse:
Quæ dubia sub nocte metum, sub lumine risum
Visa ferunt? ciues ergo timuere minores
Nunc iidem veluti somni ludibria rident.
Interea cæco dum pectore lucis egebam
Arsit felle dolor, mentem cura anxia torsit:
Inscius obstupui, pecudisq; simillimus hæsi.
Sed tua desertor miles non castra reliqui,
Quippe manum rector tenuisti ô optime dextrã,
Et duce te scopulos cum laude & nomine fugi.
Quid sine te cælum, tellus quid inhospita prodest?
Deserat ossa vigor, lacerent præcordia morbi;
Tu vires, animamq; mihi, tu lumina reddes:
O mihi sola mei vitalia robora cordis.
Heu qui te fugiunt, qui marmora numina fin- (gunt;
Et tecum viuunt, ceu qui connubia rumpunt,
Quando tuis fixi iaculis extrema videbunt.
Sat mihi te felix viuo, sat diues amico.

Com-

Commissas spes alme foue, tua dicere facta
Patribus accingar lectis, populoq; Sionis.

PSALM. LXXIV.

Vt quid Deus repulisti.

HOsti Pastor oues cur negligis alme relictas?
Gregemq; vastat flamma cur furoris?
O potius fractæ blandus reminiscere gentis,
Tuo tibi quam iure vindicasti.
Seruitio demptam rex illam vt solus haberes,
Et è Sionis arce temperares.
Oppida disiectis fumantia respice muris,
Contaminata sacra vise Templi.
Ecce tui lituis hostes cecinere canoris,
Solennitates vt tuas profanent.
Signaq; murorum fixerunt barbara pinnis,
Futura templi ceu trophæa victi.
Sacra palam multis tonat icta securibus ædes,
Vt sylua ramo casa duriore.
Diuinæ insolitis perfecta laboribus artis,
Velluntur ictu fracta malleorum.
Quæ coluere tuum nomen penetralia, fumant
Polluta scelere barbari furoris.
Conuenere hostes, placuit succidere cuncta
Deiq; festas amouere luces.

Signa tacent, nemo diuina oracula pandit,
Nec nouit huius exitum procellæ.
Quo tamen vsq; ferox in te bacchabitur hostis?
Impunè verbis vsq; quo lacesset?
Cur in sacrilegos adeò tua fulmina cessant?
Sinuq; condis dexteram fouentis?
O rex omnipotens, nobisq; salutifer olim,
His mira terris solus edidisti.
Fluctibus assurgens virtus tua diffidit æquor,
Capita draconum fregit inter vndas.
AEthiopum coruis in se redeunte profundo
Dedit epulandum naufragum tyrannum.
Protulit è viuo manantia flumina saxo,
Siccauit vndas amnium perennes.
Noxq; diesq; tuis obeunt sua munera iussis,
Aurora prodit, sol coruscat orbem.
Tu vaga fundasti stabilem super æquora terram:
AEstate fætam, vere germinantem.
Impia verba hostis, tātùm hoc reminiscere, dixit:
Populusq; vecors numen ore læsit.
Pasce feras rex alme tua ne Turture crudas,
Oblitus animas pauperum tuorum.
Quod fuit antiquis cum patribus adspice fœdus:
Et nos opacis abditos cauernis. (*bras*
Regnat vbi in miseros feritas scelerata per vm-
Iniuriosi conscias doloris.
Ne miser attonito spretus ferat ore pudorem,
Da pauper vnde te leuante cantet.

Surge

Surge tuam Genitor quãdo potes aſpice cauſam,
Opprobriorum vel memor tuorum.
Impia quæ populus iactat ludibria vecors
Attende, iuſta vindices vt ira.
Ne ſecura ferant tumidas obliuia voces,
Tumultuando quas loquuntur hoſtes.
Sed qui deſpiciunt ſtulto tua numina faſtu,
Domiti ſuperbos exuant tumores.

PSALM. LXXV.

Confitebimur tibi Deus, confitebimur, &c.

TE rex canemus maxime cælitum,
Tuumq; nomen carmina patrio
De more tollent, quod ſaluti
In dubiis ſolet eſſe rebus.
Miranda ſeris facta nepotibus,
Et perſequemur nos tua cantibus:
At tempore inquis deſtinato
Adueniens dabo iura mundo.
Tunc laxa terræ fabrica diffluet,
Omnes tremiſcent partibus incolæ
Orbis reuulſis, ſolus altis
Quem poſui ſtabilem columnis.

Insanientes stulta capessite
Ne facta dixi: tollite cornua
Ne vos profani, quos in astra
Impietas furiosa mittit.
Cessate vanis motibus impij
Cælo minari, parcite vocibus
Iniuriosis quæ lacessunt
Iam Domini patientis iras.
Non ortus vltor, non erit Occidens,
Non solitudo frondea montium:
Nam ius olympi fabricator
Iudicio grauiore dicit.
Hunc ille ponet si volet infimum,
Illum per auras tollet honoribus:
Cratere pleno nam ministrat
Fæce merum vitiante vinum.
Semper bibenda diuite poculo
Ad fæcis imum proluet impios:
Inebriato donec omnem
Artifici scelerum propinet.
Docebo gentes hæc ego posteras
Iustisq; numen laudibus efferam:
Gens Abrahami cui fidelis
Legitimis operatur aris.
Dixisse dicam te bone Conditor,
Frangam malorum cornua, verticem
Tollam bonorum sic, vt illos
Exanimi vereantur hostes.

PSALM.

PSALM. LXXVI.

Notus in Iudæa Deus, &c.

Spectra vos gentes prece fabulosa,
Thuris & fumo colitis Sabai:
At Deum Iudæ venerantur unum
Oppida verum.
Illius sanctum domus una nomen,
Isaci castis numeris amicat:
Patrij cantus meditatur illi
Moris auitos.
Ardua colles habitat Sionis,
Pace florentem Solymam quieta
Fundat, & tanta colit urbis intra
Pergama sedem.
Fregit hîc vires animosiores,
AEneos arcus, clypeos & enses:
Asperi belli nimis efferatas
Contudit iras.
Alta prædantum iuga quam ferarum
Celsior vultum Pater extulisti:
Vnde turbatis fera palpitarunt
Corda superbis.
Namq; sopiti grauitate somni,
Arma vecordes fremuere dites;
Sed nihil dextris potuere vinctis
Tendere contra

Vt tua vocis tremefecit aures
Impetus, fluxis equites habenis
Victa frigenti posuere victi
Lumina somno.
Tu potes mentes agitare sontes,
Sed quis occurret tibi cum minaci
Igneo tortos glomerauit æstu
Ira vapores?
Arbitrum moto quoties Olympo
Te doces Orbi fore iudicando,
Incola terra metuente, clauso
Ore silescunt.
Talis inuadet metus insolentes,
Cùm tua mites ope liberatos
Aureo vindex hilarabis alma
Pacis honore.
Ira mortalis violenta cordis
Cedet in laudem tibi vindicanti:
Et coercenti reliquum minace est
Quicquid ab ira.
Conscium votis caput obligate,
Ritè soluendo tamen expedite:
Et Deo casti properate ciues
Dona timendo.
Ius habet solus necis atq; vita,
Vt duces lethi per opaca mittat;
Et reluctantes humili tyrannos
Puluere condat.

PSALM. LXXVII.

Voce mea ad Dominum clamaui, &c.

INuocaui conditorem
Voce lamentabili:
Conditor voci benignus
Inuocantis annuit.
In periculis adiui
Fessus illum maximis.
Nocte palmas alleuaui
AEstuante pectore.
Mens amica respuebat
Auribus solatia.
At Dei memor fremebam
Fluctuante spiritu.
Luminum fuere somno
Non plicata palpebra.
Hæsitans vt impedito
Vocis vsu constiti.
Cogitabam mutus aui
Anteacti secula.
Et tibi sonare noctes
Quas solebam barbito.
Corde sic loquebar, angens
Hisce curis spiritum.

Me Deus reliquit annos
In futuri temporis?
Nec meis aduertet aurem
Questibus placabilem?
Sistet an perennis amnem
Refluum clementiæ:
Moris oblitus paterni
Cùm solebat parcere?
Et benignitatis ira
Sæua cursum reprimet?
Quid laboras ægra, dixi,
Mens quid vrges inscia?
Ipse mundi rector affert
Has vicißitudines.
Ergo cautè mente voluam
Facta magni principis:
Adfuit suis vt olim
Nempe tot miraculis:
Templa cæli picta claris
Syderum fulgoribus.
Sicca temperata lymphis,
Frigidis ardentia.
Tot benigna facta cernam
Arte prouidentiæ.
Semper idem, verus autor
Es via sanctißima:
Quis Deus tibi Deorum
Conferetur omnium?

Alme tu rerum creator
Mira solus efficis.
Nosse gentibus dedisti
Vim tua potentia.
Cùm Iacobi à seruitute
Vindicasti posteros.
AEquoris te conspicata
Sunt vt vnda turgidi;
Horruerunt à profunda
Pensiles voragine.
Te iubente deciderunt
Imbre plena nubila.
Rupta cæli fulminauit
Obstrepentis Ianua.
Tunc tua penna sagitta
Transierunt alite.
Vox tonitrui globosum
Terrefecit æthera.
Creber incendit corusci
Fulgor orbem fulguris.
Et solutis ægra Tellus
Palluit compagibus.
Tu per vndas ambulasti
Detegentes alueum.
Institit tuis tyrannus
Non tamen vestigiis.
Pastor vt, gregi, tuorum
Hac praisti semita.

Mose

Mose facti tam stupendi
Ac Arone prauo.

PSALM. LXXVIII.

Attendite popule meus legem meam.

ISacidæ monitis aperite fidelibus aurem,
Et memori penitus mea pectore figite dicta.
Vera, sed arcanis mysteria condita rebus
Eloquar, & priscæ fidei monumenta reuoluam.
A nobis audita quidem, sed visa parentum
Omnia luminibus, nos qui docuere minores:
Tempora ne gentis seræ ventura laterent,
Narrarunt ideo laudes, cecinereq; lætis
Plausibus alma Dei quæ mira potentia fecit.
Nam cùm iura daret profugis Genitorib. olim
Omnipotens, pepigit facta immortalia natis
Differerent, vt posteritas oritura teneret:
Atq; aliis eadem miracula proderet annis.
Scilicet vt veterum tam rara exempla secuti,
Credere se Domino properent in rebus egenis:
Et fido memores tantarùm pectore rerum
Iussa, pij, sacris à legibus eruta discant.
Ne patrū similis gens dura atq; aspera surgat
Deuia sponte sequens, monitis incredula veris.

En ge-

En genus Ephremi doctum pugnare sagittis
Cum pharetra amisso certamina deserit arcu,
Quod Domini leges, audax quod fœdera soluit.
Menteq; Nilsacas aboleuit facta per oras.
Scilicet Vt coram proauis Deus oppida Nili
Prodigiis turbauit agens, maris aquora rupit,
Hinc atq; hinc instar gemini pendentia muri:
Isacidæ fugerent Vt per Vada sicca nepotes.
Nube regebat iter sol quando errabat Olympo,
Igne, polum tenebris nox quãdo obscura tenebat.
Arentem silicem desertas inter arenas
Diffidit, & populum Veris satiauit aquarum:
Ceu fluerent scatebris largè fluuialibus Vndæ.
Ergo per incisi terebrata foramina saxi
Misit aquas, plenis irent ceu flumina ripis.
At nihil in melius Versi noua crimina texunt,
Vnde lacessiti sæuiret numinis ira.
Nam deserta soli cùm sicci inuisa tenerent,
Tentauere Deum, Ventrisq; cupidine cæci
His adeò fœdis epulas petiere querelis.
Inter saxa Deus nullo squalentia cultu
Instructas dapibus poterit ne apponere mensas?
Ille rigens saxum tetigit, tactumq; secuto
Flumine torrentes exundauere liquores:
Dona laborata properet nunc mollia frugis,
Et mensis epulas dulces genialibus addat.
Audiit, & iusta Pater inflammatus ab ira
Castra super misit trifidas ardentia tædas.

Isaci-

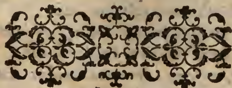
Isacidumq; rogo domuit populante furorem.
Tot factis non vsq; Deum posse omnia norunt,
In rebus nec opem sperarunt affore duris.
Nec minus interea donis epularibus aluos
Vt cupidas satiet, liquidam iubet aëre nubem
Stare serenato, & cælestia limina pandi.
Tum primum æthereas cæli pluit area fruges,
Oraq; triuerunt panem mortalia Diuûm
Indulgente Deo large venerabile donum.
Hic animas calidi flantes compescuit Euri
Et iussit spirare Notum, quo decidit imber
Insolitus volucrum, ceu pulueris arida nubes.
Quam multæ Oceani fluctu glomerantur arenæ
Alituum cecidere super tentoria turmæ.
His saturos epulis (nondũ tamen ora quierant
Ingluuie stimulata) Dei quatit ira minacis:
Sternit humi proceres, & corpora lecta iuuentæ.
Sed nec suppliciis fracti, nec amore retenti,
Aut scelus oderunt, aut impietate relicta
Agnouere Deum per tot miracula notum.
Ante diem raptos ergo sine laude necabat,
Succidens vitæ pauidos ignobilis annos.
Cùm passim ruerent, subita pietate redibant:
Maneq; supplicibus, flentes admissa, querelis
Orabant veniam: Dominum sua tela vocabant
Auxilium clypeumq; : doli sed conscia lingua
Hoc adeò patrem studio lactabat inani
Quippe animis stabant veteris periuria moris
Fixa,

Fixa, nec ad pactas flectebant pectora leges.
Ipse autem facilis peccantum ignoscere culpæ
Sæpe lacessitas ira reuocauit habenas,
Nec sæuire dedit, quantum meruere furori.
Quin homines meminit quā noxia corpora tardēt
Ventorum similes, qui quando turbine perflant
Conuersi renuunt alis remeare sonoris.
O quoties illi deserta per auia questi
Exacuere Deum? quoties per inhospita siccis
Arua locis Domini mouere immobilis iras?
Rursus ad ingenium ambiguum moresq; reuersi
Tentauere Deum, circumscripsere vigorem.
Nec meminere diem quo sæuo ex hoste redemptos
Eripuit, cum prodigiis vltricibus actam
Terruit AEgyptū, & Taneos lacrymabilis arua.
Ille cruentauit, biberent ne pocula, riuos:
Morsibus infestas per regia limina muscas
Egit, & immissam squalenti, à flumine ranam.
Fructibus aucta nouis brucho dedit arua, locustis
Quicquid humo credūt homines, sperantq; coloni:
Pampineas strauit boreali grandine vites:
Arboreos glacie fœtus, lapidumq; sorono
Abstulit imbre greges, animalia cætera flammis.
Irarum in Pharios populos laxauit habenas
Cuncta ruens furias inimica per oppida soluit.
Tum morti reclusit iter, lateq; vagante
Peste hominum turbas etiam iumenta peremit
Natorum primas animas generisq; domusq;

Spem tulit, AEgypti campos qua Nilus inundat
Et vaga progenies figit tentoria Chammi.
At bonus Isacidum post tot miracula gentem
Commissas vt oues per tesqua horrentia duxit.
Nec trepidi casus rerum timuere minaces,
Vnda Parethonios postquam bibit obuia currus.
Et tandem patriæ ductos in finibus Oræ
Constituit, dextræ inuicto quam robore cepit
Indigenis omni bellorum clade sepultis.
Sortitusq; domos, & fertilis oppida glebæ
Inuertenda dedit, quos vexerat, arua colonis:
Et domitæ gentis captos habitare penates.
Nec tentare minus, Dominumq; lacessere factis
Cura fuit, pactas aut fœdere soluere leges.
Sed procul auersi ruperunt iura fidemq;
Et patrum similes mores didicere suorum.
Vt redeunt in se laxati à funibus arcus,
Sic praui in faciem vitæ rediere prioris:
Flagitiisq; nouis acuerunt numinis iram.
Impia per virides fecere altaria colles:
Inq; Deûm varias conflarunt æra figuras.
Audiit omnipotens & detestabilis odit
Facta profana domus, fastiditamq; reliquit.
Tunc non fatidica placuit Cortina Siloës,
Vnde dabat quondam trepidis oracula rebus:
At tulit à sæuo, fusis legionibus, arcam
Hoste capi, decorisq; sui prætoria ferri.
Isacidas ferro iugulari, & prædam fortis

Cara

Cara suæ flammis populata sequacibus vri.
Incendi iuuenes, sine virginitatis honore
Indeploratas mortem subiisse puellas.
Ense sacerdotes mactari; ad funera nullas
Curanda occisis viduas superesse maritis.
Et tandem veluti somno vigilasset ab alto,
Post crapulam miles vel sæuus in arma ruisset:
Increpuit, telisq; suos petit obuius hostes,
Spicula secretis infigens lurida plagis:
Spicula dedecoris monumenta æterna futuri.
Non tamē Ephrami, Iosephi aut sanguine cretū
Regifica sacri phiala clarauit oliui:
Sed Iudæ de stirpe genus, montemq; Sionis
Quem voluit terris semper magis omnibus vnum.
In sedem regni, & templi fundamina legit,
Duratura, soli dum pendula machina durat.
A patriis famulum caulis ad regna Dauidem
Extulit, vt populum regeret quem gentibus vnum
E reliquis vult esse suum. Nec segnior ille
Pauit, & egregia ductor mentisq; manusq;
Arte suos fouit, bellisq; exterruit hostem.

PSALM.

PSALM. LXXIX.

Deus venerunt gentes in hæreditatem.

IN tua venerunt Genitor patrimonia gentes:
Et tua quæ fuerant, barbarus hostis habet.
Sancta profanati fumant oracula templi:
E Solymis lapidum vasta ruina manet.
Heu tua iura feri populi tua iussa colentes
Vulturiis auidos apposuere cibos.
Heu nimium diro exemplo lanianda piorum
Corpora montanis trunca dedere feris.
Instar aquæ Solymis riui vndauere cruoris:
Nec fuit extinctos qui sepeliret humo.
Quàm sumus opprobrium vicina per oppida vectis:
Fabula finitimis quàm memoranda locis?
Quo tamen vsq; tua populabitur impetus ira;
Æmulus ardentis vel furor ignis erit?
Sæua tui in gentes ignaras fulmina mitte,
Inscia vel nomen regna vocare tuum.
Vt fera Iacobi sobolem quæ cruda vorarunt,
Solaq; decultis arua dedere locis.
Ne veteres vltor scelerum reminiscere labes
Ante, sed euersos verte benignus ope.
Alme faue, miseris ades auxiliaribus armis,
Nominis vt redeat gloria prisca tui.

G

Hæc

Hac admissa tenus pœnis damnaueris Vltor:
Nominis est ingens parcere fama tui.
Verba lacessentes populi cur impia dicent,
Scilicet ille Deus Vester amicus, Vbi est?
Sacrilegos Vtinam Videamus soluere pœnas:
Et Videant gentes se sua damna pati,
Innocui fusos Vlciscere sanguinis amnes;
Accipe quam Vincti compede dura gemant.
Incute Vim Genitor, tenebrosa ergastula pande,
Eripe quos Victrix deuouet ira neci.
Finitimi nostras habeant cum fœnore clades
Qui tibi dixerunt impia Verba, luant.
Nos tuus alme tuo grex olim inclusus ouili,
Carmina dicemus læta futura tibi.
Nec canet Vnius tantùm gens postera secli:
Quæ fuerit mundo sospes eunte, canet.

PSALM. LXXX.

Qui regis Israel intende.

A*Bramidarum rector, ô Iosephidas*
Qui ducis Vt pastor gregem.
Premis sedendo qui rubentes alites,
O quæ precamur, accipe.
In Ephraimi, Beniamini, & Vltimi
Fratris Manassæ Gratiam:

Oris

Oris coruscam fulminantis lampada
Ostende te vocantibus.
Tua tremenda signa da potentiæ,
Et nos amicos sospita.
Collige repulsos: ore blandus adspice,
Et liberi seruabimur.
Deus arma cuius imperata nutibus
Ponunt minaces impetus:
Quo nam vsq; plebis vota chara differes
Auersus iracundia?
Largo genarum fonte deplorantium
Ingrata roras fercula.
Auges aquarum de genis cadentium
Amara riuis pocula.
Vtri priores spolia de nobis ferant,
Te dante certant accolæ.
Ridentq; nostris latiores cladibus.
O qui gubernas prælia,
Collige repulsos, ore blandus adspice
Et liberi seruabimur.
Tu transtulisti vineam AEgypti è solo,
Tuis serendam fertili.
Manibus in aruo; barbaræ propaginis
Vnde eruisti semina.
Via fuisti ductor. Vt radicibus
Hæsit, per arua pampinos
Sparsit comantes. Eius alta vertices
Vestiuit vmbra collium.

Cedros flagella prenderant repentia,
Ad rauca ponti littora.
Euphratis vndas vsq; fama nobiles
Se palmites effuderant.
Cur nunc aperta sæpe transeuntium
Relinquis in vindemiam?
Aper cruentus vastat, omnis vndiq;
Depascit agri bellua.
Reuerte, nutu bella qui regis tuo,
Hanc cerne ab alto vineam.
Ramum tuere quem tua cultum manu
Hasisse terræ videras.
Saltem rogatus annues ob Filium
Quem nobilem clarissimis
Factis dedisti. Nam quod arsit ignibus,
Sectumq; ferro marcuit:
Periit, acerba dum tui vultus faces
Emisit indignatio.
Sed nunc misericors dextera virum leua,
Illumq; firma viribus.
Quo fundis hostem. Deseremus vnicam
Non te salutis anchoram.
Auris amicum redditi vitalibus,
Sed numen inuocabimus.
Qui præliorum nutibus potens regis.
Formidolosos exitus:
Huc oris alma verte clari lumina,
Mox liberi seruabimur.

PSALM. LXXXI.

Exultate Deo adiutori nostro.

IN Dei laudem memores auiti
Eia plaudendo resonate ciues:
Isaci proles duce quo per omne
Splenduit auum.
Carmen adiuncto crepitu sonori
Tympani fas est recitare festum:
Nabliis gratia cithara iocosos
Addere neruos.
Luna cùm primos nouat orta menses,
Plena vocalem tuba det canorem:
Cùm diem festis agimus calendis
Buccina clangat.
Sic Deo quondam statuente, patres
Ritè sanxerunt fieri per annum:
Sic auis olim fuit approbato
Fœdere cautum.
Namq; Iosephi voluit minores
Hunc diem testem memorare fastis:
Quo reliquerunt Phariis soluti
Legibus Oram:
Barbara voces vbi nationis
Hospites muti prius audierunt:
Postea seruis humeris coacti
Tollere moles.

At De-

At Deus vindex onerata dixit
Dorsa curuanti Cophino leuaui.
Isaci proles superante vires
Fessa labore,
Cùm meam dextram gemitu rogares;
Annui claræ sonitu procellæ:
Et tui feci Meribæ periclum
Fontis ad vndas.
Ergo gens lecta modò sortis audi,
Namq; testabor fore te beatam:
Ni Deûm vanis aliena fingis
Numina sacris.
Ipse sim numen tibi solus vnum,
Qui potens rupi Pharias cathenas:
Plura quàm votis bona flagitabis
Tunc ego reddam.
Restitit durus populus monenti,
Nec suam vecors patefecit aurem:
Irrita in ventos bene dicta solui
Passus inanes.
Tum suo vt sensu furerent, reliqui:
Quæ sequi vellent, sequerentur vltro:
Et Deûm inuentis agerent profani
Ritibus æuum.
Si meis aurem monitis dedissent,
Et meum proles iter ambulasset

Isaci, quondam meditata pactas
Fœdere leges:
Versus in sauos ego totus hostes
Clade triuissem populis loquenda:
Quaq; nunc vexant, mea perdidisset
Dextera gentes.
Vtq; victorum fugerent duella,
Verba mendaci loquerentur ore:
Isaci contra fruerentur alta
Pace nepotes.
Prodigo tellus quibus alma partu
Tritici spicas grauidas tulisset:
Mella sudassent vbicunq; dura
Rosida cautes.

PSALM. LXXXII.

Deus stetit in Synagoga Deorum.

INter potentes Conditor astitit,
Qui fixa reddunt iura minoribus:
Illosq; Iudex aquitatis
Admonuit temerare leges.
Formidolosa voce coarguens
Quonam vsq;, dixit, iusta, reuellitis?
Damnatis aquos cur egentes,
Propter opes sceleratiorum?

Quin

Quin vos egenum tollitis imparem
Diti superbo? quin miserabiles
Fulcitis Orbos, & leuatis
Pauperiem sine dote victam?
Arcete fractos à violentiæ
Iniuriosa turbine pauperes:
Ne ferte egenos esse prædam
Diuitibus malè gratiosis.
Hæc cùm monerem, nil sapientius
Videre fraudum nubibus obruti:
Nec exulanti iure legum
Præcipiti ruitura casu
Quæcunque terræ fabrica sustinet.
Verum est: Creaui vos necis arbitros
Vitæque; celsi nempe diuos
Arbitrij ditione feci.
Sed plebis instar funere sordido
Olim cadetis: sedeque regia
Pulsos, Tyranni, vos silentes
Accipient Erebi lacunæ.
Tu legum habenas ô Deus accipe,
Tu iura terris redde volentibus:
Hæreditatis iure, rerum
Imperium tibi tradet Orbis.

PSALM. LXXXIII.

Deus quis similis erit tibi?

NE Genitor sileas, inhibe ne tela quietus:
Adesse neue differ inuocantibus.
Ecce tui verbis fremuere minacibus hostes:
In te perosi sustulere verticem.
Iurato Isacidas decreuerunt tollere bello:
Tuosq; sanctos pectori gratissimos.
Ferte citi ferrum, penitus quin cadimus aiunt,
Stirpis odiosa nequa sint vestigia?
Vnanimes etiam statuere euertere ritus,
Tuiq; iura sacrosancta fœderis.
Iungit Idumæis sociis tentoria; prisci
Ab Hismaelis orta gens origine.
Iuncto conueniunt Agareni in castra Moabo:
Geballus, Ammon, Ammalechus additur.
Quiq; Palestina vastos arat accola fines:
Tyriq; viuit vrbis intra mœnia.
Coniurata simul Syria capit arma iuuentus:
Merendo Lothi posteros vt adiuuet.
Hos, Pater, vt Sisaram, Madianaq; prælia redde
Cissonta propter vt Iabini copias
Flumen apud Dorium iacuere cadauera, campis
Iucunda messes in futuras pabula.
Horum pone duces quales Orebus in armis,
Fuere Zebbus, Zebeas, & Salmana.

Ansi

Ausi omnes animis hæc dicere verba superbis:
Pulchra occupemus numinis sacraria.
Verte rotæ similes, Genitor, stipulaq́ volantis
Spirantis auræ sicut est arbitrium.
Vt rapiunt auidæ syluestria robora flammæ,
Igniq́ montes incidente concrepant.
Hos inuolue tua sic tempestatibus ira,
Æstu furoris inquietos arripe.
Fac ignominiæ maculosa labe rubescant:
Orare discant numen vt pressi tuum.
Hinc pudor, inde metus nutantia pectora turbet:
Lethi perennis vrgeat necessitas.
Esse tibi nomen tunc maiestate verendum
Scient, Idemq́ terra confitebitur.

PSALM. LXXXIV.
Quàm dilecta tabernacula tua, &c.

Conspicienda tui quã sunt tentoria templi,
O Deus arbitrio qui regis arma tuo?
Atria cùm repeto viuis me vrentia flammis:
Æthereas alacri vix fero mente faces.
Corq́ & membra micant hilari exultãtia motu:
Quæ possunt Dominum singula voce canunt.
Atria (sic memoro) latebras vbi passer amicas
Inuenit, & pullos nutrit hirundo suos.

Ah rex armipotens ego templi altaria solus
Quod modò non possum corpore, mente colo.
Felices habitant tua qui sacraria, nullis
Temporibus claudent laudibus ora tuis.
Is quoq; præcipuo quem cingis robore, felix:
Ingreditur sanctas corde regente vias.
Qua lacrymæ gelida stillant in valle sonantes
Hic noua de largo pocula fonte bibet:
Monstrat olympiaci qui iura capessere regni,
Cælestis liquidas hauriet amnis aquas.
Hos alia ex aliis dites opulentia reddet,
Donec conspiciant vrbe Sione Deum.
O Deus armipotens quæ nunc precor accipe lenis,
Respue difficili ne mea vota manu.
O clypeus, statio nostræ ô fidißima vitæ,
In Christi facie lumina fige tui.
Ad tua templa dies fuerit iucundior vnus,
Addita quàm vitæ secula plura meæ.
Asseruare domus hic clauiger ostia mallem:
Sceptrifer in scelerum quàm ditione coli.
Sol, clypeusq; (bonos etenim tua gratia munit,
Gloria clarabit cùm super astra feres)
Non tu parcus eris casto indulgere fauorem,
Qui se ne maculet nocte dieq; videt.
O Genitor sistis qui bella sonantia, felix
Omnia qui valida spe tibi nixus obit.

PSALM.

PSALM. LXXXV.

Benedixiſti Domine terram tuam.

IAm tua vindicta ponit clementia vultum
Sancte Parēs; Etenim populū miſerata iacentē
Quem tibi conciliat, dominis crudelibus aufert.
Quippe bonus faciliſq; nefas & crimina tollens,
Alta ſuis condant tenebris obliuia mandas.
Iraq; ne penitus tua deſæuiret, habenis
Vſus es, & meritum vetuiſti ardere furorem.
Vita ſalusq; tuum conuerte in mitia pectus,
Noſq; fatigatis ex hoſtibus effice amicos.
Semper ne Iſacidum Stirpi indignabere vindex?
Propter auos vltrix torquebit pœna nepotes?
Conſilium refer in melius: vita halitus errat
Siquis adhuc animis illum ô vitalibus auge:
Et populus Domino lætabitur ager amico.
Os Pater ergo tuæ bonitatis amabile nuda
Signaq; ventura profer cæleſtia vitæ.
Auribus attentis ſeruabo ex æthere vocem
Quæ populo veniet ſperata nuncia pacis:
Exorata bonis, ne diffidentia victos
Torqueat, & curis iterum mendacibus vmbret.
Nec procul alma ſalus iuſtorum à limine tēdit,
Gloriaq;, vt noſtras ſemper colat hoſpita ſedes,
Quin etiam poſito tandem certamine diuæ

Prisca Fides, Bonitasq; manus in fœdera iungent,
Et Pax Iustitiæ dabit oscula fida sorori.
Deq; solo virtus orietur conscia veri,
Lætior aspiciet quam cælo Astræa relicto.
Annuet Omnipotens, rorem pluet æthere blandū
Vnde suum tellus pariet iustissima fructum.
Nec serpent adeò veteris contagia morbi
Quippe sui Domini gressus comitabitur AEquū,
Pacatumq; reget patriis virtutibus Orbem:
Et fraudum miseras soluet formidine terras.

PSALM. LXXXVI.

Inclina Deus aurem tuam.

ADuerte blandus aurem
Tuam Pater roganti:
Quem solitudo vexat
Et contumax egestas.
Serui tuere vitam
Ius ætheris colentem:
Me sospita vocantem
Te spem suæ salutis.
Succurre, nam per omnes
Solis vocaris horas:
Fer læta gestienti
Ad te leuare mentem.

Nam

Nam mitis & benignus
Clementia paterna,
Soles opem rogatam
Afferre postulanti.
Nunc ore quæso blando
Me sancte rector audi:
Ad aqua vota flecte
Tuam parumper aurem.
Cùm detonat procella
Formidolosa rerum,
Te quæro. nec recusas
Præbere te serenum.
Nemo tibi Deorum,
Par extat aut secundus:
Tuaq; facta dextra
Molitur alma nemo.
Quæcunq; gens olympo
Subiecta permeanti
Accedet, vt te adoret
Suum precata numen.
Nam magnus es, potensq;
Patrare mira solus:
Deusq; viuis vnus
Nec occidens nec ortus.
O alme veritatis
Me da tenere calles:
Cor expia, timescat tremiscat
Vt te tuumq; numen.

Mens omne cantet æuum
Te fæcibus piata,
Tuumq́ læta condat
Laudando nomen astris.
Expertus ergo blandum
Clementiæ fauorem:
Me testor ex Auerni
Per te redisse portis.
Iniqua gens coactis
Me viribus petiuit:
Nec vindicem Tonantem
Sperauit affuturum.
At lenis & benignus
Duraq́ parcus ira,
Quæ polliceris omni
Integritate reddis.
Misertus intuere,
Potentiaq́ firma
Hunc, quem tibi dicauit
Ancilla fœta vernam.
Da signa me perosi
Quæ palpitent videndo:
Tuoq́ vt erubescant
Me sospitem fauore.

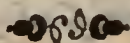

PSALM.

PSALM. LXXXVII.

Fundamenta eius in montibus sanctis.

VRbis amat supra Iacobi cætera Patris
Deus ostia clara Sionis.
Hanc in conspicuis fundauit montibus arcem,
Valido quam robore munit.
Magna tuæ venient olim præconia famæ,
O regia numinis alma.
An tibi certarit riguo Pharos humida Nilo:
Altis Babylonia muris?
Quin Pharos & Babylon supplex te agnouerit (olim
Tyros & Nabatheia regna.
Scilicet ille suo te nobilitauerit ortu
Quod rex super æthera notus.
Rex qui te impositam fundauit collibus vrbem,
Et seruat mœnia custos.
Omnia cùm referet populorum nomina census,
Dominus dabit æthere signum:
Hic genitum claris testabitur argumentis
Quem regem in secula fecit.
At citharis in te, choreis & carmine ludent:
O læta Patria gentis

PSALM. LXXXVIII.

Domine Deus salutis meæ.

Siue oriens retegat, seu vesperus occulat Orbẽ,
Inuoco te vita spesq; salusq; mea.
Supplicibus Genitor pande ô tua limina votis:
Aure preces tolera non renuente meas.
Mens satiata malis iam non fert tædia vitæ,
Ipseq; lethæis quam propè mergor aquis?
Iam feror è numero quorum fugit halitus auras,
Respiciens cineris busta futura mei.
Liber at effugerem clades, si mortuus essem:
Et tamen à multis mortuus esse feror.
Ceu gladio cæsi, quorum obliuiscitur Orbis
Quos tua visa fuit destituisse manus.
Me caua præcipitem Barathri in spelæa dedisti
Mortis vbi gelida tristior vmbra silet.
Et super immersum calidi iacis arma furoris,
Et tua me rapidis fluctibus ira vorat.
Diffugere omnes, voluisti hoc tu quoq;, noti:
Esset in aspectu ceu rata pœna meo.
Tum grauis incubuit duri violentia morbi,
Ex oculis acies fugit adempta meis.
Hic voco te manibus clamando in sidera iunctis,
Siue dies vmbram, seu fugat vmbra diem.

Viuæ

Visne potens lethi reuocando extincta videri
Membra, tibi laudes vt rediuiua canant?
Tene bonum dicent tumulati ex aggere busti?
Vel seruare datam qui periere fidem?
An tenebra noscent tua facta, an regna silentum
Iustitiam, æternum iussa silere, canent?
Te voco, te memoro, nec dum fruor æthere viuus
Mane feram laudes anteuenire meas.
Sed quid adhuc dura placari mente resistis?
Auersóq; meas despicis ore preces?
En ego quem primis penuria vexat ab annis,
Quem labor, ablatâ quem timor angit ope.
Me tua sæpe suo deterruit ira tumultu,
Et super afflictum detonuere metus.
Agmine namq; vno cuncti incubuere dolores,
In sata ceu pluuia funditur imber aqua.
Ah tibi sic placitum, me diffugere sodales,
Cladibus offensi nec doluere meis.

PSALM. LXXXIX.

Misericordias Domini in æternum, &c.

D*Vm curru æthereum sol aureus ambit Olympum,*
Flamma nitet, spirant auræ, ciet æquora ventus
Terra

Terra noui croceis pubescit floribus anni:
Te largum donare canam Pater optime, dicam
Alma tua fidei populis exempla futuris.
Dicam equidem quando figebas sidera mundo
Tunc placuisse tibi nostra miserescere gentis.
Et prius in nihilum cælestia posse resolui,
Quã tua sancta fides cursum bonitasq; retardent.
Fœdera selecto iurasti immota Dauidi,
Scilicet æternum venturam in regia prolem
Sceptra, nec amissi variandum limina regni.
At polus auratis quoties argentea signa
Explicat ordinibus, manuum monumenta tuarũ
Admiranda canit: cætusq; & sacra piorum
Templa tuæ fidei durare immobile pactum.
Se quis olympiaca tecum componet in aula,
Dicere vel similem desertor penniger audet?
Concilio in magno tua sola potentia diuûm
Fulget, & exanima pauidos formidine terret,
An tibi bellipotens numen par induit arma?
Maiestas, & sancta fides, & conscia veri
Te circumfigit vestigia candida virtus.
Tu mare conturbas, conturbatumq; serenas.
Et sternis pelagi missas in sidera moles.
Tu Pharon inuisam ceu ferro armatus adisses,
Et cum Niliaca iugulasti stirpe Tyrannum.
Te vocat autorem cælum, te pendula tellus,
Orbis, & in triplici quicquid viget ordine rerũ:
Nam totidem fulcis solido fundamine moles.

Tu Ge-

Tu Gelidum pēnis Boream glacialibus armas:
Tu piceis animas humentem nubibus Austrum:
Te iuga verticibus surgentia Thabor & Hermon
Ambo canunt, tollis solus quod in æthera montes.
Omnipotens tu robur habes, tua dextera vires
Ostendat generosa suas. Tibi conscia Iusti,
Componit solium virtus: it proxima vultu
Ridenti bonitas, & quæ reuocare negando
Ignorat promissa fides. Qui talia nouit
O populus, Dominoq; sacras operatus ad aras
Exultat patrio lituus de more canoris.
Tales alme tui radiatum à lumine vultus
Ingrediuntur iter: Scuto se nominis vmbrant:
Iustitiæ valido circum tutamine cingunt.
Hinc illos decorat quæcunq; est gloria factis,
Et nos imperij sceptris dominamur auiti
Tu Deus Isacidum clypeus, tu numine regem
Protegis, Abramidum cui ius regnumq; dedisti.
Tu quondam arcano pandens oracula visu
Sanctis alma tuis, es talia voce locutus
Egregium virtute virum, cui robur & ingens
Pectus in arma dedi, è medio sine nomine plebis
Extuli, vt imposito faciam diademate regem.
Inueni famulum Iessæa è stirpe Dauidem,
Hunc stillare super phialam dignabor oliui:
Huic mea terrificis manus auxiliabitur armis:
Contra hostes vnum reddent mea robora firmum.

Non eius spoliis, non vectigalibus hostes
Proficient, fraudum nec tendere callidus artes.
Quin ego terribilem vultu contra agmina sistam
Victor vt hos sternat, plantisq; fugacibus illos
Iam deploratam cogat sperare salutem.
Sancta fides illum, bonitas comitabitur illum,
Auspiciisq; mei tollet sua nominis arma.
Hinc tyrio partum definiet aquore regnum,
Inde per Euphratis liquidas metabitur vndas.
Me patrem, numenq; suum, clypeumq; salutis
Supplice quando preces effuderit ore, vocabit,
Illum ego regnantum veluti sit origine primus,
Ante alios iubeo radiis fulgere corona,
AEterno amplectar carum bonitatis amore:
Quæ pepigi nec erunt venturis irrita seclis.
At prolem & solium totidem durare per annos
Largiar, ætherei moles quot habebit Olympi.
Si tamen exleges frangent mea iura nepotes;
Auertentq; suos a recti tramite gressus:
Sacra nouis etiam conuellere ritibus ausi:
Verberibus pœnisq; vltor commissa piabo.
At mea nec bonitas se regi offensa negabit
Nec variata fides pactis iurata reuellet:
Fœdera nec soluam, mea nec promissa refigam.
Iuratumq; semel manet alta mente repostum,
Per me sceptra geret soboles æterna Dauidis:

Et sta-

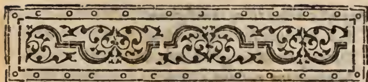
Et stabit solium mansuri immobile regni.
Sol & luna mihi præsentia lumina mundum
Quæ radiant, maneant dictorum in secula testes.
Nunc autẽ irarum Pater æstu accensus anhelo
Negligis, & regem mandas procul ire repulsum.
Fœdera dissoluis, capiti diadema reuellis,
Versatumq́; soli squalenti in puluere fœdas,
Mœnia ponis humi: firma, immunita relinquis.
Ergo illum spoliat quicunq́; sit obuius hostis,
Finitimæ pulsum terræ ferus accola ridet.
Quiq́; premunt illum vires te addente superbi
Accipiunt animos, & gestis gaudia rebus.
At nostros acie gladios feriente retundis,
Auxiliis populum medio in certamine priuas.
Tu decus antiquum belli, tu pacis honorem,
Et solij pereuntis humas miserabile nomen.
Ante diem cogis trepidam cecidisse iuuentam,
Dedecori reliquos ignominiæq́; reseruas.
Sed quis erit finis? quæ tanto meta labori?
Qua prece, quo voto flammata piabitur ira?
Quàm breuis, & nihili quã sit mihi vita reuolue
Sancte parens. Iubar incassum spirabile cæli,
Indulges hominum generi? Quis limina tanget
Lucis, & extinctos lethi non hauriet ignes:
Debita frigentis nec soluet legibus Orci?
Heu bonitas, heu sancta fides? quo pulsa recessit

Gratia,

Gratia, quo toties pactis iurata Dauidi?
Respice dedecorent, Genitor, quæ opprobria seruos
Alme tuos. En fundo sinum, viden' impia circum
Gens quantum potuit verbis audere malignis.
Illa tibi nobisq́ ferox, ait, irrita Christo
Ex vestro sperate: Deus tamen omnia contra
Annuet, in seros venient promissa nepotes.

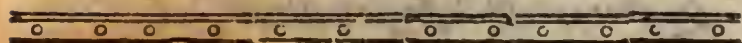

IN QVAR-

IN QVARTVM LIBRVM PSALMORVM

INTERPRETATIO POETICA LATINE.

Psalm. XC.

Domine refugium factus es nobis.

Ex qui gubernas omnia mollibus
AEterne frenis: Tu domus anea
Nobis fuisti semper, orsis
A teneris orientis aui.
Montes priusquam culmina tollerent,
Tellus Vireret: se globus aureis
Versaret astris, sempiternum
Solus eras, es, erisq; numen.

Angu-

Angusta nobis tempora digeris
Sed luctuosis fœta laboribus:
Dicesq́ tandem gens Adami
In cinerem resoluta vade.
Æuum per annos mille quod effluit,
Hesterna tanquam lux tibi transuolat,
Et noctis hora quas sopore
Excubitor breuiore dormit.
Nos herba tanquam rosida viuimus,
Sub mane primò quæ viret eruta:
Meridiana languet, aret
Occidua statione flamma.
Accedit ira vis tua feruida,
Qua vita presso diffugit halitu:
Furorq́ pennas inquietus
Terrifico iaculatur arcu.
Vindex tueris crimina perspicax,
Occulta nobis respicis acrior
Quam res micantem per calorem
Luciferi reteguntur astri.
Dum perpetratis æqua reuoluimus
Soluendo factis præmia noxij;
Sua fugacem sponte vitam
Mole tua celeramus iræ.
Nos fila molles sicut aranei,
Denos in annos tendere septies
Speremus, ante mors obunca
Falce rapax nisi soluit orsa.

Denos in annos firmior octies
Procurrat ætas; hic labor hic dolor
Maior, Volandum quippe tandem
Ceu Volucres habeamus alas.
Quis deinde nouit crimina puniet
Vt iusta flagris ira sonantibus.
Pro mole culparum seueras
Iustitia repetente pœnas?
Ergo dierum nos numerum breuem
Da mente rector Voluere prouida.
Vita fugaci dum manemus
Vt liceat sapienter Vti.
Nos ore tandem mitius adspice,
Nostrisq; flecti te precibus sine:
Tum recreabis Verberatos
Aetherea bonitate seruos.
Nos alma primo mane benignitas
Suis abundè fructibus expleat:
Vt gaudiorum dona læti
In reliquum capiamus æuum.
Quantum doloris pectora flebilis
Hausere, tantum lætitiæ ferant:
Metire tempus gestiendi,
Præteriti spatio laboris.
O alme seruos respice supplices,
Et facta priscis edita seculis:
In posterorum liberatam
Perueniat tua fama gentem.

Beni-

Benignitatis nos iubar aureum
Ridentis afflet: quæ manus egerit
Olim tuorum, prosperare,
Fine Velis Genitor secundo.

PSALM. XCI.

Qui habitat in adiutorio altissimi.

QVisquis æterni penetralis vmbra,
Quam Deus circum posuit, latebit:
Ne reformidet licet intonatis
Fluctibus crebræ resonent procellæ.
Dicet è sacris etenim latebris
Spes mihi, & certum Pater est Asylum,
Quisquis es tali pietate, fide.
Namq; venantum laqueis teneri,
Pestis aut tangi prohibebit arcu.
Te suas custos teget inter alas,
Vnde sperabis meliora tutus.
Veritas parmæ tibi fulgurantem
Alma prætendet radiantis Orbem,
Ne metum cæcæ vereare noctis:
Ne die missas temerè sagittas:
Ne luem pennis temerè vagantem:
Luce nec pestem mediâ furentem.
Mille adhærebunt lateri sinistro

Pestis,

Pestis, aut belli iaculis perempti:
Millia in dextro cecidisse dena;
Te Dei cernes ope liberatum.
Interim felix meditare quali
Exitu praui studiis ferantur
Ergo dic nostræ columen salutis
Cælitum rector bone quam remotam
A procellosa rabie & tumultu
Te tuis iuuit posuisse sedem.
Viue diuina bonitate felix,
Nec malæ casus patiere sortis
Nec tuas hostis populabit ædes.
Namq; mandauit fidei Angelorum,
Te, tuos gressus, iter, & labores.
Ac ferent vectum manibus per auras
Ne pedes lædant præacuta saxa.
Aspidum squāmas super ambulabis,
Reguli visus hebetabis acres,
Terga Massyli subiges leonis,
Et super vastos equitabiz angues. is
Sic enim rerum sator est locutus:
Spes suas in me quoniam locauit,
Cultor æternæ studiosus arcis:
Corruat victus dabo ne periclis.
Et meum caste quia nomen ornat
Notus in cælum volitabit Heros.
Audiam quando prece me rogarit:
Eruam quando labor imminebit:

Eueham claris titulis honorum:
Conferam laudem senioris aui,
Et meæ tandem speciosa cernet
Ora salutis.

PSALM. XCII.

Bonum est confiteri Domino.

LAudibus æthereum fas est mihi dicere regẽ
Citharisq́ nomen tollere augustum meis.
Mane sub aurora dicam miserescere pronum:
Sub nocte amicum veritatis vnicum.
Illi nota decem feriam discrimina vocum:
Animabo ventis & canora nablia.
Argumentà mei, tua facta ingentia, cantus
Quibus huius animæ spiritum mulces, erunt.
O monumenta tuæ quàm sunt insignia dextræ:
Consilia tecti quàm profunda pectoris?
Non hæc insipiens animo penetrabit acuto:
Non hæc alumnus accipit vecordiæ.
Non videt halantes frondere vt graminis herbas,
Nunc irrigatas nunc reuulsas, Impios
Tu namq́ exanimos æterna in secula mittes,
Felicitate viuus immutabili.
Ecce tui pereunt subitis incursibus hostes:
Et dissipantur qui scelesta perpetrant.

At

At mihi sic valido solidabis robore neruos,
Vt Monoceroti robur in cornu venit.
Et senij vires fuso instaurabis oliui
Fragrantioris debiles liquamine.
Aut hostes ego luminibus cecidisse videbo,
Aut interisse me perosos, audiam.
Sicut palma virens Iustus noua germina fundet:
Libaniq; Cedrus fluctuantis ardua.
Et quicunq; Dei media plantabitur ade,
Diuina lato flore pinget atria.
Non ille ob vitium trepida glaciale senecta
Minus vigebit, quàm iuuenta floruit.
Scilicet vt plenus succo vegetabilis aui
Dei aequitatem gentibus denunciet.
Est bonus ille suis: mihi quàm tutissima rupes:
Piis secundus, surgit asper impiis.

PSALM. XCIII.

Dominus regnauit decorem indutus est.

QVi pollente manu sidera concutit
Iam regni Dominus frena tenet sui:
Regalis trabeam nominis induit,
Accinctos humeros viribus extulit.
Qui terram posuit vitrea pendulam
Fundamenta super, qua variabiles

Nec tentare vices: omnibus omnia
Nec seclis poterunt vellere secula.
Sedes imperij sed tua maximi.
Est aeterna parens, ante volubile
Quam caelum radios funderet igneos
Iam tunc numen eras sufficiens tibi.
Voluunt se rapido flumina murmure,
Indignata gemunt murmura fluminum;
Saeuis alta minis aequora fluctuant
Raucis terrificant aethera vocibus.
Almus sistit aquas at Pater amnium,
Torrentes inhibet ne graue murmurent:
Ponant saeua minas aequora praecipit,
Et sternit placido muta silentio.
O rex caelituum condita laminis
Oris verba tui stant adamantinis:
Sacra namq; domus in penetralibus
AEternum veniet degere sanctitas.

PSALM. XCIV.

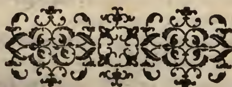
Deus vltionum Dominus Deus.

QVi facies scelerum poenis vltricibus arces
Pater almeô exere vultum.
Qui trutina pendis terras ô arbiter aequa,
Sua praemia redde superbis.

Quo

Quo leuis impietas impunè vagabitur vsq;,
Et turba nefaria plaudet?
Dedita gens sceleri cur vano turgida fastu,
Facta atq; infecta loquetur.
Illa tuum populum calcat, tua prædia latè
Ferro populatur & igne.
Non illam viduæ lacrymis, non aduena placat
Vnaq; occiditur Orbus.
Hæc illi, aspicient non lumina Numinis, aiunt,
Cùm nihil mortalia curet.
O gens cæca vide, nebulis quid inanibus vmbrat
Insania barbara mentes?
Aures bina dedit qui circum tempora binas
Non audiet impia dicta?
Orbibus inclusit qui binis lumina bina,
Non facta indigna videbit?
Qui docet errantes populos, non arguet idem
Hominumq; piacula plectet?
Nouit inaccessam quæ mentem cura fatiget,
Quo pectora torqueat aura.
Felicem quem sacra doces, cui tradere cæli
Almas dignabere leges.
Illum blanda quies duris in rebus habebit,
Dum prauo aperitur hiatus.
Nec Dominus populū, sua nec bona deseret hæres
Inimicæ in pabula flammæ.
Tempus erit, quo Iustitiæ sociabitur æquum
Ad quorum lumina causas.

Aſpicient, recto qui pectore iuſta miniſtrant.
Mecum quis perdere ſontes
Audet, & in prauos ſumptis quis iuſtior armis
Sanctiſsima bella ciebit?
At niſi me Dominus iuuiſſet ab æthere, forſan
Tumulo nunc conditus eſſem.
Nam quoties dixi veſtigia lubrica nutant:
Tua me clementia fulcit.
Alme Parens animum tam ſolabare iacentem,
Quàm cura doloróq; premebant.
An tibi dicebam ſolio commune tyranni
Aliquid fingentis adhæret?
Reſpectu legum ſe nunciat eſſe minacem,
Populisq; afferre laborem.
Attamen armato retinere ſatellite iuſtum,
Pergitq; addicere letho
Innocuum. Secura meæ bonus anchora vitæ
Deus & fuit ænea rupes.
In caput autorum vertet qui ignobile fraudes,
Et qualia ferre dederunt.
Innocuis, eadem noſter Deus omnia coget
Damnatos tollere ſontes.

PSALM.

PSALM. XCV.

Venite exultemus Domino.

HVc chorum ciues date, gratulemur
Inuicem læti, Dominum canamus
Cuius est nobis bonitas amica
Ara salutis.
Voce laudantes adeamus illum,
Tinnulo coram resonemus ære:
Eia vocales feriamus acri
Pectine conchas.
Maximus regum Dominus potentum,
Omnium solus Deus est Deorum:
Qui solum firmat, stabiliq; ponit
Vertice montes.
Ille quod fecit regit æquor vnus,
Obrutam lymphis prius ille terram
Iussit arentem super enatare
Æquoris vndas.
Supplices ergo manibus genuq;
Ite, adoremus, timidi cadamus
Ante diuinum faciem rigante
Imbre parentem.
Noster est idem Dominus Deusq;,
Diues illius sata grex tenemus:
Cuius auditam modò ne rebelles
Spernite vocem.

En ait, ne gens fera me lacesse,
Sicut ad saltus Arabum, parentes:
Qui parum fidis mea prouocarunt
Robora dictis.
Posset experti mea dextra quantum,
Vt fidem magnis habuere factis,
Mox ad antiqua rediere lapsi
iurgia *Iuria culpa.*
Hanc quater denos sobolem per annos,
Lite certarem veluti, morabar
Semper at dixi malè sana mente
Capta laborat.
Ergo iuraui stimulatus ira
Deuios calles generi secuto;
Arua promissa minimè videbis
Accola terra.

PSALM. CXVI.

Cantate Domino canticum nouum.

FErte numen vsitatis
Ante nunquam canticis.
Terra patrem dic sonoro
Vniuersa carmine.
Eia numen, atque nomen:
Personate numinis.

Nuncia-

Nunciate semper eius
Sospites clementiam.
Prædicate quam potente
Sit per orbem dextera.
Eius omnibus referte
Gentibus miracula.
Ille magnus imperator
Laude maior omnium:
Diisq; cæteris tremenda
Sanctitate maximus.
Gentium Dei Deæq;
Sunt inanes fabulæ.
Noster at Deus micantem
Fabricauit æthera:
Ante quem laus & decora
Pulchritudo visitur.
Eius incolunt penates
Sanctitas & gloria.
Vniuersæ ferte gentes
Illi honorem principi.
Nomen eius prædicando
Gloriosum reddite.
Sacrosanctis ferte læti
Atriis donaria.
Supplicate procidentes
Eius in sacrario.
Vniuersa terra sanctum
Nomen eius horreat.

Eia personate, regnat
Ille cunctis gentibus.
Qui globum terræ capacem
Fixit immutabilem.
Iusq; dicit æquitate
Sanctiore præditum.
Terra, cælum, pontus, vdo
Quæ vagantur æquore.
Gaudeant, & arua lætis
Se coronent frugibus.
Efferant sylvæ comantem
Saltuosæ verticem.
Ante regem præpotentem
Qui venit ius dicere
Æquitate iustus orbem
Temperabit integra.
Gentiumq; facta pendet
Veritatis lancibus.

PSALM. XCVII.
Dominus regnauit exultet terra.

IAm frena regni conditor accipit,
Lætentur altis fluctibus insulæ
Diuerberatæ, quæ refusi
Oceani cohibentur vnda.

Nigran-

Nigrantis illum nubis opacitas
Vmbraq́; celant: blandior AEquitas
Illi tribunal, cum sorore
Iustitia grauiore ponunt.
Vis antecedit fulminis ignea
Vrentis hostes: Intonat horrido
Fragore cælum, terra crebris
Fulminibus quatefacta nutat.
Fluxere montes numine territi,
Vt cera flammis tabida liquitur:
Ipsoq́; ab aspectu Tonantis
Diriguit tremefactus orbis.
Stellata cæli fabrica nunciat
Ius quo gubernat; gloria numinis
It nota ab Aurora cubili
Solis ad hospitium cadentis.
Vultum probrosus deiiciat pudor
Cæsa in figuras saxa colentium:
Iactantiumq́; barbarorum
Exanima simulacra rupis.
Errore facti Dij nimis impio
Vnum hunc adorent, aspiciet Sion
Lætata cum Iuda puellis
Sacrilegos obiisse ritus.
Iubente rerum præside Machinam
Terræ iacentem qui premit altior:
Ostendit almum qui Deorum
Spectra super ruitura, numen.

Quicunq; puri diligitis Deum,
Odisse fraudes cura sit improbas:
Vitam suorum nam tuetur
E manibus rapiens Tyranni.
Ex ore iusti discutit aureo
Splendore nubes: pectora sordida
Ignara culpæ, spe, fauore,
Lætitia recreare nouit.
Gaudete iusti maxima principis
O cura nostri: tollite laudibus
Diuinitatem, sanctitatem
Carminibus memores sonate.

PSALM. XCVIII.

Cantate Domino canticum nouum.

Carminis noui sonore
Eia Patrem dicite.
Molientem mira dextra
Præpotentis robore.
Se salutis esse fontem
Sospitando rettulit.
Gentibus monstrauit acrem
Vindicando Iudicem.
Conscius benignitatis
Qui fidem nepotibus.

Israëlis

Israëlis obligatam
Soluit integerrimè.
Vidit orbis quam salutem
Liberator attulit.
Terra iubila canendo
AEris arte concaui.
Incolæ patentis Orbis
Gestientes psallite,
Barbitum ferite, vocis
Flexiones addite;
Tibias inflate dulces,
Cum sonora buccina.
Rege coram iubilate
Cuncta. Pontus vitreas
Crispet vndas, saltet vndis
Quicquid vsquam permeat.
Terra ludat & capaci
Quicquid aluo parturit.
Concitata lympha plaudat,
Amnium perennium.
Perstrepant decora syluis
Montium cacumina.
Orbis autor namq; sanctè
Dicat vt-ius, aduenit.
Assidebunt iudicanti
Veritas, & AEquitas.

PSALM. XCIX.

Dominus regnauit irascantur populi.

Iam Dominus regnat, pennis quem flammeus ales
Tenet sedentem lene remigantibus.
Immanes trepida populi formidine turbent,
Et terra fractis palpitet compagibus.
Magnum numen habet non solùm teste Sione
Sed orbe, vectus axe quem sol aspicit.
Ergo tuum gentes cantent, venerabile nomen
Quando æquitate temperas potentiam.
Tu bona dispensas, æquissima iura ministras,
Litesq́ iudex inter Isacidas regis.
Laudibus eïa Deum memorate ingentibus omnes
Et scamna colite (sanctus est enim) pedum.
Sic Moses, & Aron fecit cum fratre sacerdos
Samuelq́ Dominum primus inuocantium:
Sancta petiuerunt dubiis oracula rebus,
Dominusq́ nubis è columna reddidit.
Seruauere tamen percussi fœdera pacti,
Et iura sanctis explicata legibus.
Hinc, Pater, audisti sæpe exorabilis illos
Cùm vindicabas plebis vltor crimina.
Laudibus eïa Deum memorate ingentibus, illum
Fontem perennem sanctitatis tollite.

Aspici-

Aſpicite hunc mõtem ſibi quem Deus ipſe dicauit,
Ille ille numen ſcilicet ſanctiſsimum.

PSALM. C.

Iubilate Deo omnis terra.

IVbilate qui parentis
Arua terræ finditis.
Numini ſeruite lætis
Imperanti mentibus.
Vocibus lætum frementes,
Templa ſancta viſite.
Qui dat eſſe rebus, illum
Numen eſſe dicite.
Ipſe fecit nos, nec ipſi
Nosmet ipſos fecimus.
Grex ſumus quem paſtor aruis
Ille nutrit herbidis.
Illius fores adite
Occinentes carmina.
Ferte laudes, ferte cantus
Sacroſancta ad atria,
Numen eius perſonate
Cuius indulgentia.
Contineri neſcit vllis
Seculorum terminis.

Veritas at semper vna
Vultu eodem concolor,
Ex auorum tendit annis
Ad nepotum tempora.

PSALM. CI.
Misericordiam & iudicium cantabo.

TE facilem Genitor miseris ignoscere dicam
Saeua grauem tumidis at dare iura reis.
Voce vtrunq; canam, factis imitabor vtrunq;,
Si tua per castas me regit aura vias.
Dum spiro incedam malefícta nescius artis,
Fraus erit in tectis hospita nulla meis.
Non ego consiliis pandam fallacibus aurem,
Qui fauet iniustis litibus hostis erit.
Me fugiant, pectus quicunq; in deuia torquent
Crimina detestor turpia quisquis amat.
Clam sociis rabido qui detrahit ore, lacessam
Donec inhumanus frigida busta petat.
Elatos oculi fastus, animiq; tumores
Nec socios mensa nec laris esse feram.
Amplectar facilis quemcunq; videre tuebor
Incolumem niueâ simplicitate fidem.
Hic mecum sedeat, puris hic moribus aulam
Incolat, hic rerum ducere frena iuuet.

Mentis

Mentis homo tumida nunquã mea limina tãget,
Me non aſpiciet qui dare verba ſolet.
Cùm primum radiis ſtellas Aurora fugarit;
Impia facta meum tollere munus erit.
Nequis in vrbe Dei viuat ſceleratus auiti:
Fas eſt à ſanctis mœnia ſancta coli.

PSALM. CII.
Domine exaudi orationem meam.

S*Ancte Parens audi: ſubeat meus æthera clamor,*
Nec faciem timidis iratam auerte querelis.
Me ſuper aduerſa cùm detonat ira procella,
Leniter inclina miſeratus queſtibus aurem.
O quacunq; die ſupplex te in vota vocarim
Pone moras. En alme: vides quàm deficit ætas:
Quàm fugiunt celeres nebulæ ceu flatibus anni,
Oſſaq; ſopitas referunt exucca fauillas:
Dum laccrymis humecto ſinus, potusq; cibiq;
Improuiſa diu ſubiere obliuia. mentem
Vnde vigor periit, cor tonſi exaruit inſtar
Graminis, æſtiuo quod diſcidit aëre meſſor.
Dum gemo, dum querulis turbatus vocib. hiſce
Sicca renudatis penitus ~~cortis~~ oſſibus..hæſit cutis
Qualis inacceſſis mœret Pelecanus ad arces

Quiq;

Quiq; solet voces in fletum ducere bubo:
Talis ego lacrymas, longa aut suspiria fundo.
Et volucri similis vigilo quæ culmine tecti
Per noctem queritur desertum à coniuge nidum.
Interea dum solis obit rota flammea mundum,
Insultat misero, raptis coit æmulus armis
Iuratumq; minax ciet in mea funera bellum.
Tunc epulas cinerem duxi, tum pocula fletu
Miscuit atra dolor. Nec me minus ira, tuiq;
Oris agit grauitas, namq; erexisse videris
Vt casu ruerem maiore elapsus ab alto.
Non aliter mea vita fugit, quàm vesper Olimpo
Præcipitat, seræq; cadunt à montibus vmbræ,
Et macie tenuor ceu torrida solibus herba.
At pater æternum duras, nec secula famam
Delebunt oblita tuam, fati inscius æuo
A proauûm venies in tempora sana nepotum.
Surge Sionææ tandem misereberis arcis
Et iam tempus adest, quo te miserescere fas est.
En recidiua tui lapides in mœnia serui
Depereunt, & adhuc lacrymant disiecta vidẽdo.
Pergama restitues, at tunc ferus accola nomen
Diuinum metuet, maiestatemq; tremiscent
Qui regna imperiis frenant inimica tyranni.
Ergo suam Genitor placabilis eriget vrbem
AEternum ostendet cum maiestatis honorem,
Tum faciẽ vertet blanda se in vota piorum:
Luctisonas inopum nec respuet ore querelas.

Hæ

Hac tabulis habeant fidis inarata minores,
Proferet orta Deo soboles inde altera laudes.
Quippe bonus rutilo despexit ab athere terras
Audiat ut gemitus quos vincti à carcere fundũt,
Damnatosq; neci rumpens ergastula, soluat.
Instaurata Sion Solimaaq; mœnia nomen
Tunc Domini, laudesq; canẽt: Tunc arua domosq;
Externi linquent populi, tunc regna tyranni
Vt promissa ferant almo donaria templo.
In medio quamuis vita mihi robora cursu
Frangat, & angustis includat tempora metis
Alme rogabo tamen ceptis ne defice rebus,
Ne medio in cursu lege fila nouissima vita.
Nos etiam si sera ruant mortalia condent
Fata solo, tu semper ages immunia lethi
Secula, qui rerum partus Deus ante fuisti.
Fundasti ô opifex stabiles ab origine terras
Et cali radiantis opus: chaos occupet astra,
Et latam dissoluat humum, tu funeris expers
Idem semper eris cùm catera deterit atas;
Ac attrita nouis homines vt pallia, mutat.
Sed tua gens restui tecum non legibus aui
Eruta durabit, quaq; exorietur ab illa
Secula posteritas duce te felicia viuet.

PSALM.

PSALM. CIII.

Benedic anima mea Domino, & omnia.

MEns cane grata Deum, præcordia dicite nomen
Hilarata magni regis augustißimum.
Mẽs grates age læta, dedit quæ maxima velo
Obliuiosi conde ne silentij.
Ille tibi facilis venia, scelus omne remittit,
Omnes amicus sanat ægritudines.
Mortis ab imperio te vendicat ille superbo,
Suæq; donis implet indulgentiæ.
Vota super cumulat quæ voce animoq; reposcis,
Aquilæ iuuentam seruat vt noua tuam.
Iustitiæ rectiq; tenax quam liberat vltro
Calumniarum præpeditos retibus.
Iura bonus docuit fidum cælestia Mosem
Sua Israëlis sacra prisci liberos.
Ad veniam largus Deus est, mortalia facta
Ad vindicandum parcus iracundiæ.
Nõ semper tumidas vindictæ immittit habenas,
Nutuue semper terret implacabili.
Non scelerum vindex pœnas æquauit aceruo,
Magis pepercit ille quam peccauimus.
Altior it bonitas Domini miserata iacentes,
Quam terra cælo distat: & piacula

Tam

Tam procul à nobis iram metuentibus egit,
A solis ortu quam recedit occidens.
Quem soboli nudat pater exoratus amorem,
Suæ hoc amicat restitutos gratiæ,
Qui cælum violasse timent: non immemor esse
Coacta molli vasa nos è puluere.
Nascimur halantis ceu rosida graminis herba,
Tum cùm iuuenta vernat, efflorescimus.
Ad senij tristes hinc spiritus euolat horas,
Et quærat vltra nemo quo simus loco.
Sed Domini bonitas illos æterna coronat,
Diuina metuunt iussa qui dissoluere.
Et Genitor natos natorum respicit æquus,
Curis tuentur pacta qui fidelibus.
Qui memores animo celeri mandata capessunt
Obtemperantes ritè sanctis legibus.
Ille sibi posito solium fundauit Olympo,
Rex vnde mundo sempiternus imperat.
Vos celebrate Deum qui iussa facessitis alis,
Pueri Tonanti militare nobiles.
Vos acies iuuenum pulchræ, vos agmina cæli
Sacræ ministri iussionis alites.
Voce lyrisq; simul rerum memorate parentem,
Et quicquid vsquam fabricauit artifex.
Tu quoq; mens illum quantum potes æmula tolle,
Tot obligata rebus effer laudibus.

PSALM. CIV.

Benedic anima mea Dominum, Dominus Deus,&c.

Mens age grata suo Dominum cane Numine magnum,
Euehit humanas vltra quem gloria metas.
Pro trabea laudem; tyria prô veste decorem,
Induit, aeternum prô diuite lumen amictu.
Pensilis in morem cortinae extendit Olympum:
AEthera suspensa vestit testudine lympha.
Nube vehens equitat curru ceu praepete, ventos
Ad iuga compositos iubet ire volucribus alis,
Anteuolant aurae, flammaeq; ad iussa ministra.
Imperio molem terrae fundauit inertem;
Secula quam nullis impulsibus vlla mouebunt.
Cumq; superiecto ponto redimita lateret.
Voce Dei refugas aliò mare depulit vndas;
Inde nouo tellus apparuit arida vultu.
Tum montes creuere iugis, mediaq; reducto
Descendêre sinu latera inter frigida valles.
Et lato aequati nituerunt margine campi.
Quā ne rursus aquis tegeret redeuntib. aequor
Littora signasti Genitor. Decliuia fontes
Per iuga laxasti; riguis conuallibus amnes
Vnde cadunt, purasq; bibunt animantia lymphas.

Hinc

Hinc Onagri capiunt latices, syluamq; sonantem
Desuper infixis habitant auiaria nidis.
In scopulis nemorũ volucres, in frondibus altis
Tam variæ pennis, quàm vocib. æthera mulcent.
Sufficis humorem pluuiæ tu montibus vnda;
Inque nouos saturas inarata noualia partus.
Hinc pecori faciunt verni fœnilia Soles:
Hinc ager humanas mensas olitorius implet:
Hinc segetes veniunt campis; hinc collibus vua;
Hinc tenues vmbrat radix oleagina cliuos.
Scilicet vt vires homini, seges afferat; hortus
Pingue olus: curas vindemia læta releget: &
Aëreo mœrens facies hilaretur oliuo.
Nec minus interea sterilis plantaria sylua
Cultor alis. Cedris Libanum frondẽtibus vmbras,
Gaudet auis caras vbi plurima figere sedes:
Enodesq; legit peregrina Ciconia fagos,
Nidorum præses longis inimica colubris.
Dorsa tuo accipiunt cerui montana fugaces
Munere, saxa cauas lepori sinuosa minori.
Tu Pater vmbriferam fecisti in tempora lunã;
Et qui luce micans Sol detegit, omnia, fesso
Terminat axe diem, & sero lauat æquore currũ.
Tum placuit cœlo tenebras posuisse, quietem
Nox daret, vt vigiles oculos furata labori.
Tum vaga desertis errant animalia lustris;
Excitiq; fame quærunt alimenta leones,
Teque suam magnis orant rugitibus escam.

At cùm primus equis Oriens afflauit anhelis
In latebras abeunt. Humana penatibus exit
Gens ad opus; feros donec ferat Hesperus ignes.
Argumenta Parens rerumne ingentia mirer?
Quam sapiens an cuncta regas? si plena redūdat
Terra? quid immēsum spatiis, & flexibus æquor:
rrates *Vnde per ~~ornatas~~ allabitur æstus in oras?*
Innumeros generat per stagna liquentia pisces,
Immanes alij dorso salis arua reuellunt,
Exiguis alij ludunt ad littora pinnis.
At cum vela rates tendunt Aquilonibus, ausæ
Credere sæpe lago quæ monstra natantia cernūt?
Cete innare vident, & aquarum tollere moles.
Siue solum teneant, seu regna humentia ponti
Tempore cuncta suo sperant alimenta daturum.
Læta futura manu si diuite pabula fundis.
Si tamen aduerso renuisse videberis ore:
Sensibus attonitis animā turbata relinquunt,
Inque leuem tandem veniunt resoluta fauillam.
At simul atq; tuus vitai spiritus auras
Impulerit, sument iterum rediuiua colorem,
Et tellus alio recreata nouabitur ore.
Laus tua, perpetuum duret tua gloria tempus;
Et fabricata volens operum monumēta secunda.
Cuius in aspectu tellus exterrita nutat,
Et pauida fumant tacti formidine montes.
Dum iubar hoc nitidi video genitabile cæli,
Dum viuo, spiroq; Deo mea carmina dicam.

Vocibus

Vocibus ille meis tantùm bonus annuat, illo
Sat felix, sat vita mihi splendebit amico.
Extirpata solum scelus, impietasq; relinquant,
Te mea, sancte Parens, mens nunquam ingrata,
sonabit.

PSALM. CV.

Confitemini Domino & inuocate.

ÆTernum cantate Deum, nomenq; vocate
Numinis Isacidæ. Populos hunc esse docete,
Cuius habet nullos æterna potentia fines.
Voce, lyra, plausu, conuentibus inclyta læti
Dicite quæ valida fecit miracula dextra.
Illius augustum sit gloria tollere nomen:
Quærere, quæsitum vera inuenisse voluptas.
Quærite nec dubium venient in pectora vires
Illius. O curis ardete perennibus ora.
Facta memor recolat mens illa ingentia quando
Prodigiis Pharios egit, quando inter arenas
Incultas Arabum docuit sua iura parentes.
Vos genus Abrami, lecta de stirpe minores
Alloquor Isacidas, noster Deus omnia frenat,
Et trutina mundum non falso examine pendit.
Ille memor fidei pacta rata fœdera seruat,
Mille fluant quamuis ab auorum secula seclis.

Quæ semel Abramo, & soboli iurauit Abrami.
Iacobum statuit mansura immota nepotem.
Huius & æternum nos posteritatis alumnos.
Scilicet arua tibi dixit Cananæia seruo,
Certa futura tuæ tanquam patrimonia sortis.
Tunc autem nostra pauci de stirpe colebant,
Et profugi ignotis mutabant gentibus agros.
Non tamen indigenis populus fuit aduena ludo:
Quin pronos in eum moliri hostilia reges
Corripuit, ne tange meos gens effera Christos
Dixit, & in sanctos sit nulla iniuria vates.
Cumque famen terræ laxis inferret habenis,
Vt victum miseris mortalibus arua negarent:
Ante Paretonia legauit in oppida gentis
AEmula Iosephum quem vendidit ira suorum.
Hic falso indicio non æqua in vincula missus
Sæua tulit, donec iuueni lux aurea fulsit,
De cælo afflatam soluit quæ in somnia linguam
Educto vinclis, qui latè antiqua tyrannus
AEgypto ium iura dabat, mandauit habenas;
Vt Pharon atque aulam regeret primarius Heros.
Et proceres ignota, senes meliora doceret.
Hinc pater vndantem petiit nouus accola Nilum
Iacobus cum stirpe Chami regionibus hospes.
Quem Deus ingenti numero increuisse nepotum
Fecit, & ardentem furiis super extulit hostem,
At metus, vnanimes & conscius vrere liuor,
Consilia AEgypti mutauit in impia regem.
Hinc odiis populum sæuis, hinc arte maligna

Cura

Cura fuit duro miseros abolere tyranno.
Sed Genitor Mosen, & fratrem misit Aronem
Qui Pharias agerent magnis terroribus Vrbes.
Continuò iussis parent cælestibus ambo,
Et Deus inuoluit picea caligne cælum.
Vertit aquã fluuiis in nigrum sanguinis amnem:
Occidit tremulos per stagna liquentia pisces.
Terra dabat querulas profugibus humida ranas,
Attonitis etiam lauta in penetralibus aula.
Asper acerba sonans muscarum exercitus alis
Increpuit, Pharias texerunt Cyniphes oras,
Decidit inuisa lapidosus grandinis imber,
Flammaq; nec Viti frondes, nec ficubus Vmbras,
Nec poma arboribus, nec sylua arbusta reliquit.
Mox in relliquias impasta locusta Volauit,
Et diros acuit morsus in gramina bruchus.
Nec Pharos hic cessit, nec numinis ira quieuit.
Corpora nox thalamis quãdo intempesta fouebat,
Primitias pecorum Vindex hominumq; peremit.
Tum fracti cecidit feritas animosa tyranni
Et gens sancta Deo tandem Pharon auspice liquit
Diues opum, tacto morborum nemine telis.
At Pelusiaci gaudent abiisse coloni
Isacidas, si fortè metus Diræq; recedant,
Et pax compositis redeat tranquillior auris.
Nube Deus profugis Solem remouebat opaca:
Fulgentem castris in noctem prætulit ignem.
Indulsit gratas auium poscentibus escas,
AEthereis querulas satiauit frugibus aluos.

Flumina percusso dedit exundantia saxo,
Et laticum fluuiis bibulas impleuit arenas. (icti,
Hac Pater omnipotens haud fœderis immemor
Quo sibi perpetuùm fidum sociauit Abramum.
Sic Domus Isacidum Pharios duce numine læta
Fugit, & eiectis antiqua è sede colonis,
Ædificata velut patria colit oppida fortis.
Scilicet vt Domini teneant immobile fœdus,
Et leges adeant, sancitaq; iura capessant:
Æternum ô omnis quem laudibus efferat ætas.

PSALM. CVI.

Confitemini Domino quoniam bonus.

EIa Deum laudate bonum clementia cuius
Spatiis non clauditur æui.
Facta quis eloquij felix ingentia dicet,
Laudumq; æquabit honorem.
O qui iura poli memores diuina reuoluunt,
Et semper iussa capessunt.
Respice me carum populum quo lumine cernis,
Placidusq; impende salutem.
Vt videam Genitor bona quæ largiris amicis
Vt lætus gaudia gentis.
Alme tua capiam, sociusq; ad carmina tendam
Tibi quæ tua prædia dicunt. Nos

Nos & aui scelerum pœnis obnoxia turba
Immania fecimus olim.
Non pelusiacas illi tua facta per Vrbes
Animo sapiente notarunt.
Nec meminere tuæ quanto bonitatis amore
Vincla effugere Tyranni.
Inuia te propter pelagi caua littora rubri
Irritauere frementes.
Seruasti tamen immeritos, Vt nosceret orbis
Cæli pelagiq́ potentem.
Nam simul increpuit tua Vox, salis alueus imas
Ostendit siccus arenas.
Inter aquas populum duxisti in tuta, per aqua
Strati Velut æquora campi.
Et Vindex odij, pœna, armorumq́ locasti
Aduerso in littore saluum.
Vnda sed oppressos glomerata resorbuit hostes,
Nullo fugiente procellam,
Tunc habuere fidem Verbis, tum Voce canora
Domino cecinere triumphum.
Attamen obliti rerum, sanctissima patrem
Non sustinuere monentem.
Et cupidæ flamma torrente libidinis acti
Per inhospita saxa quietum
Tentauere Deum, sceleratis annuit ille
Vsq; ad fastidia Votis.
In trepidis Mosen castris furor æmulus egit,
Et sacrum Arona Tonanti

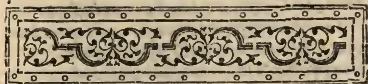
Terra sed immani gremium patefecit hiatu,
Raptumq; Dathana vorauit.
Et coniuratos Abironis vt hausit, aperti
Commisit gurgitis Oras.
Arsit flamma rapax, turpem populata senatum,
Capita impia detulit Orco.
Nec pœnis domiti solitum posuere furorem:
Sed conflauere iuuencum.
Horebi ad montes, & fusilis ante metalli
Proni cecidere figuram,
Mutauere sui decoris præconia, Tauri
Carpentis imagine fœnum.
Numinis immemores quo solo impunè volarunt
Ad libertatis honorem.
Territa prodigiis AEgyptus cessit, & arua
Chammi tremefacta coloni.
Cuius ab imperio suspensis horruit vndis
Mare cùm vada vidit apertum.
At genus ingratum stirpe euertisset ab ima,
Ni Moses lenia fando
Orasset veniam, lethumq; inferre parantem
Dominum reuocasset ab ira.
Quid memorem? toties questi fugientia longè
Optati limitis arua.
Vt propius venere, soli nihil vberis æquor
Animis duxere superbis.
Hortantisq; Dei certi non credere dictis
Castra inuoluere querelis.

Extulit

Extulit ergo manum deserta per auia, gentem
Vt sterneret ense rebellem.
Relliquias variis profugas erroribus oras
Populorum ferret in omnes.
Interea Phegoris ritus didicere Baalis,
Et Diis libata sepultis
Exta vorauerunt. Pro talibus at Pater ausis
Contagia lurida misit.
Sed bonus egregia Phinees vt cæde litauit:
Pestis fugere sagittæ.
Idq; viro factum decus immortale nepotum
In seros attulit annos.
Propter aquas Meribæ gens seditiosa Tonantem
Iterum commouit: & ipsum
His adeò furiis Mosem popularibus ægrum
Iurgante coarguit ira.
Quid mandata sequar? populis, occidere iussis,
Vitam pro morte dederunt.
Gentibus immisti quarum cum ritibus vltrò
Sunt numina vana secuti.
Et Seruire Deûm pictis voluere figuris:
Vnde omnis causa malorum.
O scelus: horrendis sua pignora manibus Orci
Ipsi occidere parentes.
Fumantem pateris ipsi effudere suorum
Spectra ad Cananæa cruorem.
Innocuo maduit tunc hospita sanguine Tellus,
Patrum maculata furore.

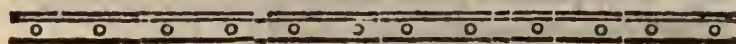
Cælestisq; tori gens aspernata pudorem,
Sibi legit adultera sordes.
His Deus auersus, stirpem quam legerat, odit;
Detestatamq; reliquit.
Inq; potestatem gentis venisse superba,
Dedit & seruire tyrannis.
Tum grauis imperij fastus experta minaces,
Cristas animosq; remisit.
Sed Pater aspiciens quã dura atq; aspera ferret,
Captiuam sæpe redemit.
Nec tamen ingenio vidit meliora relicto,
Sed propter crimina rursus
Occidit; & cæli patrem miseranda rogauit:
Pater annuit, & memor icti
Fœderis, irarum laxas compreßit habenas,
Iam lenis: & ænea quondam
Gentis inhumanæ molliuit pectora, cuius
Fasces captiua ferebat.
Eripe nos Genitor totq; à regionibus actos
Ad patria collige tecta.
Nomen vt alme tuum tollamus in æthera plausu:
Tua læti vt facta canamus.
Sit Deus Isacidum celebris, dum secula voluit
Stellis redeuntibus æther.
Vocibus, & fremitu plebes hilarata secundo
Domino sit gloria, clamet:
Amen Amen.

IN QVIN-

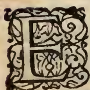
IN QVINTVM LIBRVM PSALMORVM

INTERPRETATIO POETICA LATINE.

PSALM. CVII.

Confitemini Domino quoniam bonus.

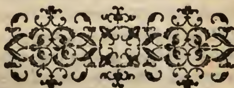
Ia bonum laudate Deum, quem secula mitem
Omnia nascentis sensere ab origine mundi.
Vos memorate bonum quos duro ex hoste receptos
Amissæ antiquas patriæ reuocauit in oras:
Exilium seu terra fuit qua lucifer exit,
Seu qua purpureos sero lauat æquore crines,

Humida siue Noto, Boreæ seu torrida flatu.
Errarunt profugi deserta per auia quondam,
Qua sedes hominum nulli posuere coloni.
Non fuit unda siti, non esurientibus esca:
Inq; malis animus duris stupefactus inhæsit.
Alma Dei afflictis orarunt numina rebus,
Et Pater auxilio miseros præsente leuauit,
Reclusitq; viam qua tandem in culta venirent.
Ergo bonum miseris Dominum succurere dicant,
Et quibus humanum factis genus erigat vltro.
Ille animam rerum penitus satiauit inanem,
Membraq; restituit iam deficientia, vita.
Cùm vincti in tenebris, et lethi horrore iacerẽt
Afflictiq; famem gemerent, ferrumq; timerent:
(Scilicet æthereis fuerint quod legibus olim
Consiliisq; Dei tranquilla in pace rebelles)
Tot damnis humiles, & mille doloribus ægri,
Auxilio vacui, Dominum sibi adesse rogarunt;
Qui miseris facilem clamoribus appulit aurem:
Damnaq; placatus repulit quæcunq; tremebant.
Ergo bonum miseris illum succurrere dicant,
Et quibus humanum factis genus erigat vltro:
Ostia tot fractis qui vectibus ænea rupit.
Nescia mens hominum, pœnæ secura futuræ
Indulget vitiis; languor tamen vndiq; missus
Sæuit, & ingrati torquent fastidia victus.
Interea macies ægros, & lethifer æstus
Ducit in attoniti frigentia limina busti.

At vo-

At votis Dominum fracti precibusq; fatigant
Et timidos facilis vicina à morte reducit:
Immisso curans lethalia vulnera verbo.
Ergo bonum miseris illum succurrere dicant,
Et quibus humanum factis genus erigat vltro.
Laudũ sacra ferant, demptos se à funere vulgent.
Qui tumidum pandis latè mare nauib. errant,
Mutantes alio vectas à littore merces,
Numinis in medio cernunt miracula ponto.
Cùm iubet emissa crepitans sonat halitus aura,
Et mare nunc cœlo, stygiis nunc manibus infert.
Mens nautis animusq; cadit, fumantia vini
Largius hausissent veteris ceu pocula, nutant.
Rector in incerto positus, nec remige nauem
Nec velo Zephyros, nec sustinet æquora clauo.
Vna salus orare Deum si fortè remittat
Tempestas, & opem bonus implorantibus affert.
Stare iubet ventos, tempestatemq; silere:
Et pigri in morem stagni tumida æquora placat.
Mirantur posuisse Notos, lætiq; secundis
Flatibus, adueniunt patrios duce numine portus.
Ergo bonum miseris Dominum succurrere dicãt,
Et quibus humanum factis genus erigat vltro
Illum in Conciliis populi, patrumq; senatu
Ingeminent, referant illi euasisse profundum.
Flumina desertis arentia mutat arenis,
Reddit sicca vagis humentia fontibus arua:
Et pingues sterili vitiat salsugine campos,

Scilicet indigni quoniam meruere coloni.
At contra arentes in stagna liquentia glebas
Vertit, & irriguis inducit flexibus amnes.
Has Genitor sedes turba largitur egena,
Illa sibi leges concors & mœnia ponit.
Sulcat humum ferro, lectas serit ordine vites,
Et noua respondent cultorum semina curæ.
At pater indulgens operi, nunc temperat æstum
Imbribus, aëreos arcet nunc solibus imbres.
Prole domos, fœtis agros animantibus implet.
Quod si nequities profugos agit æmula mores,
Contrahit effusas larga pietatis habenas.
Hinc abit in nihilum magna respublica gentis,
Pars abeunt morbis, pars belli iure tyrannis
Succumbunt, laceram pars seditionibus vrbem
Effugiunt, ipsi proceres in montibus errant.
Innocuos Genitor sed non patietur anhelam
Deplorare famem, gregibus sed ouilia lætis
Plena dabit referant vt tecta antiqua bonorum.
Hæc iusti aspiciunt hilares, at muta silescit,
Improbitas. Sapiens ô qui hæc sub pectore voluit.
Quem Domini bonitas seruat sciet alma tenorẽ.

PSALM.

PSALM. CVIII.

Paratum cor meum Deus.

COr est paratum, vox, lyra, nablia;
Ad te canendum Rex bone cælitum:
Hoc mens anhelat, tinnulaq;
Huc cithara mea fama tendit.
Vos iuncta dulci nablia barbito,
Cælum priusquam lux noua detegat
Proferte cantum: mane surgam
Ante vagos Orientis ignes.
Te sancte dicam Rex habitabiles
Mundi per oras: audiet accola
Me qui calentem potat Indum,
Aut Tanais glacialis vndas.
Benignitatis laude micantium
Ascendis vltra lumina syderum:
Fideq; tranas inquietas
Aëreæ regionis arces.
Stellante fulge clarior æthere,
Tuaq; profer lampada gloriæ:
Vt innocentes liberentur
Quos animo refoues amico.
Dextra inuocantem me tua sospitet,
Has aure voces lenior accipe:
De monte cæli te loquentem
En video mihi grata regem.

Placet quod optas. Iam tibi partiar
Aruum Sichemes nobile meßibus:
Demetiar vallem Sochoti.
Planitie viridantis vda.
Bissena proles est mea, scilicet
Ortus vetusto sanguis ab Isaco:
Gilad, Manasses, Ephraimus
Præsidium clypeusq; regni.
Iudas paterni sceptrifer imperi
Det iura lectis regia fratribus:
At sit Moabi stirps, ahenum
Quo gelida lauet amnis vnda.
Vexilla Idumes finibus inferam:
Aut victa subdet se mihi principi,
Aut gens Palestina rogatum
Accipiet cohibenda fœdus.
Munita quis me ducet in oppida?
Arces Idumes ecquis in arduas
Mecum profectus militando
Per trepidas equitabit vrbes?
Quis ducet? ibis tu pater agminum
Ductor meorum qui prius impios
Nos reppulisti, non gerendo
Signiferi velut ante munus.
Sed nunc in arctis alme periculis
Te siste primum: spes alit irritas
Quicunq; mortalem futuram
Auxilio sibi credit hastam.

Te prœliantes fortiter auspice
Cæso in penates hoste redibimus:
Aduersa castra & perduelles
In nihilum tua dextra vertet.

PSALM. CIX.

Deus laudem meam ne tacueris.

PAter colende, laudis ô autor meæ
Ne finge nunc silentium.
Sceleratus & dolosus en hiscit, sui
Vt virus oris euomat.
Odiosa notis verba texunt fraudibus.
Et immerentem prœliis
Vltro fatigant. Alta quorum gratia
Votis adiui sidera:
Reddunt amanti mille contumelias,
Pro commodis incommoda.
Hunc sub tyranno pone, diris vrgeat
Hunc læuus atris Angelus
Reus citetur, & seuero prodeat
Damnatus à prætorio.
Oratione quando facta diluet
Acerbet in se iudicem.
AEui ante metas funeretur: & locum
Honoris alter auferat.
Sit orba proles, vxor at solatiis
Defecta coniugalibus

Soboles oberret mœsta, victus indiga
Ab æde patris exulet.
Bona fœnerator exigat, laboribus
Quæsita multis occupet
Alienus hæres. Nemo præsidio leuet
Misertus orbos liberos.
Cadat propago tota, prima sanguinis
Origo, sit nouissima.
Vltoris ante numinis vultum, patris
Iniquitas obambulet.
Incesta matris acta ne fugacibus
Obliterentur seculis.
Hæc fixa menti Rector æternus gerat
Vt vindicet; sed incolæ
Terræ hunc silescant. Non misertus pauperis;
Nulli sit vnquam flebilis.
Nam persecutus indigum, letho dare
Conatus est innoxium.
Maledictionem fouit, ipsi eat comes
Amara detestatio.
Benedicta fugit, nemo comprecabitur
Illi secundos exitus.
Maledictionem vestis instar induit,
At repsit in præcordia,
Vt hausta siccas vnda per venas meat,
Et ossa oliuum funditur.
Hoc clarus humeros ciuis ornet pallio,
Accingat hoc se balteo.

Remuneretur præmio hoc illos Deus
Qui detrahunt, qui fabricant,
Mihi vnde peream. Sancte me parens tui
Ob nominis clementiam:
Defende egenum, pauperem, cor anxium
Grauißimis doloribus.
Recedo qualis vmbra sera deficit,
Sub noctium crepusculo.
Locusta sicut excido, virentibus
Decussa ramis arborum.
Genua vacillant, languidos ieiuniis
Exuccus artus defero.
Illudit hostis, in meum quassat caput
Nictando contumeliam.
Opem fer alme conditor, serua tua
De more me clementia.
Vt te volente me flagellatum sciant:
A sospitante sospitem.
Illi impotentes euomant conuicia,
Tu me beabis interim.
Cadant pudoris obliti coloribus
Seruus tuus lætabitur.
Notis operti luridis infamiæ
Qui me petunt opprobriis
Tegantur, humeris vestis ad pedes fluens
Vt omne corpus induit:
Ego coacta plebis in frequentia,
Deum sonabo laudibus.

Fuerit egeno quod patronus, vindicans
Ipsum feris ab hostibus.

PSALM. CX.

Dixit Dominus Domino meo.

GRata meo Dominus Domino sic ore locutus
Dixit, Parenti Nate dexter asside.
Donec sacra pedum deuoluo ad scamna tuorum,
Fractis rebelles æmulos ceruicibus.
Imperiosa feram domitum tua sceptra per orbem
Clara Sionis è niuali vertice.
Scilicet vt tumidos vnus domineris in hostes,
Mediusq; cunctis imperes mortalibus.
Quando triumphabis, populus tuus aurea tecum
Lætis adibit templa cantionibus.
Vt ros ille tua gemmauit originis, ante
Quam purpuraret ore nubes Lucifer!
Iurauit Dominus, quæ non iurasse pigebit,
Melchisedeccis te sacerdotem fore
Scilicet antiquo ventura in secula more,
Dum pulcher astra ducet æther ignea.
Ipse tibi dexter fusa populabitur ira
Vulgoq; reges sternet aduersarios.
Attonitis etiam populis ad iura coactis,
Ingesta passim congeret cadauera.

Qui

Qui tibi ne quicquam ſteterit contrarius armis,
Luet inſolentem tritus impotentiam
Tuáq; ſitim pelles vndante à ſanguinis amne,
Caputq; victor inſeres aſtris tuum.

PSALM. CXI.

Confitebor tibi Domine in toto corde.

ME ſiue patrum curia detinet,
Cætus virorum ſeu popularium:
Ex corde primum, tum ſonoro
In Domini feror ore laudes.
O facta veri numinis inclyta?
Sic eſſe norunt qui cupientibus
Ardent medullis & Tonantis
Artificis monumenta quærunt.
Laus, pulchritudo, gloria fabricam
Illius ornant, ſancta volatile
Decreta legum tempus vltra,
Quod volucri fluit axe, tendunt;
Hæc ſumma rerum, limes hic omnium
Miraculorum quæ bonus edidit;
Suum colentes numen, olim
Aetherea ſatiauit eſca.
Non ille pacti fœderis immemor,
Formidoloſæ robora dextera

Oſtendit

Ostendit olim, bella caro
Pro populo generosa pugnans.
Vt læta nobis scilicet oppida
Pulsis colonis traderet. O manum
Quam veritatis, nec mouendi
Integritas comitatur AEqui.
Quæcunq; sanctis legibus imperat,
Sunt pura curis iussa fidelibus:
Mansura semper, non fugacis
Caniciem patientur æui.
E barbarorum finibus, Isaci
Stirpem recepit, cui rata fœdera
Promisit æternum futura,
Si coleret studiosa leges.
Sanctum & tremendum nomen amabilis
Est conditoris: Sed sapientiæ
Addisce Tellus, esse verum
Principium metuisse numen.
Hæc vna mentes regula dirigit,
Quæ laude pollent perspicientiæ:
Hinc fama nullis seculorum
Exoritur fugitura pennis.

PSALM.

PSALM. CXII.

Beatus vir qui timet Dominum.

O Felix animi qui relligiosus honorat
Numen, piusq; iussa casto numinis
Ardet amore sequi. Semen dominabitur eius:
Deus piorum nam beat propaginem.
Illius innocuos gaudent habitare penates,
Opes & alma vera famæ gloria.
Indeq; letheum generans obliuia tempus,
Non æquitatis auferet repagula.
Offendent alij propter caliginis vmbras,
Iusto bonoq; lux præibit ætheris.
Qui miseræ clemens inopum fert commoda sorti,
Grauis autor æqui, iudices affabitur.
Machina ~~non~~ nec trepidi quãuis ruat eruta mundi,
Loco vacillans de suo mouebitur.
AEterna accipient illum præconia famæ,
Nihil timentem fraudis humanæ vices.
Quin Domino fretus manet imperterritus hostes,
Visurus illos vt ruentes occidant.
Dat sua pauperibus, decora immortalia cautus
Opum superbo præferens ludibrio.
Hinc illum roseis attollet gloria pennis,
Quam non vetustas delet, aut obliuio.

Impius

Impius hac oculis animi tormenta videbit:
Horrenda frendet intuens quod oderit.
Se cruciet donec pallens cutis ossa renudet,
Votis abibit ad sepultos irritis.

PSALM. CXIII.

Laudate pueri Dominum.

V*Ocibus læti pueri ô canoris*
Omnium patrem memorate rerum:
Eius augustum super astra cantu
Tollite nomen.
Verba diuinum benedicta nomen,
Huius à cursu fugientis aui,
Ad futurorum vaga seculorum
Secula tollant.
Solis à primo radiantis ortu,
Ad plagam vasti maris occidentem
Principis sanctum resonent mouentis
Omnia nomen.
Altior terra populis, corusca
Syderum multo colit igne templa
Cuius ardentem radiis Olympum
Gloria tranat.
Qui Deos cocto facitis metallo,
Aut laborato simulacra trunco:
Cui vaporantes simili dicatis
Thuris acerras?

Noster æternas habet vnus arces,
Perq; terrarum latebras, & vltra
Nubium tractus nihil occulentes
Lumina ducit.
Ille deductos inopes ab vmbra
Publici lucem vocat in theatri
Oblitis cœno Tyrios egenis
Vestit amictus.
Et toro claros locat inuidendo
Quo sedent reges proceresue regum:
Iussa dicturi, vel amica pacis
Iura daturi.
Ille mœrentes sine prole matres,
Implet oratus sobole: paternas
Liberum felix noua mater vnde
Incolit ædes.

PSALM. CXIV.

In exitu Israel de AEgypto.

A*Bramidarum cùm domus exitu*
Felice Memphim liquit inhospitam,
Quam Nilus hyberna per æstum
Alluuie peregrinus vndat.
Iudæ propago tunc fuit ætheris
Sacrata regi: tunc genus Isaci
Vnum recepit, cuius omni
Imperiis regeretur æuo.

Vidit

Vidit rubenti pontus ab æquore,
Scissóq; fugit territus alueo:
Iordanis in fontes reduxit
Attonitas fugitiuus vndas.
Sese extulerunt culmina montium,
Sicut minoris dux gregis exilit:
Lusere colles vt per arui
Planiciem viridantis agni.
Quid est apertis cur mare fluctibus
Reclusa nunquam per vada fugeris?
Iordanis ecquid te coëgit
In pauidos remeare fontes?
Cur extulistis culmina verticem
Vt dux ouilli se gregis erigit?
Vestraq; moti sede colles
Vt teneri saliistis agni?
Os terra pallens scilicet inclytum
Formidolosi Numinis horruit:
Sub cuius æterna propago
Isacidum ditione viuit.
In stagna cautes hic Deus algida
Vertit rigentes, & sitientium
Leniuit ardorem, fluenta
Eliciens ab hiante saxo.

PSALM.

PSALM. CXV.

Non nobis Domine non nobis.

NOn nos meremur præmia nobiles
Victoriarum: Sed Pater optime
Tuum per orbem fama nomen
Præpetibus ferat acta pennis.
Tuæ hunc honorem munificentiæ
Et veritati confer, ab efferis
Ne gentibus victi rogemur
Vester vbi Deus est? Olympi
Nam noster arces incolit igneas,
Frenare mundum legibus efficax;
Non vi parata, sed volentis
Arbitrij moderante nutu.
At cæterarum numina gentium
Argenti & auri sunt opus impium:
Inuenta lymphati furoris,
Barbaricæ labor officinæ.
Stant signa rubris oribus aurea,
Nictant ocellis æmula viuidis:
Sed nec profari, nec tueri
Ars hominum dedit vlla truncis.
Tornantur aures, sed nihil audiunt,
Nares forantur quas nec amœnitas
Vernantium oblectat rosarum,
Aut Arabum pia thura mulcent.

Tactura nunquam brachia porrigunt,
Locoue motis greßibus ambulant:
Non ora pandunt in sonoras
Perpetuum tacitura voces.
Qui spectra fingunt talia barbari,
Ac inde vanas spes sibi colligunt:
(Contingát hoc tantùm) suorum
Se videant similes Deorum.
Spem gens Abrami numine collocat
In sempiterno, quo duce prosperas
Pugnas obimus, quo tegente
Arma trucis fugimus duelli.
Hunc in procellis sperat Aronia
Proles futurum præsidium sibi:
Casus vt omnes, & frementes
Prætereat sine clade motus.
Hunc qui tremiscunt, tempora nesciunt
Horrere curis tristibus aspera:
Se protegendos namq; parma
A Domini radiante fidunt.
Ille ille nostri non fuit immemor,
Donis beauit sed Pater omnibus:
Ille Israëlis, ille Aronis
Progeniem bonus. vsq; fouit.
Idem fouebit quos sibi viderit
Seruire castis relligionibus:
Siue in iuuenta, siue cani
In niueis senij capillis.

Macte

Macte esto quisquis fidus Olympico
Rerum parenti. Numine gratior
Cresces amico, spes tuorum
Et soboles animosa crescet.
Nos separauit de grege gentium
Quas ducit error credulus auias;
Rex ille cælum qui solumq́;
Egregius fabricauit autor.
Stellis micantes irradiantibus
Orbes dicauit cùm sibi proprios:
Tum gentis humanæ colonis
Frugiferæ dedit arua terræ.
Ne te ergo laudent qui lacrymabili
Conduntur vrna, quiue silentia
Oblitæ viuorum sepulti
In gelido reperere busto.
Nos te canemus qui iubar aureæ
Haurimus æthræ, nec tua seculis
Laus finietur, sed vigebit,
Dum veniunt abeuntq́; soles.

PSALM. CXVI.

Dilexit quoniam exaudiet.

Immortale, Parens, mihi semper amabere Numen
Quod placidam querulis aduertis vocibus aurem.

Et te ritè colam, dum vitam hæc aura fouebit.
Iam dolor exanimum vicini oppresserat Orci,
Quæq; ferunt miseris extrema pericula finem,
Hic ego voce Deum votisq; affatus, amicam
Affer opem Genitor tanto in discrimine dixi.
Ille autem facilis veniam concedere victis
Annuit, & lethi me tristibus eruit vmbris.
O Dominum patremq; bonum: si vindicat vltor
Iustus, at effusis humili succurrit habenis.
En ego depositus nunc illo præside viuo:
Quare age funereas mens exue libera curas
Et donis lætare Dei. Non corporis ægrum
Deseris hospitium, non fletibus humida semper
Ora lauis: titubas non gressu affusa ruenti.
Dedita sed monitis Domini cælestibus, ibis
Casta poli viuos qua dirigit orbita ciues.
Cùm trepidas fugerem curas, ego talia mecum
Voluebam, Non certa fides mortalibus vsquã est,
In media quando fidentem exponit arena.
Sed memor æthereos qua laude remetiar haustus,
Autoremue canam, defensoremq; salutis?
Accipiam calicem, grates altaria circum
Effundam, tumuli veniam quod ab aggere liber:
Et nomen supplex Domini immortale vocabo.
Cui magno in populo soluam mea vota ferenti
Non impunè suos crudelem occumbere mortem.
En de stirpe tua famulum pater optime serua,
Vincula cui duri soluisti immania ferri.

Sacra

Sacra tibi niueis faciam promissa iuuencis,
Prima tua merito quamuis erit hostia laudes:
Et nomen pura ter relligione vocatum.
Ergo tibi sanctis voti reus ignibus aras
Instituam, populo circundatus atria visam,
Et medijs almas Solymorum in montibus arces.

PSALM. CXVII.

Laudate Dominum omnes gentes.

LVcifer emenso quas flammeus ambit olympo
Vestra sit ô gentes dicere cura Deum.
Illius in populum manet indulgentia nostrum,
Et viget æternum non violanda fides.

PSALM. CXVIII.

Confitemini Domino quoniam bonus.

TOllite conspicuum nota bonitate Parentem,
AEterna cuius permanet clementia.
Gens canat Isacidum toties experta benignum,
AEterna durat cuius indulgentia
Est, domus ingeminet custos Aronia templi,
Interminata Numinis benignitas.

Qui Dominum colitis, nullis age dicite metis
Bonitas Parentis alma circumscribitur.
Adfuit ille mihi, premerent cùm dura, vocanti:
Et in patentem duxit arui semitam.
Hac stet, & humano coniurent arma tumultu,
Timebo vanos nil furores omnium.
Afferat auxilium, belli securus & hostis,
Circumsonantes negligam formidines.
Est mihi cælesti melius confidere regi,
Vlli virorum quàm salutem credere.
Tutius est Domino rerum committere molem,
Quàm fluctuanti principum impotentiæ.
Finitimæ coëant signa in contraria gentes,
Sternam fauente solus omnes numine.
Stridula me circum se tanquã examina fundant,
Flammæ instar illæ sopientur aridas
Vrentis spinas: & nomine Numinis arma
Inimica victis ipse castris exuam.
Vt ruerem toto nisu ferus impulit hostis
Deus at labanti fulcit in vestigio:
Ille mihi robur, mihi laus, trepidæq; salutis
Erit, fuitq; tuta semper anchora.
Ocyus auditas repetent tentoria voces,
Læta piorum nuncias victoriæ:
Scilicet à Domino stratas iacuisse phalangas
Nos roboratis institisse viribus.
Credite, non moriar, vincam lethi arma superstes:
Deiq; magno facta plausu differam.

Ille

Ille mihi vindex admouit verbera iustus,
At non acerbo funerauit exitu.
Ostia Iustitiæ diuina recludite, grates
Agam parenti debitas æquissimo.
Hæc est porta Dei diuini conscia iuris,
Culpa licebit ire qua vacantibus.
Me Pater audisti facilis quòd dura querentem,
Mea ô salutis ara, te semper canam.
En lapis artificum quem suspiciosa malorum
In moliendo spreuerat dementia.
In caput erectæ quadrauit nobile molis,
Latera vbi iungit bina pulcher angulus.
Hoc Dominus fecit quod lumina detinet Orbis,
Quod intuendo nosmet obstupescimus.
O concessa dies æterno à Numine! læti
Eia ô sodales gaudeamus gaudia.
Nunc serua incolumem, nunc me & mea facta (secunda
O quem salutis alme legas Nuncium!
Omnia contingant vobis meliora rogamus,
Templi, & sacrorum nobiles antistes.
Ipse Deus mundum qui iusta infrenat habena,
Propiore lucis igne nos illuminat.
Hunc sacrate diem, deuotaq; cornibus olim
Vinctis ad aras immoletur hostia.
Nam te voce Deum, te pectore numen habebo,
Et quicquid ore valeo, te semper canam.
Tollite conspicuum nota bonitate Parentem,
Æterna cuius permanet clementia.

PSALM. CXIX.

Beati immaculati in via qui ambulant.

א Aleph.

TEr beati qui Tonantis
Per vias inambulant.
Sancta qui custodiendo
Mente versant fœdera.
Non iniqua molientes
Hanc sequuntur orbitam:
Quam tenere nos seuera
Iussione pracipis.
In tua pracepta legis
Totus ô si dirigar.
Tristior non erubescam,
Illa quando fecero.
Te magistrum cordis, artes
Doctus AEqui, concinam.
Tu tua relinque legis
Ne sequentem tramites.

ב Beth.

Salua quo iuuenta viuet?
Legis obseruantia.

Hanc

Hanc amica mente quæro,
Hanc, Pater, ne deseram.
Præcipis quæcunq́ꝫ, condo
Ne labascam, pectore.
Me tuas magister oro
Sancte leges edoce.
Quas meo verſare corde,
Ore certo dicere.
Hac voluptas antecedit
Omnibus pecuniis.
Ergo iuſſa mirer, Æqui
Et vias conſiderem.
Nulla nox dieſq́ꝫ nulla,
Quæ iubes obliterent.

ג Gimel.

Da mihi vitam, tuarum
Iura legum perſequar.
Mira quàm ſint, conſpicabor
Si repurgas lumina.
Illa ne peregrinanti
Aduenæ ſubtraxeris.
Quæ nimis deſiderando,
Mens anhela deficit.
Execraris inſolentes,
Illa qui faſtidiunt.
At colendo ne ſuperbis
Sim viris ludibrio.

Legibus rident potentes
Quod tuis obtemperem.
Hac sed est mea leuamen
Cura mentis Vnica.

ד Daleth.

Mens humi prostrata languet,
Redde Verbo sospitem.
Quas sequor Vias renarro,
Me tuas sed edoce.
Semitam reclude Veri,
Mira doctus eloquar.
Liquitur mens ægra, Verbo
Effluentem recrea.
Aufer à me fraudis artes,
Integrum ius exhibe.
Vera sector, te probaui
Iudicata iudice.
Ne pudori sit quòd illis
Dedicatus hæserim.
Hac abibo, si refecto
Pandis æquor pectori.

ה He.

Me doce legum tuarum
Quem requiram, tramitem.
Adde menti lumen, acer
Pacta custos sanciam.

Esto

Esto dux, nam pectus ardet,
Quam probaris Orbitam.
Huc meum cor flecte, auari
Non in auri copiam.
Conspicer ne Vana, torque
Lumina, ex te pendeam.
Verba coram pone, sanctum
Quæ timorem suscitent.
Ne probro sim, quando tantùm
Sancta lex me recreat.
Iussa quæ tam concupiui
Ipsa me nunc sospitent.

ו Vau.

Me benignus cerne, Verbis
Et salus respondeat:
Exprobranti namq; dicam,
Figo spes in Numine.
Veritas ne me relinquat,
Specto qui te iudicem.
Sed tuam legem capessam
Seculorum in secula.
Ambulem securus, illa
Nam Volo quæ præcipis.
De tuis, nec me pudebit,
Ante reges disseram.
Hæc Voluptas est tuarum
Scita legum Voluere.

Et manus ad actiones
Ferre iussas legibus.

ז Zain.

Sis memor promissionis
Spem fouentis iugiter.
Res & hoc solamen arctas,
Vnde viuo, sustinet.
Vsq; me premunt superbi,
Vsq; rectis incubo.
Verso prisca seculorum,
Do mihi hoc solatium.
Sed tremisco cùm recordor,
Flagra mentis impia.
Sit mihi lex sancta, carmen:
Hospes hic dum vixero..
Nominis tui per vmbras,
Et recordor fœderis.
Hac fatigat vna cura
Iussa velle persequi.

ח Heth.

Rex, tibi parere; census
Est mei pars optima.
Oro fac promissa clemens,
Vera constent exitu.
Vt vias rectas obirem
Ad tuas me contuli.

Sum paratus, iura seruem
Vt tuorum fœderum.
Impiorum præpeditus
Hoc laboro funibus.
Surgo summa nocte, cantem
Vt tuis te laudibus.
Omnium qui te verentur
Sum bonorum particeps.
Me doce cuius redundat
Orbis indulgentia.

ט Teth.

Fac Deus promissa, verbis
Ceu clienti dixeras,
Æqua, sancta, casta pande,
Iam tuis sto legibus.
Ante pœnas abnuebam,
Nunc paratus obsequor.
O benigne, me benigno
More scitis imbue.
Multa congerunt iniqui,
Sed tibi cor applico.
Prosperis inebriantur,
Ipse legem cogito:
Lacrymosa pœna culpæ
Quam coëgit discere.
Quam tenere, præstat auri
Mille fului laminis.

י Iod.

Me tua manu politum
Dote mentis perficis.
Te colentes me videbunt
Stare lati legibus.
Æqua iudicas, & æqua
Me premis sententia.
Sed benignus adde verbis
Supplici solatium.
Lata præbe dona, viuo
Ex tuis nam legibus.
Erubescant insolentes
Qui tuum vrgent supplicem.
Ast amici me coronent,
Qui tua & te diligunt.
Cor meum, ne sim pudori,
Ritè leges expient.

כ Caph.

Quæ salutis spe laborat
Mens, eadem pascitur.
Luminum vis ægra languet
Spe tui solatij.
Instar vtris in camino
Aridi te demoror.
Quo feram vis vsque? diros
Quando plectes æmulos?

Iura frangunt, & lacunas
Excauant vt oppetam.
Vera sunt quæcunq; mandas,
Hoste pulso subleua.
Penè lethum triste vidi.
Pacta nunquam deserens.
Supplicem tuere, leges
Vt tuas custodiam.

ל Lamed.

Quæ creas æterna fient,
Vt Polus, si iusseris.
Quæq; promittis manebunt
Terra sicut permanet.
Te volente sol refulget,
Cuncta parent nutibus.
Lege ni tuâ stetissem
Iam fuissem mortuus.
Eius obliuiscar, vnde
Viuo, nullo tempore.
Sum tuus, tuere quando
Instituta factito.
Impij necare quærunt,
Fretus at te negligo.
Culta letho cerno volui, cuncta
Iussa præter Numinis.

מ Mem.

מ Mem.

Sic amo legem, perennes
Illi vt horas commodem.
Hinc meos hostes futuri
Vinco prouidentia.
Hanc colendo, me docentes
Præterii doctior.
Hanc graues senes amando
Mente vici prouida.
Semitas fugi malorum,
Hanc bene vt custodiam.
A tua nil lege flecto,
Quam magister edoces.
Melle dulci quam palato
Dulciorem sentio.
Hinc perosus vanitatem
Execror mendacij.

נ Nun.

Lex meos diuina gressus
Vt lucerna dirigit.
Hanc tueri menti fixum
Hæret immutabili.
Fœderis memor subactum
Me leua periculis;
Erudi me scita, laudum
Immolabo victimas.

Quæ tenebam, dira quamuis
Imminerent funera.
Nec reliqui, pene captus
Impiorum vinculis.
Hoc enim meum putaui
Dulce patrimonium.
Huc feror, ferarq; cæli
Haurio dum spiritum.

ס Samech.

Impios odi, tuarum
Scita legum diligo.
Ara, turris, spesq; verbum
Est tuum firmißima.
Turba me scelesta linque:
Pacta quæram Numinis.
Alme verbis adde vires,
Ne tua spe decidam.
Adiuua seruabor, vsq;
Persequar quæ iusseris.
Deserentes te maligna
Mente, iustè deseris.
Quod malos vltor sequaris,
Diligo quæ præcipis.
Et tremisco cogitando
Te malorum vindicem.

ע Hain

AEqua feci, dede iuſtum
Ne calumniantibus.
Iuſta fac ſancte capeſſam
Ne ſuperbi irrideant.
Dum ſalutem & ſcita legum
Spero, torpent lumina.
Fac tua ô benigne noſcam
Seruus vt myſteria.
Sum tibi ſeruus, tenere
Scita da me fœderis.
Tempus eſt iam legis hoſtes
Sacroſancta perſequi.
Antepono quam talentis
Mille quam Topaziis.
Hanc amo viam, nefanda
Orſa fraudis exequor.

פ Pe.

Mira ſancis, qua volutat
Mens amando ſedula,
Porta verborum tuorum
Inſcientem illuminat.
Ore hiante iuſſa viuus
Aërem ceu ebibo.
Vt tui ſoles amantes
Me miſertus adſpice.

Te docente pes regatur
Ne mihi fraus imperet.
Pelle fraudes, iusta pacti
Vt tui custodiam.
Funde lumen, doctor alme
Scita pande regulæ.
Lacrymis humector, ipsam
Cùm relinquunt improbi.

צ Tſade.

Iustus ipse iusta rector
Semper alme iudicas.
Scita condis sempiterna
Veritatis conscia.
Æstuo quod illa nequam
Immemor gens spreuerit.
Cor tuus sermo perurit
Quem medullis ardeo.
Sum puer, sum spretus, at non
Legis est obliuio.
Stat tua æquitas, manebit
Fixa lex & veritas.
In laboribus fuerunt
Quæ mihi solatio.
Æqua da callere iussa,
Tunc dabis me viuere.

ק Coph.

ק Coph.

Corde te vocante quæro,
Iussa, noscam, flagito
Sospita rex alme, leges
Vt tuas custodiam.
Lumen ante solis, Oro
Te meis fiduciam.
Excitatus ante lucem
Voluo leges auream.
Me bonus clementer audi,
Vt solebas sospita.
Appropinquant legis hostes
Me perosi iniuria.
Huc ades qui iussa mundo
Vera ponis arbiter:
Iamq; pridem firma, nullis
Eruenda seculis.

ר Res.

Cerne fractum me, colentem
Scita legis vindica.
Arbiter defende causam
Diligentis fœdera.
Vita deserat scelestos,
Æqua sicut deserunt.
Obsequentem sed benignè,
Vt solebas libera.
Multus hostis me fatigat
Pacta sed non eiero.

Illa flammat pectus ira,
Quod scelesti negligant.
Cerne me iussa vt capesso,
Et benignè sospita.
Vera promittis futuris
Veriora seculis.

ש Sin.

Principes me persequuntur,
Sto sed almis legibus.
In tuis applaudo verbis,
Ceu talenta qui inuenit.
Fraudis odi vanitatem;
Legis aqua diligo
Septies die, scientem
Laudo te ius dicere.
Multa pax, errore nullo
Est tibi parentibus.
Spe tua salutis, alma
Scita legis diligo.
Illa mens custodit, illa
Cor volens amplectitur.
Hinc meas amicus omnes
Intueris semitas.

ת Thau.

Edoce legum tuarum
Me precantem fœdera.

Supplicantem flagitata
Iussa propter eripe.
Te magistrum prompta magnis
Laudibus vox concinet.
Lingua dicet imperata
Esse quàm iustissima.
Dent tuæ manus salutem
Approbanti fœdera.
Te salutem poscit, vrens
Mens tuis se legibus.
Viuat, & te prædicabit
Fulta pacti viribus.
Vt pecus vagum require, haud
Legis oblitum tuæ.

Canticum graduum siue ascensionum.

PSALM. CXX.

Ad Dominum cùm tribularer.

AFferret ægra cùm timor anxias
Menti inquietus sollicitudines:
De more castis audientem
Me precibus Dominum vocaui.
Regnator, inquam, falsa loquentibus,
Ne me labellis afflet iniquitas.

Ne stil-

Ne stillet, oro, viperina
Tabificum mihi lingua virus.
Quid nam illa fraudum proferet artifex
Addet ue? Parthi nempe volatiles
Mittet sagittas, & voracem
Materiem sitientis ignem.
Heu me incolentem tempora inhospitas
Iam longa rupes; Gens Arabum diu
Tentoriorum me sub atris
Detinuit peregrina velis.
Cùm pacis almæ scilicet hostibus,
Grati loquebar fœderis ocia:
At sæuiebant me videntes
Aurifera meminisse pacis.

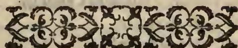
PSALM. CXXI.

Leuaui oculos meos.

CIrcumferebam tristia lumina
Deserta mœstus per iuga montium;
Si fortè quisquam rebus arctis
Præsidium sociale ferret.
Spes vlla certa non opis affuit,
Nam quis tulisset? sed mihi Conditor
Terræ poliq; deprecanti
Auxilium feret in periclis.

O mens

O mens timori pallida frigido
Ne cede, gressus fulciet optimus
Custos bonorum, qui soporem
Non vigili statione mutat.
Non singulari perspicientia
Qui res piorum seruat, inertiæ
Somnoq; dedet se, procellæ
Res inopum quatientis Euro.
Confide pennis quippe salutifer
Te condit almis: te regit inuia
Per saxa, dextra te prehensum
Per nemorum comitatur vmbras.
Non æstuosi te calor ætheris
Quo sol adurit cætera torridus
Adflasset, in noctemue lunæ
Tabificus nocuisset humor.
Infesta nigro quæ mala permeant
Terras volatu, ne tibi noxia
Curabit adsint vt quietus
Incolumi potiare vita.
In bella vadas siue minacia
Petasue gesta re bene patriam,
Custode semper hos obibis
Æthereo Domino labores.

PSALM.

PSALM. CXXII.

Lætatus sum in iis quæ dicta sunt.

O Plena magni nuncia gaudij,
Tam grata læto quæ mihi nunciant!
Nobis eundem nempe sanctos
In Domini memorant penates.
Ergo coronis ibimus, ibimus
Velati in Vrbem, iam pedo gestio
Felice portas, iam sacratum
Ad Solymas tetigisse limen.
O Vrbs domorum quam memorabilis
Structura laudat: quam reliquæ petunt
Vrbes, auitis Vt Tonanti
Imperiis sua Vota soluant.
Nostri huc propago sanguinis aduolat,
Non illa prisci fœderis immemor:
Dei Verendum Vt nomen hymnis
Et positis Veneretur aris.
Hic est Dauidis regia Principis,
Hic est senatus curia nobilis,
Sancta Vnde patres iura possint
In dubiis aperire causis.
Vrbi secundæ munera regiæ
Optate pacis: largaq; faustitas

Illos coronet, qui precantur
AEthereum Solymæ fauorem.
Sis læta gratis dicite vocibus,
Te pax quietis mœnibus incolat:
Et ciuium rumpat tuorum
Messis humo pariente cellas.
Materna propter pignora comprecor,
Et iuncta nodo fœderis oppida:
Concedat vltro pax amica
Vt teneat Solymæa tecta.
Templiq; propter diua sacraria
Latè imperantis conscia Numinis
Vrbs alma flore, nec tumultus
Aut trepidos patiare casus.

PSALM. CXXIII.

Ad te leuaui oculos meos.

AD te parentem lumina sustuli,
Rerum procella dum graue detonant:
Qui cuncta frenis ex Olympi
Verticibus radiantis vrges.
Nutus heriles seruus vt aspicit,
Promptus minister iussa capessere:
Ancilla vultus annuentis
Vt Dominæ placitura seruat.

Sic

Sic intuentur lumina principem
Te sancte nostrum, donec amabili,
Oblitus irarum iacentes
Nos videas miseratus ore.
O parce nostris alme piaculis,
Tandemq́; lenis porrige dexteram:
Iam vita longum nostra mœret,
Dedecoris satiata potu.
Opprobriorum plena capacitas
Iam mentis, haustos despicientiæ
Succos refundit, nec superbæ
Sauitiæ recipit tumorem.

PSALM. CXXIV.

Nisi quia Dominus erat in nobis.

NIsi adfuisset Numen Olympicum
(Dicant nepotes nobilis Isaci)
Nisi adfuisset qui gubernat
Vnanimi ratione mundum:
Gens belluinis effera moribus,
Pugnare magnis viribus efficax:
Nos fortè viuos, & calentes
Viperea tumulasset aluo.

Tunc ira mentis prodiga barbara
Soluens furori vincula, forsitan
Nos instar vnda deuolutos
AEquoreo rapuisset astu.
Torrentis instar quem super inuium
Attollit Auster nubilus alueum
Creuisset amnis, quem vadari
Non anima sine morte possent.
Sit sospitali gloria numini
Quo dante sæuos fugimus impetus:
Nec barbarorum membra dentes
Lethifero tetigere morsu.
Crudelitatis retia fugimus
Ales dolosum ceu fugit aucupem:
Ruptisq; nodis euolauit
Gens aliam subitura sortem.
Almi salutem Principis attulit
Hanc vmbra, cuius nomine nitimur:
Telluris orbem qui creauit,
Et supera regionis Oras.

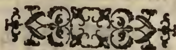

PSALM.

PSALM. CXXV.

Qui confidunt in Domino.

QVi Deo fidunt imitantur arces,
Quæ suis fundant humeris Sionem:
Nec timent septem fera cùm lacessunt
Bella Triones.
Ardua æternum grauitas iugorum,
Inclytæ, muros Solymæ coronant:
At Deus lectos sine clade in æuum
Seruat amicos.
Non enim Sceptrum patietur hostis,
Gentis in sortem melioris ire:
Fracta ne damnis scelerum malignas
Occupet artes.
Da Parens castis bona liberalis,
At super notos animo rebelles
Instar affusi mala deferantur
Aspera nimbi.
Aduolet sacram tua pax in Vrbem
Regiam lectæ sobolis, quietum
Tempus aspiret posita cruenti
Cuspide belli.

PSALM. CXXVI.

Inconuertendo Dominus captiuitatem.

CVm Deus Assyria captam Babylone Sionem,
In patrij iussit tecta redire soli:
His similes fuimus noctis quos somnia ludunt,
Gaudia qui nunquam vera futura, vident.
Cùm tamen id fieret mutato risimus ore,
Et cursum lacrymis impediere genæ.
Nemo Deo meritas non grates lætus agebat,
Quod patriam exulibus restituisset humum.
Nec minus indigenæ gratùm fremuere, loquentes
En Deus vt profugos respicit ille suos.
Sic est, tanta Parens nobis hæc gaudia fecit,
Lætaq́; siccatis fletibus ora dedit.
O age captiuum sic redde penatibus agmen,
Auget vt hybernas fluminis Auster aquas.
Nam veluti glebis vndam sitientibus expes,
Semina cum lacrymis mandat arator humo:
Sed simul ac segetes torpentes euocat imber,
Farra metenda mihi grandia lætus ait.
Sic post exilij tam tristia tædia longi,
Ad Patrij reduces mittimur arua Soli.

PSALM.

PSALM. CXXVII.

Nisi Dominus ædificauerit domum.

CEpta molitur nisi tecta Numen,
Quisquis infelix opus inchoasti:
Cautus insana meditare curas
Ponere mentis.
Ni Deus seruat miseratus Vrbem;
Noctis incassum vigilat per vmbras,
Qui super notas spatiatur acri
Lumine turres.
Mane si lucem prior ante surgas,
In tuas sero rediturus ædes,
Ni laborantem Dominus leuarit
Vana laboras.
Nec tibi victum misero parabis,
Nec famem tectis remouebis atram:
Semper in tristi positus quereris
Aspera luctu.
At suis mittet placidum soporem;
Interim plenos satiabit agros:
Liberûm claro faciet penates
Semine lætos
Vt manum laues decorant sagittæ
Militis prompto iaculantis arcu:

Sic honoratum soboles honestat
Mascula patrem.
Talibus felix iaculis pharetram.
Quisquis implebit: rubor ora turpis
Non lines illi generosa causam
Dicere iusso.

PSALM. CXXVIII.

Beati omnes qui timent Dominum.

O Te beatum qui times Dominum, vias
Eiusq; purus ambulas.
Tuæ frueris dextera laboribus
Curis solutus asperis.
Grauida racemis vxor vt vitis domum.
Reddet pudica nobilem.
Mensamq; cingent liberi, ceu consita
Agris oliua pinguibus.
Virum fouebit alma sic felicitas
Legem colentem Numinis.
Beet ex Sione te Deus, Solyma velit
Felicis esse compotem,
Dum vita lumen aëris spirabile
Meantis hic donauerit.

Videasq;

Videasq́ natos liberûm superstites
Alente pace Abramidas.

PSALM. CXXIX.

Sæpe expugnauerunt me à iuuentute.

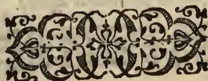
DIxerat Isacidum verum genus, impia turba
Primo lacessit me iuuenta à limine.
Intulit arma piis à primo flore iuuentæ,
Semperq́ voto pugna cessit irrito.
Imposuere graues dorso gens improba moles,
Altis ararunt terga sulcis verberum.
At Pater omnipotens funes, & ahenea soluet
Quæ grex malorum fecit atrox vincula.
Confusi trepident, vertant formidine terga,
Animo est Sioni quisquis impacabili.
Gramina ventosis referant orientia tectis,
Iam tempus ante falcis vsta solibus.
Vnde nec impleuit dextram qui stringit aristas,
Sinumue, messor qui maniplos alligat.
Quin etiam tali bene verba precantia messi
Non dicat illa quæ viator assolet.

PSALM. CXXX.

De profundis clamaui ad te Domine.

CLamaui ex animi Genitor penetralibus
almẽ,
Audi è profundis inuocantem fluctibus.
Aure bonus facili cape lamentabile carmen,
Precibus benignus luctuosis annue.
Omnia si memori malefacta in pectore seruas,
Tuæ quis iræ sustinebit impetum?
Est tibi quod speret rea mens prece flectere Numẽ:
Vt sis timori, iura das mortalibus.
Dicam equidem, recreant tua me promissa morantem,
Animaq; voti certa sperat exitum.
Non ita qui noctem vigilat iubar optat eoum,
Vt te manemus. Ergo te sperent pij
Cuius adest hominum generi exorabile numen,
Facileq; nodos seruitutis rumpere.
Isacidas redimes fracto, qui detinet, hoste;
Animiq; solues obligati debita.

PSALM.

PSALM. CXXXI.

Domine non est exaltatum.

SI ventosa leues aluit iactantia fastus,
Elatos oculos si per inane tuli.
Ardua si petij maioraq; viribus opto,
Aut reputo meritis quaq; minora meis:
Pro latis veniant, non deprecor, aspera rebus
Pœnaq; sit tumidæ mentis habere nihil.
Vt puer in matrem depulsus ab vbere tendit,
Spes mea sic Dominum te petit vna suum.
Hunc sperate pij nunc, & quæcunq; futura
Secula ventura posteritatis erunt.

CXXXII.

Memento Domine Dauid.

DAuidem Genitor qui sit, reminiscere; promptum
Scilicet in duris tua iussa capessere rebus.
Isacidum Domino votis se talibus olim
Obstrinxit, non ante domum, lectumq; subibo
Rosida tranquillo declinem vt lumina somno:
Quā sedem inueniā sancti in fundamina templi,
Iacobiq; Deo mansura sacraria ponam.

Euphrateæ vagus dum fortè cacumina lustro,
Et nemorum saltus, accepi ex æthere signum
Vnde Pater noui vellet quo in vertice templum.
Ibimus illius nunc in tentoria læti
Quemque locum pedibus tetigit libabimus ore.
At deuota parens vltro tibi limina vise,
Et tecum sacris arcam penetralibus infer.
Casta mente litans ineat tua templa sacerdos,
Lætitiaque fremant gens sancta altaria circum.
Me propter stabili te relligione colentem
Christi prima tui ne despice vota seuerus.
Tu mihi iurasti quæ non dabis irrita solui
Scilicet è nostro sessurum sanguine regem
Abramidum solio. Quod si mea iura nepotes
Seruarint, inquis, monstrataque fœdera discent
Posteritas regni imperium, soliumque tenebit:
Irrequieta vaga dum vertitur Orbita flamma.
Quippe mihi elegi fundatam in rupe Sionem,
Quam requiē sedemque fluit dum tempus habebo.
Prodigus hinc inopū turbis alimenta refundā,
Et grauidis lætos augebo frugibus agros,
Ipse sacerdotes comitabo salutifer aras
Vsque meas, populoque dabo gaudere quieto.
Hinc: ergo Dauidicis stirpem è radicibus altam,
Iam latos iubeo circum diffundere ramos.
Immittetque mei iubar indelebile Christi,
Ardentes radios, quorum fulgore micabit
Quicquid ab occasu solis se extendit in ortum.

At

At maculis tingam quoscunq; rubentibus hostes;
Illius imperio duros submittere collum,
AEternum volui quem mundo imponere regem.

PSALM. CXXXIII.

Ecce quàm bonum & quàm iucundum.

N*Il se legitimo fratrum componat amori:*
Nil certet alma pectorum concordia.
Non tam grata suis distillant balsama guttis,
Linunt Aronis quæ sacrati verticem.
Canaq; diffusis per menta liquoribus vndant,
Oram niualis in fluentem Carbasi
Nec tam delectat ros matutinus in herba
Hermonis, alto vel Sionis in iugo.
Vnanimes Domini iuuat immetata penates
Augetq; latis rebus indulgentia.
Natos natorum quiq; exorientur ab illis,
Felice vita mandat vt cursu fluant.

PSALM. CXXXIV.

Ecce nunc benedicite Dominum.

Vos quibus sacri data cura templi,
Numinis magni vigiles ministri:
Ore diuinas age ritè lato
Dicite laudes.
Qui Dei arcanum penetrale circum
Atrij ad sanctos vigilatis ignes;
Arduis postquam cecidere longa
Montibus vmbra.
Versus æterni monumenta pacti,
Supplices castè duplicate palmas:
Et Deo laudes patrias auito
Dicite ritu.
Lætus hac laudum vice noster Orbem
Qui poli & terra fabricauit autor,
O Sion rerum tibi larga diues
Dona rependet.

PSALM. CXXXV.

Laudate nomen Domini, laudate, &c.

VOs nomen laudate Dei quibus atria templi
Et curare datum sacris altaribus ignes.
Vos Dominum laudate bonum, vos nomẽ in astra
Ferte, quodætherea dictum dulcedine mulcet.
Ille sibi voluit Iacobi è stirpe minores.
Et tanquam patrij possedit prædia iuris.
Noui equidem noui, quàm maiestate verendum
Numen habet, quantumq́; Deos super eminet oẽs.
Quæ placuit fecisse, suo facit omnia nutu.
Siue polum, terrasq́; colant, siue æquora ponti,
Siue lacus habitent vicinaq́; manibus antra.
Nubila de terra cogit penetralibus ima,
Fulmina venturæ præmittit nuncia lymphæ:
Secretas aperit ventorum flatibus arces.
Regna quid enumerem Pharij percussa tyranni?
Cæsa Paretoniis quid pignora prima colonis?
Quid pecudum strages, humanaq́; funera dicam?
Te Pharos ostentis pauidam cælestibus idem
Cumq́; suis timidum Pharaona clientibus egit.
Tot gentes domuit, tot reges misit in Orcum.
Stirpis Amorrhææ Dominum Seôna peremit,
Bassanis etiam regnantem in montibus Ogum.

Diruit

Diruit inuisam sacro Cananitida bello,
Iacobiq; dedit promissa nepotibus arua.
O factis æquale tuis, ô postera nomen
Quod nunquam soboles, ætasue oblita silebit?
Alme tuum populum magna pietate fouebis.
Sponteq; supplicibus, quoties orabere, parces.
O gentes simulacra Deum quæ fingitis, aurum
Argentum, rupesq; manent, hominumq; labores.
Vocis egens os semper hiat, stantq; lumina solem
Nescia vel rerum claros sentire colores:
Pulsanturq; cauæ frustra tinnitibus aures.
Nam quid agent cautes vacuæ spirabilis auræ?
Talis eat quisquis sibi talia numina fingit,
Credulus vnde suis sperat lenimina rebus.
At domus à magno Iacobo exorta, vetustum
Aronis leuiq; genus celebrate Parentem,
Vosq; Deum pura qui relligione timetis.
Ille sit æterno rerum modulamine notus
Qui Solymas, vrbisq; tenet tecta alta Sionis.

PSALM. CXXXVI.

Confitemini Domino quoniam bonus.

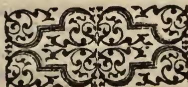
EIa Deum laudate bonũ, & placabile numen,
Æterna durat cuius indulgentia.

Eia

Eia Deum laudate, Deos qui præterit omnes
Æterna durat cuius indulgentia.
Hic Dominus dominos rerũ ſuper eminet omnes,
Æterna durat cuius induldentia
Admiranda facit rerum ſpectacula ſolus,
Æterna durat cuius indulgentia.
Hic prudens opifex fecit reuolubile cælum,
Æterna durat cuius indulgentia.
His ſuperi in campis fixit duo lumina mundi,
Æterna durat cuius indulgentia.
Hic ſoli in lucem roſeas conceſsit habenas,
Æterna cuius durat indulgentia.
Hic lunam in tenebris & ſidera fulgere iuſsit,
Æterna durat cuius indulgentia.
Primitias Generis Pharia tumulauit in ora,
Æterna durat cuius indulgentia.
E medio ſobolem Iacobi ſuſtulit hoſte,
Æterna durat cuius indulgentia.
E medio inuicti vi roboris abſtulit hoſte
Æterna durat cuius indulgentia
Attonitum rubra quondam mare diffidit vnda,
Æterna durat cuius indulgentia.
Iſacidum vexit diuiſa per æquora prolem
Æterna durat cuius indulgentia.
Cum Pharaone fretis redeũtibus agmina voluit,
Æterna durat cuius indulgentia.

Abra-

Abramidas saluos per tesqua arentia duxit,
AEterna durat cuius indulgentia.
Terribili magnos sopiuit funere reges,
AEterna durat cuius indulgentia.
Eripuit tumidis vitas atq; arma tyrannis
AEterna durat cuius indulgentia.
Gentis Amorrhaea dominum Seona peremit,
AEterna durat cuius indulgentia.
Bassanis strauit fidentem saltibus Ogum,
AEterna durat cuius induldentia.
Amborumq; dedit venientibus arua colonis,
AEterna durat cuius indulgentia.
Quae voluit nostri fieri patrimonia census,
AEterna durat cuius indulgentia.
Nam memor aspexit nos vitae & lucis egentes,
AEterna durat cuius indulgentia.
Ille hominem victu, campis animalia pascit
AEterna durat cuius indulgentia.
Dicite caelestes moderantem legibus oras,
AEterna cuius durat indulgentia.

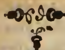
PSALM.

PSALM. CXXXVII.

Super flumina Babylonis.

INgrata propter flumina ſedimus
Campis inundant quæ Babyloniis:
Dum mens querelis ægra demptam
Flebilibus meminit Sionem.
Ripæ hic virebant frondibus vuidi
Canis ſalicti: Nablia diximus,
Pendete ramis muta, nunquam
Ad ſolitos repetenda cantus.
Hic dum gementes adſpicit, impotens
Quid victor, inquit, triſtia flebitis?
Ad læta verſi cantione
Quin patria recreatis aures?
Heu qui vehebat nos ferus agmina
Captiua miles dicere patrios
Mandabat hymnos, quos decebat
Incolumi ceciniſſe templo.
Nos ſacra verò carmina numini
Fas arbitremur prodere barbaris?
Diuina cantari videbit
A profugis aliena tellus:
O ante chordas tangere mobiles
Oblita vocum dextera neſciat:
Quam templa, ſanctos quam penates,
Et Solymam taceamus vrbem.

O lingua siccis faucibus hereat,
Stent ora nota vocis inania;
Si te Sionem obliuiosus
Ex oculis animoue ponam.
Si lætor istis sedibus aduena;
Si prima post has gaudia lacrymas
Res vlla mæsto, restituti
Quam solymæ parient honores.
Æterne vindex at reminiscere,
Quid gens Idumes impia dixerit,
Cum flamma, ferrum, miles atros
In cineres redigebat vrbem.
Inuisa ferro mœnia rumpite,
Æquate flammis tecta voracibus:
Vrbis cadauer sit, reuulsi
Vt species lacerata busti.
O fons malorum tu quoque ciuitas
Nunc læta nostris cladibus occides:
Vltorque felix te docebit
Quas patimur tolerare clades.
Ille ille prolem flentis ad vbera
Tollet parentis lactea pendulam:
Frangetque saxis, ante mæsta
Attonitæ genitricis ora.

PSALM. CXXXVIII.

Confitebor tibi Domine.

TE Genitor referã folitũ me audire, canorus
Teq́; meo coram regibus ore canam.
Ad tua supplicibus veniam sacraria votis,
Nominis attollam facta loquenda tui.
Te dicam immensa semper bonitate fidelem,
Promissam donis & superare fidem.
Qua te cunq́; die supplex voco, mitis obaudis,
Ac vires animo sufficis ipse meo.
Sed reges alij discant tua facta per orbem,
Nutibus inclinent & sua sceptra tuis.
Accipient leges diuinaq́; iura canentes;
AEterni imperium numinis esse ferent.
Nam licet immensum transcendas athera, dicent
Quã propè res humiles, quã procul alta videt?
Deprensum in medio quacunq́; pericula turbẽt:
Auxilio fugiam notior inde tuo.
Hostis inhumanas vires hebetabis anheli,
Incolumenq́; tua me dabis ire manu.
Quod reliquum fuerit prastabis amicus amico,
O Pater esse bonus qui sine fine soles.
Perge nec impedias manuum benefacta tuarum:
Est decus incolumem me superesse tuum.

PSALM. CXXXIX.

Domine probasti me & cognouisti me.

O *Mihi secreta Genitor bene conscie mentis,*
Seu sedeam, surgamue tuo me lumine cernis.
Tu procul arcanos sentis in pectore motus,
Quo pergam de mane vides, & vespere qualis
Ad placidos redeam post mille negotia, somnos.
Non fugitura tuas lingua vox excidit aures,
Quippe mea attento circumlegis omnia visu:
Et modò quæ fiunt, & facta antiqua tueris.
Humanæ inuentor quondã celeberrime formæ,
Os humerosq; mihi, mentemq; animumq; dedisti,
Et fabricam tua dextra suam me prouida seruat.
Quem cùm respicio, diuina potentia quantum
Visa mihi humanæ radium transcendere mentis?
Qua fugiam te sede latens; quibus occular (vmbris?
Si teneo calũ pennis, apud æthera viuis.
Ad manes si tendo, manes apud infera regna.
Si bigis Aurora suis me concita raptum
Detulerit; pigro est vbi meta nouissima ponto,
Hic tua me perimet, vel dextera amica fouebit.
Si loquar insipiens, me forsitan occulet vmbra,
Quæ mihi nox fuerit, lampas tibi clara micabit:
Nam velo impediunt tenebræ tibi lumina nullo.

At ca-

At caligo vaga radiat velut orbita flammæ?
Cùm tua per tenebras tam perspicientia regnet,
Quàm cùm solis equi spirant è naribus ignem.
Tu motus animi sentis, qui callida fingis
Materno in gremio stirpis genitabilis orsa.
Te dicam te sancte canam quem facta per auras
Admiranda vehunt. Etenim mea fabrica menti
Occurrens; ô quanta Deo sapientia, clamat!
Corporis ossa mei non te latuere sepulti
In gremio, fœtum Genitor nam primus alebas
Occlusum terræ velut in penetralibus imæ.
Ceu tabulis opifex nota exemplaria pictis
Aspiceres, sic ora rudi sic brachia massæ
Fingebas, hominis sic cætera membra futuri.
Nec dum tota suos moles animata colores
Induerat, noras iam tu incrementa dierum,
Vnde nihil penitus mutabile sustulit æuum.
Hæc ego dum verso, stupeo miratus honorem,
Et numerum si scire velim prius æquoris æstu
Quàm multæ à refluo dicam voluuntur arenæ.
Exurgam, & vigili tecum mihi diffluet æuum.
At genitor sontes, humanæ & cædis amicos,
Quando premes, oculisq; meis procul esse iubebis?
Contra iussa tuæ legis scelerata rebelles
Multa mouent, cæloq; audent attollere cristas.
Nonne tui ô vindex osores numinis odi?
Inq; tuos ira flagraui percitus hostes?

Scili-

Scilicet instabam sacris Osoribus osor,
Et bellum indixi sceleratis hostibus hostis.
Volue precor, Genitor, fibrarum occulta mearum
Arcanos rimare sinus. Terit orbita calles
Si mea nequitiæ, conuerte ô rector habenas
Vt tua sancta legam recto vestigia cursu.

PSALM. CXL.

Eripe me Domine ab homine malo.

REx æterne bonus me precor eripe,
A linguis hominum praua loquentium:
Illorumq; feris vnguibus, improba
Quos exercet iniquitas.
Qui fraudes tacito pectore fabricant,
Pacis dulce procul nomen in vltimas
Terras ire volunt, & fera turbidi
Semper prælia concitant.
Qui linguas acuunt exitiabiles,
Angues ora velut sibila commouent:
Spumantes labiis toxica noxiis,
Fundunt virus vt Aspides.
O custos rabidis vnguibus impii
Me redde incolumem: ne sine callida

Victum

Victum fraude capi quam ſceleratior
Texit criminis artifex.
Effodere lacum, retia greßibus
Intendere meis: funibus orbitas
Inuoluere ſuis: mille pericula
Tentant, captus vt occidam.
At tu ſola mei ſpes animi Deus,
Quas effundo preces accipe flebiles:
Qui tam ſæpe meum ferrea protegis,
Inter prælia verticem.
Ne votis hominis, trade nefarij:
Sontes ipſe vides quæ mihi cogitant
Si me præſido deſtituis tuo
Tangent ſidera verticem.
Quæ vanis agitant bella laboribus,
Quæ linguæ vitio peſtifera coquunt,
Ipſos in Dominos iuſtius incidant:
Ipſos funditus opprimant.
Tempeſtas iaculis horrida flammeis
Illos terribili deuoret impetu:
In foſſam barathri non remeabilem
Acti præcipites ruant.
Vocum lingua diu prodiga neminem
Seruatura manet: callida fallere
Nec mens viuet, eam conteret aneis
Fraus tandem ſua malleis.

N Sed

Sed fractas inopum res Deus aspicit,
Inuictaq; manu proteget indigos:
Præsens vnde bonis numen, in æthera
Iusti laudibus efferent.

PSALM. CXLI.

Domine clamaui ad te.

TE voco sancte Parens, ades ô mihi vota ferenti,
Auremq; aduerte vocanti.
Non aliter sedes adeant mea vota micantes,
Quàm thurea dona vaporant,
Nec geminas aliter palmas ad sidera tollam,
Quàm si tibi vespere cæsis,
Sacra feram vitulis. Duris age libera frenis,
Oris mihi limina claude.
Vestibulumq; tuo seruet custodia iussu,
Labiorum intenta meorum.
Ne sine consilium sceleratáq; facta capessam,
Epuler vel parta rapinis.
Ne mihi quas epulis nequam genialibus ornat
Patiare attingere mensas.
Flagra manu vindex intentet ahenca iustus,
Ego verbera munus habebo.

Sed caput halanti phiala redolentis oliui,
Homo ne mihi pestifer vngat.
Tum quoq; ne blandis animum detorqueat orsis,
Votis pia numina flectam.
Hoc precor, in silicem quando ruet impia turba,
Scelerumq; ad signa vocantes.
Tunc animum feriat me non audisse monentem
Tuta potiora saluti. tuta
Tam placitura bonis, laudat molitus aratro,
Quam pinguia rura colonus.
Heu sic nostra metus laxis compagibus ossa
Letheus dißipat Orci:
Robora frondator montana securiger igni
Vt ferro inspicat acuto.
Spes mea sancte Parens, in te inclinata recumbit,
Animi ne vota relinque.
Ne patiare capi laqueis, quos impia tectos
Scelerataq; turba locauit.
In sua deueniant autores retia, nisu
Reuolem super alite nodos.

PSALM.

PSALM. CXLII.

Voce mea ad Dominum clamaui.

AVxilium Domini supplex ego voce rogaui,
Precesq; fudi lacrymis tepentes.
Ante illum posui, quæ mens ponenda monebat,
verte *Et temporum meorum acerbitatem.*
Mens agitata malis, defecta laboribus, expes
Cedebat, & si noueras amicam.
Ipse viam recti, nodis tamen æmula passim
Gens impeditas semitas tenebat.
In quascunq; precor, circumfer lumina partes,
Mihi adesse amicum neminem videbis.
Nec saltem misero fugiendi est æqua potestas,
Curante nullo fortè si perirem.
Hic ego te vita te sola ô ara vocaui,
Et spes salutis, viuo dum superstes.
Accipe quæ supplex in rebus deprecor arctis:
Iam penè fractus clade tot malorum.
Eripe, ne prædam patiare sequentibus esse,
Quibus arma longè fortiora nosti.
Nigrantes habitem cæci ne carceris vmbras,
In pura lucis arua mitte vinctum.

Tum

Et acerbitatē temporū meorū

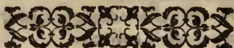
Tum mihi carmen eris, mediumq; corona bonorũ
Gratata cinget, sis mei quod Vltor.

PSALM. CXLIII.

Domine exaudi orationem meam.

AVdi precantis Verba mundi Conditor,
Aurem querelis applica.
Fide & aquitate Vindica me, qua tuos
Auertis à periculis.
Ne iure summo, quaso, mecum litiga,
Nam te feret quis arbitrum!
Aut quis recedet Victor à pratorio,
Quo facta pendis gentium?
Opus est amicam commodes dextram mihi,
Aduersus hostis impetum.
Vitam fatigat & sepulchri ad aggerem
Me penè raptat mortuum.
Hinc mente raptus astuante ferueo:
Cor inquietum fluctuat.
At cùm Vetusta Voluo, facta consulens
Seruantis indulgentia:
Spe subleuatus audeo ad numen tuum,
Manus precando tollere.

Vt ſicca nimbos terra quærit algidos,
Te ſic auet mens vnicum.
Feſtinus audi, namq; vitalis calor
Iam deſit in pulmonibus.
Si condis ora, par ſepultis frigido
Buſti recondar aggere.
Da mane fructum ſentiam clementiæ,
O ſola mentis anchora.
Reclude veri ſemitas quas ambulem,
O mentis ara naufragæ.
Ad te refugi, me patronus effero
Ab hoſte fidus eripe.
Qua vis capeſſam, numen ô meum doce,
Et ille ductor ſpiritus.
Clauum gubernet, quo magiſtro carbaſa
Secunda ponto ſoluimus.
Tuum per orbem ſic eat nomen, tua
Sic alma currat æquitas.
Vitalis hauſtum lucis indulge mihi
Tot libero periculis.
Clemens at hoſtes me fatigantes graui
Afflige dextra pondere.
Hæc poſco Dominum ſeruus: hanc Dominus facit
Suo *Seruo fiduciam. ſuo.*

PSALM.

PSALM. CXLIV.

Benedictus Dominus Deus meus qui, &c.

TE Pater alme canam, quo ferrea bella magistro
Hæ tractant sine clade manus: hæc brachia pugnas
Euentis ineunt non defectura secundis.
Tu bonitas ac ara mihi, tu conscia rupes
Auxilij, clypeusq; mea portusq; salutis,
Spes etiam, populis ius quo inuiolabile dico.
O quem das hominem mortali è semine cretum
Esse? quid innumeris attollis honoribus illum?
An similis vacua non flatibus euolat aura,
Et pennis miserum radit fugientibus æuum:
Halitus vt nebula, tenuataq; solibus vmbra?
AEtheris inclina fastigia summa rubentis
Ex alto descende polo, iuga frondea tange
Fumeus vnde nigro montes vapor occulet æstu.
Fulmina mitte, fluent: arcu iaculare sonoro,
Extemplo viso turbabitur impius Orco.
At prætende manum de cælo, & fluctibus aufer
Me pauidum stygiis. Inhibe violenta malorum
Arma, quibus stillant vana mendacia linguæ:
Et faciles obeunt quæcunq; nefaria dextra.

Ipse decem fidibus tibi tunc noua carmina dicam
O Pater auxilium tu regnatoribus affers,
Quippe tuum sæuo Dauidem ex hoste receptum,
Fecisti hostilem ne sanguine tingeret ensem.
Eripe me genti, quæ Numinis asperat iram
Vana loqui, & factis peccare immanibus audax.
At nostra veniat soboles ab origine felix,
Ceu noua quæ primo surgunt plantaria cultu.
Tum forma insignes & virginitate puellæ,
Aurea marmorei referant laquearia templi.
Cuncta repurgata superent granaria messes,
Copia alat plenos incustodita penates.
Intonsis ouium pascant, in vallibus agni,
Et prata armentum detondeat herbida riuis:
Vnde colonus agat, fortes in aratra iuuencos.
Arma procul sileant studiis inimica quietis,
Oppida ne metuant belli quatefacta ruinas,
Sæuiat alta repens neue inter mœnia clamor.
O populum reddunt quem talia gaudia lætum
At super euehitur gens numine diues amico.

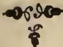
PSALM.

PSALM. CXLV.

Exultabo te Deus meus rex.

TE Numen regemque meum, vomit orbita lucem
Dum rutilam flammata canã: venerabile nomen
Alme tuum, Genitor, ventura in tempora dicam.
Nec cessabo, licet des vltra secula vitam.
Nunc veniet quoties Aurora recludere calum
Matutina, tuas in laudes ora resoluam.
Et mea venturis transmittam carmina seclis.
O maius quàm mente queo te fingere Numen:
Nulla tuas aquant hominum praconia laudes:
Te cecinere patres, etiam tua facta minores.
Accipient, alij atq; alij tua robora dicent.
Nunc decor, & volitans circum te gloria vocem
Alliciunt, flammantq; mihi miracula pectus.
Posteritas stupefacta canet, quã fortis in hostem,
Prodigiis olim domitum tremefeceris orbem.
At tua venturo bonitas celebrabitur auo
a *Aspera Iustitia qua molliet ora seuera.*
Diceris venia facilis, miserescere pronus,
Malleq; calestem nobis spirare fauorem
Humanam rapido quam vellere turbine gentem:

Nam tua se pietas ultra facta omnia tollit:
Te rerum memorat series, te nescia dicant
Pectora nequitiæ, celebret quæ gloria regni
Alme tui, & valida sit quanta potentia dextra.
Scilicet ut populos doceant nec sceptra locorum
Finibus, aut metis te qui potes omnia, claudi.
Tu regnum sine fine tenes, quod temporis alæ
Nec minuent agiles, nec rerum turbida perflat
Tempestas, motæq; mouent ab origine gentes.
Polliciti fideiq; tenax nutantibus ultrò
Accurris, fractosq; leuas. Viuentia fixis
Luminibus te sanctè vocant, ut scilicet escas
Accipiant: manibus plenis alimenta refundis,
Et nimium largo saturas animantia victu.
Iustitiæ veriq; Parens atq; omnibus æquus,
Suppliciter nemo votis animoq; vocabit,
Cui non præsidio soleas occurrere tuto.
O Genitor nimium clemens, & amicus amicis,
Nam quos alma tui reuerentia numinis ambit,
Hos audis, & dona ferunt quæcunq; rogarunt.
Hæc gentes audite, sui custodit amantes
Omnipotens, ausos at facta nefaria perdit.
Hunc ideo dum spiro canent mea carmina regẽ:
Et quicunq; vagi refugas bibit ætheris auras,
Luna suis donec per cælum cornibus ibit.

PSALM. CXLVI.

Lauda anima mea Dominum.

MEns Deo iustas cane grata laudes,
Quem lyra, & cantu statui sonare:
Cerno vitales ego dum meantis
AEtheris auras.
Nemo promissis hominum acquiescat,
Regium quamuis diadema gestent;
Est datum nulli semel euolantem
Sistere vitam.
Spiritus linquet fugitiuus artus,
Corpus in terra cineres recurret:
Et ferent magno meditata regum
Turbine venti.
Quem Pater Diuûm iuuat, est beatus
Optimi fretum Domini fauore:
Res polo cunctas animantis ortas,
AEquore, terris.
Pacta qui seruat stabilita semper;
Vltor infirmum rapit à superbo:
Languidos esca reficit, famemq;
Arcet egenis.
Carcerum nigras aperit latebras,
Reddit amissos oculis colores,

Erigit fractos, amat æquitatis
Æquus amicos.
Seruat errantes bonus inquilinos,
Est parens orbis, viduis maritus:
Callidas tantùm solet hostis acer
Perdere fraudes.
O Sion (gratum loquor) ille frena
Orbis æternùm Dominus capesset,
Terra dum fruges dabit, & vagantes
Æquora pisces.

PSALM. CXLVII.

Laudate Dominum quoniam bonus est.

ILlum canoris dicite laudibus
Arces Olympi qui tenet igneas:
Nobis honorem, sed parenti
Lætitiam sacer hymnus affert.
Belli fugatos cladibus exules
In chara ducet mœnia patriæ:
Molitus vrbem tecta rursus
Ædificans Solimæa ponet.
Atro malorum turbine naufragos,
In spem salutis mitior erigit:

Fomenta plagis addit acrem
Quæ minuunt animi dolorem.
Est ille flammas innumerabiles
Solus micantis qui numerat poli
Nomenq; viresq; ~~ignemq;~~ ignemq;
Syderibus tribuit vigorem.
O quantus alma est ille potentia,
Virtute quantus? Iam sapientia
Qui facta penset nemo terras
Aut superas habitauit oras.
A sede mites eleuat infima,
Loco superbos tendit ab arduo:
Humiq; ponit fraudulenta
Remigio leuitatis actos.
Vocum sonoris dicite canticis,
Durum scelestis, & facilem bonis:
Illi canorem nabliorum
Et citharas adhibete dulces.
Campos liquentes nubibus occulit,
Cùm terra cælum flagitat humidum:
Sensimq; lentos stillat imbres
Vt melius riget arua lymphis.
Dat læta mutis pabula belluis,
Et se vocantem progeniem feri
Corui relictam pascit, ille
Alituum pecudumq; custos.

Non vis equorum bella frementium
Delectat illum, non capit alite
Pedum volatu, non lacertis
Indomitis gladiator illum.

Sed qui tremiſcunt fœdera legibus
Sancita, prauis fallere moribus:
Et ſpes in illius fauore,
Et patria bonitate figunt.

Ergo canoris vos Solymæ Deum
Efferte lætæ vocibus inclytum:
Laudate numen vos Sionis
Aërij dominæ penates.

Firmata ahenis vectibus oſtia
Nam veſtra clauſit, ciuibus addidit
Per quæ beata pace longum
Incolumes dominantur vrbes.

Acer laceſſit non metus hoſtium,
Sed pax amicat fertilis oppida;
Iuſſu Tonantis vos medulla
Triticei ſatiantis arui.

Illius almæ vocis ad impetum
Mox iuſſa tellus paret, & imbrium
Humecta lymphis flore campos
Germine agros, ſata fruge veſtit.

Est ille amictu qui iuga laneo
Vt induisset, sic niue contegit:
Spargit pruinam qui rigentem,
Ceu steriles cinerem per agros.
Vt liba farris, sic glacialibus
Durata mittit crusta liquoribus:
Hoc membra quæ nam sustinebunt
Duricie lapidosa frigus?
At rursus oris frigora nuncio
Concreta soluit: nam melioribus
Spirauit auris, & tenaces
Vt refluant tepefecit amnes.
Suam ille mentem pandit Abrámidis,
Quos ante sacris ritibus imbuit:
Ac Israëlis non mouendam
Iustitiam docuit nepotes.
Hac nationes non ope cæteras
Orbis leuauit: Numinis inscia
Sunt, nec parentis sempiterni
AEthereos didicere ritus.

PSALM.

Psalm. CXLVIII.

Laudate Dominum de cælis.

AVrata qui templa domus radiosa tenetis,
Eia Patrē laudate Deum. Vos præpete penna
Insignes, dominæ qui iussa capeßitis aulæ:
Et chorus, & rutilis exercitus igneus alis.
Eia patrem laudate Deum, tu lucifer arua
Primus anhelanti qui visis eburnea cursu,
Lunaq; fraterna splendoribus æmula flammæ,
Et vos auricomis argentea crinibus astra.
Eia patrem laudate Deum vos orbibus orbes
Inclusi, nomenq; poli commune tenentes:
Quæq; super nitidos estis cæli æquora campos.
Ipse Parens iußit, mox quæ nihil antè fuerunt
Aspexere diem, seruantq; hunc iussa tenorem,
Quomodo perpetuis sub legibus omnia viuunt.
Eia patrem laudate Deum per opaca dracones
Antra soli, vestri qui tempora ducitis æui:
Et vos sub tremuli specubus gens squammea pōti,
Ignis, grando, niues, & motæ spiritus auræ,
Numinis vnanimes diuina ad iussa ministri.
Vos montes collesq; simul, nemorumq; recessus
Seu sterilem baccam, seu mitia poma ferentes:
Et vos aëreo surgentes culmine cedri.

Eia Pa-

Eia Patrem laudate Deum quæ dura tenetis,
Saxa, feræ, camposq́ greges tondetis amœnos.
Squammigeris etiam spiris qui repitis angues,
Et tremula volucres quæ nubila finditis ala.
Vos reges populiq́ omnes, omnesq́ tyranni,
Et qui iura datis de sede petentibus alta:
Huc pueri veniant, huc virginis ora puellæ,
Flos hominum, canis & menta niualia plumis.
Vna omnes Domini nomen venerabile tollant,
Cui terræ & cæli laudem soli accola debet:
Cuius honos terras & sidera flammea tranat
Hunc domus Isacidum tot custodita per annos
Efferat. Hic signum vitæ Deus extulit olim
Et bona tot populo monstrauit amicus amico.

PSALM. CXLIX.

Cantate Domino canticum nouum.

ANte non dictum recitate carmen,
Inclyto rerum Domino Deoq́:
Audiat præsens pia conuocatæ
Turba coronæ.
Prisca felicis domus Abrahami
Se Deo oblectet Genitore: laudes

Felice

Filia regi modulentur illi
Ore Sionis.

Nomen inductis celebrent choreis
Vocis ad cantum saliente planta:
Et lyra gratis fidibus canora
Tympana iungant.

Nam sua stirpem fouet ille gentis,
Qui solet blandus recreare mites:
Et noua parta cumulare donum
Laude salutis.

Gens triumphali foris alma cultu
Eriget latum caput: illa secum
At domi stratis eadem nouabit
Gaudia lectis.

In Dei laudes erit ore prona,
Sed coruscabit manus ense nudo:
Ense qui tactos acie nocentes
Duplice findet.

Vt pari ingentes vice metiantur
Quas graues olim doluere pœnas:
Et feris reddant populis suorum
AEqua laborum.

Vincient reges pedicis minaces;
Nobiles regum manicis amicos:

Interim clausi metuent futuram
Carcere pœnam.
Quam Dei leges statuere, sument,
Cùm die dicta venient citati:
Hæc manet quondam neq; sera cunctos
Gloria Diuos.

PSALM. CL.

Laudate Dominum in Sanctis eius.

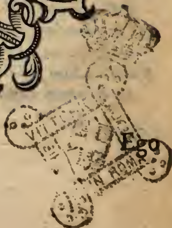
INcolentem templa cæli
Personate laudibus.
AEtheris potente campos
Fulcientem dextera.
Eius inuictam sonate
Ore fortitudinem.
Eïa maiestatis almæ
Facta verbis tollite.
AEnea laudate cantu
Obstrepente buccina.
Nabliis illum sonate
Et lyrarum cantibus.

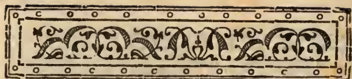
Tympani

Tympani laudate pulsu
Et chori concentibus.
Cymbalis laudate numen
Læta tinnientibus.
Gestientium & canoris
Cymbalorum pulsibus.
Laudet illum quicquid aura
Potat huius spiritum.

FINIS.

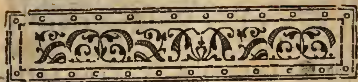

Ego Clavdivs Aqvaviva Societatis Iesv, Præpoſitus Generalis, interpretationem poëticam latinè in centum quinquaginta pſalmos, autore Lvdovico Crvcio Olyſipponenſi, eiuſdem Societatis Iesv, in quinq; libros diſtinctam, à nonnullis noſtræ Societatis Theologis, eiuſdemq; profeſsionis peritis, recognoſci mandaui. Quam cùm illi approbauerint, probo etiã vt poſſit imprimi, ſi ita placuerit Dominis, quibus incũbit. Datum Romae, die XXX. Aprilis, Anno Domini M. D. XCVI.

Clavdivs Aqvaviva.

ERRATA

PAgina 14. versu 4. mendaces. 29. 16. metuente. 36. 12. irrita. 92. 12. antra. 93. 17. rigido. 93. 19. moderabere. 104. 26. holocausta. 105. 4. barbare. 113. 11. regnantem. 114. 11. testudine. 128. 11. hostes. 138. 4. mœnia. 146. 8. agitare. 164. 22. prisca. 189. 14. nostrisque. 191. 20. equitabis. 207. 5. sceleratus, & 20. cutis. 222. 18. captiua. 233. 12. artificis. 237. vestit. 245. 20. antistites.

